TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 19 (1838) 1985 GEGUŽĖ-MAY 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Gresia praeitis?

Po II D. karo, kuriame buvo sunaikintas itališkasis fašizmas bei vokiškasis nacionalsocializmas, ir nugalėtojai, ir nugalėtieji nukreipė savo akis į ateitį. Ją reikėjo statyti ant praėjusio karo pelenų ir griuvėsių. Per 40 metų šia linkme padaryta daug. Ir dabar netrūksta vadų, kurie stengiasi rasti naują tautų bei valstybių harmoniją, bet susiduria su žmonių grupėmis, kurios tebesirausia praeityje, tebegyvena kerštu, manydamos, kad ta liūdna praeitis tebėra grėsminga, nesunaikinta ir pavojinga. Tai rodo pvz. po 40 metų suintensyvintas karo nusikaltėlių jieškojimas, tapęs Š. Amerikoje savotiška histerija. Visiems kyla klausimas, kodėl tai daroma po 40 metų, kai tikrieji karo nusikaltėliai jau yra mirę arba pasiekę mirties slenkstį? Politiniai komentatoriai visaip aiškina tą reiškinį. Bene patikimiausias aiškinimas yra tas, kuris nurodo į holokausto grupes, kurstančias karo nusikaltėlių medžioklę, ir į tarptautinio komunizmo viršūnes, siekiančias savo tikslų. Kremlius, siekdamas nuolat silpninti Ameriką iš vidaus, rado būdą nukreipti jos vadų dėmesį į "apsivalymo" politiką, pateikė kaltinamąją medžiagą, liečiančią gana gausią Rytų Europos ateiviją, kuri rodo daugiausia opozicijos komunistinei sistemai. Tuo būdu bandoma nuraminti šią opoziciją ir pridengti sovietinius nusikaltimus. Mat tas, kuris kaltina kitus, atrodo esąs nekaltas.

TOKS vadovaujančių kraštų perdėtas dėmesio nukreipimas į praeitį yra žalingas dabarties ir ateities žmonijai. Nuolatinis rausimasis skausmingoje praeityje blokuoja kelius į naują žmonijos harmoniją. Tai visais atžvilgiais nuostolinga ir pavojinga laikysena. Juk blogas yra tas ūkininkas, kuris radęs karo sprogmenų sunaikintą savo derlingą lauką, nuolat jieško likusių sviedinių skeveldrų, dejuoja dėl sunaikinto derliaus, bet nesirūpina naujais pasėliais. Argi 40 metų dar neužteko pašalinti karo pasekmėms? Pavojingieji elementai seniai pašalinti, dirva išvalyta ir belieka rūpintis naują derliumi. Jeigu ir yra likusios dar nepastebėtos kelios skeveldrėlės, jos nesudaro jokio pavojaus. Nei fašizmas, nei nacionalsocializmas šiandien nėra pavojingi. Jeigu ir yra likęs vienas kitas jų šalininkas, neturi jokios reikšmės. Tai visos žmonijos seniai pasmerkti dalykai, verti užmaršties. Nuolat priminti, kad tai vaikščiojanti praeities grėsmė, reiškia nieko neįtikinti. Praeitis tegu ir lieka praeitimi. Tegu ją tyrinėja istorikai, tegu ją pavaizduoja tokią, kokia iš tikro buvo, kad ateities kartos apie ją sužinotų, bet tegu dabarties politikai netapatina dabarties su praeitimi, tegu nenuodija dabarties dirbtinai pompuojamais praeities nuodais. Dabarties žmonijos vadovų užduotis — kurti naujos harmonijos pasaulį.

NAUJO gyvenimo kūrybai gresia ne sunaikinti praeities "izmai", bet pagrindinis dabarties "izmas", būtent komunizmas. Tai dar pavojingesnis totalizmas nei ką tik du minėtieji. Jis yra apžiojęs ne tik Rusiją, Rytų Europą, bet ir Kiniją, ir dalį kitų kraštų, o dabar kelia kojų P. Amerikon. Pavojus visai žmonijai, rodos, toks akivaizdus, tačiau ne visi jį mato. Net ir spaudos žmonės dažnai rausiasi praeityje, jieškodami nacių nusikaltėlių, bet nemato dabarties nusikaltėlių, ir tai žymiai pavojingesnių. Dėl to pažymėtinas išskirtinai blaivus balsas, pasirodęs Kanados spaudoje. Tai žydų kilmės žurnalistė Barbara Amiel. Ji "Toronto Sun" dienraštyje išspausdino straipsnį "Medžiokite dabarties žvėris, o ne senus nacius". Ten rašo ji: "Kaip gali būti civilizacija tokia nejautri, matydama šiandien gabenant tūkstančius į lagerius, ir taip pasipiktinusi nusikaltimais, padarytais prieš 40 metų?" Esą teisingumo organai nieko nedaro KGB leitenantams Otavoje arba Sov. Sąjungos ambasadoje, "kurie yra aiškūs kolaborantai, jeigu ne aktyvūs Gulago kančių bei pragaro dalyviai. Jie nori iškasti senus, bejėgius, drebančius nacius. Tam išleidžiami pinigai, sudaromos komisijos — ir kam?" Tai įsidėmėtinas balsas, primenantis nemalonią tiesą: mūsų politikai yra labai reiklūs nugalėtiem naciam, bet labai atlaidūs ir malonūs pavojingiem dabarties despotam.

Pavasarį pražydusios gėlės, daugelio širdžių skirtos motinoms pasveikinti bei pagerbti Ntr. V. Maco

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Dar viena Klaipėdos perkėla

V. Vokietijos spaudoje nemažai rašoma apie Klaipėdą, tiksliau apie planus įrengti naują geležinkelio perkėlą, kuri sujungtų mūsų uostą su kuriuo nors V. Vokietijos uostu.

Bonos vyriausybė balandžio 16 d. įgaliojo transporto ministerį Dolingerį pradėti derybas su Maskva dėl tokios geležinkelio perkėlos. Derybose paaiškės, kokiame Šlezvigo Holšteino krašto uoste būtų įrengta perkėlos stotis. Spauda spėja, kad veikiausiai tai bus ne Kylis, bet Travemiundė. Bonos vyriausybės atstovas Bionišas spaudos konferencijoje visai atvirai pripažino, kad tiek krašto apsaugos, tiek vidaus reikalų ministerijos vis dar turi nemažai abejonių, ar planuojamoji geležinkelio perkėla nesukeltų didelių pavojų šalies saugumui. Tai galėtų būti savotiškas Trojos arklys, kuriuo veikiai pasinaudotų sovietinė žvalgyba.

Bonos vyriausybė, pavesdama transporto ministeriui vesti derybas, dar netarė galutinio žodžio dėl perkėlos įrengimo. Pirmiausia reikia iš esmės susitarti dėl planų. Perkėla turėtų būti statoma komerciniais pagrindais. Pirmaeilis tikslas esąs panaudoti geležinkelį prekių pervežimui, kuriam dabar daugiausia naudojami keliai.

Kitos Atlanto Sąjungos šalys į šį V. Vokietijos vidaus reikalą nesikiša. Vis dėlto kariniams sluoksniams rūpi, kad nebūtų sudarytos palankios sąlygos sovietiniam šnipinėjimui išsiplėsti. Ypač karo laivynas nenorėtų, kad perkėlos stotis būtų Kylyje, nes čia yra svarbi V. Vokietijos laivyno bazė. Todėl manoma, kad vokiečiai veikiausiai siūlys tokią stotį įrengti Travemiundėje. Bona taip pat pageidauja, kad traukinių ašys būtų keičiamos Klaipėdoje, ne V. Vokietijoje, kad dėl to nereikėtų įsileisti tokį darbą atliekančios tarnybos. Be to, perkėlos vokiškoje pusėje Sov. Sąjunga negalėtų turėti savo nuosavybės, jos personalo skaičius būtų ribojamas. Visos tos sąlygos išreiškia Bonos susirūpinimą, kad perkėlos stotis V. Vokietijoje nepasidarytų stambiu sovietinio šnipinėjimo centru. Pavyzdžiui, gerai žinoma, kad Antverpeno uoste, Belgijoje, veikianti sovietinė tarnyba savo ekstrateritorines teises panaudoja šnipinėjimo tikslams. Kaip tik to V. Vokietija norėtų išvengti.

Tačiau netrūksta ir karštų projekto rėmėjų. Pirmiausia Šlezvigo Holšteino sritis kurią valdo kanclerio Kolio krikščionių demokratų partija. Kaip tik šioje srityje yra pats didžiausias bedarbių skaičius — daugiau kaip 12%. Vyriausybė tikisi, kad perkėlos įrengimas ir išlaikymas padidintų įdarbinimo galimybes.

Bonos transporto ministerijai šis planas irgi patinka, nes padėtų dalį transporto nukreipti nuo kelių į geležinkelius.

Perkėlos šalininkai aiškina, kad šnipinėjimo pavojai per daug išpučiami. Juk ir šiaip prie Kylio telkiasi sovietiniai laivai su savo ypatingomis antenomis, nors čia dar nėra perkėlos stoties.

Perkėlos įrengimo priešininkus remia V. Vokietijos laivininkystės bendrovės, kurios bijo galimos konkurencijos ateityje.

Be abejonės, Bonos vyriausybė, nuspręsdama pradėti derybas su Maskva dėl naujos perkėlos linijos su Klaipėda, turėjo atsižvelgti į visus čia suminėtus argumentus. Kaip tik dėl to derybos nebus lengvos. Gali pasirodyti, kad ir Maskva dabar nebus taip labai susidomėjusi šiuo planu, kaip prieš penkerius metus.

Šiuo metu sparčiai vyksta Klaipėdos-Mukrano perkėlos statyba. Jau kitų metų pradžioje šis geležinkelio ryšys tarp Sov. Sąjungos ir R. Vokietijos turėtų pradėti veikti. **Lmb.**

Netikėti rinkimų rezultatai

Ontario provinciją nuo 1943 m. rugpjūčio 17 d. valdo pažangiųjų konservatorių partija. Konservatorių dinastiją tada pradėjo premjeras George Drew. Keitėsi vadai, bet valdžioje be jokios pertraukos liko ta pati partija. Parlamento rinkimuose praėjusią savaitę daug kas tikėjosi dar vienos konservatorių pergalės su naujuoju vadu F. Milleriu, kuriam pasitraukiantis W. Davis paliko 72 parlamentarus, kai tuo tarpu liberalai teturėjo 28 atstovus, socialistai — 22. Trys vietos buvo neužpildytos. F. Milleris drąsiai pranašavo, kad naujame parlamente konservatoriai turės 73 atstovus, vienu daugiau nei W. Davis. Rinkimuose jis vadovavosi ligšioline W. Daviso politika, nepasiūlydamas nieko naujo, netgi atsisakydamas viešų debatų su opozicinių partijų vadais: liberalų — D. Petersonu, socialistų — B. Rae.

Viešosios nuomonės tyrėjai pastebėjo su F. Milleriu prasidedantį konservatorių populiarumo mažėjimą, bet niekas nenumatė tokio kritimo, kurį atnešė rinkimų rezultatai. Atrodė, kad tuščia viltimi gyvena socialistų vadas B. Rae, šnekėdamas apie 38 atstovus parlamente. Beviltiškas atrodė ir liberalų vado D. Petersono raginimas balsuoti už liberalus, nes tik jie gali sudaryti naują vyriausybę. Visus nustebino beveik lygi kova tarp konservatorių ir liberalų. Tiesa, rinkimus su 52 atstovais laimėjo F. Millerio konservatoriai, tačiau D. Petersono liberalai parlamentan grįžo su 48 atstovais, B. Rae socialistai — su 25. Už liberalus balsavo 38% rinkėjų, už konservatorius — 37%, už socialistus — 24%.

Oficialiu laimėtoju su mažumos vyriausybe tapo F. Milleris, neoficialiu — tiek atstovų niekada nesitikėjęs gauti liberalų vadas D. Petersonas. Atrodo, balsuotojai norėjo valdžios pakeitimo ir pakrypo liberalų pusėn, jų atstovų skaičius padvigubėjo.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

EKONOMINĖ SEPTYNIŲ VADŲ KONFERENCIJA V. VOKIETIJOJE pasibaigė be jokių konkrečių rezultatų. Netgi nebuvo sutarta būsimos prekybos konferencijos data, kurios JAV prez. R. Reaganas norėjo sekančiais metais. Problemą jam sudaro didėjantis JAV kongreso spaudimas imtis varžtų importui iš užsienio, ypač Japonijos, kuri savo pigiais gaminiais užverčia pasaulinę rinką. Neoficialiuose pokalbiuose vyravo dvi temos — prez. R. Reagano Bonnoje paskelbtas su Maskva flirtuojančios Nikaragvos prekybinis boikotas ir jo apsilankymas vokiečių karių kapinėse Bitburge. V. Vokietijos kancleris H. Kohlis įtampą dėl Bitburgo bandė sumažinti prieš A. Hitlerį nukreiptos opozicijos narių įjungimu. Kadangi jų nedaug tėra gyvų, dėmesys nukrypo į vaikus. Staiga buvo prisimintas A. Hitlerį padėta bomba 1944 m. liepos 20 d. bandęs nužudyti invalidas karininkas Claus von Stauffenbergas. Jo sūnus plk. Bertholdas buvo pakviestas Bitburgan, bet kvietimą priėmė be jokio entuziazmo kaip tiesioginį įsakymą. Kitas sūnus Franzas, parlamento narys, kvietimą atsisakė priimti. Dėl atentato prieš A. Hitlerį ir planuoto sukilimo tada buvo sunaikinta apie 100 karininkų. Didžioji jų šeimų dalis taip pat nesutiko atvykti į Bitburgo kapines, kur yra palaidotų SS narių. Bergen-Belsene prez. R. Reaganas kalbėjo apie žydus ištikusį holokaustą, Bitburge — 40 metų trukusią taiką.

Dabartinis Bitburgas

Spaudoje daug buvo rašoma apie vokiečių karių kapines Bitburge, bet jis pats beveik nesusilaukė jokio dėmesio. Bitburge yra didelė JAV karo aviacijos bazė, turinti 11.000 vyrų, ir prancūzų bazė su 1.000 karių. Abiejų bazių vadai jau daug metų kartu su vokiečiais dalyvauja ten palaidotų karių pagerbimo apeigose. Senieji Bitburgo gyventojai prisimena 1944 m. gruodžio 24 d., kai miestelį prieš pat Kalėdas nusiaubė sąjunginiukų bombonešiai. Žuvo beveik 300 civilių gyventojų, tačiau praeitis jau seniai yra užmiršta. Tai liudija 6.000 amerikiečių lakūnų ir karių vedybų su vokietaitėmis. Atrodo, prez. R. Reagano patarėjai Bitburgą pasirinko kaip tik dėl tos bazės, turinčios pakankamai ilgus pakilimo ir nusileidimo takus jo lėktuvui.

Nikaragvos boikotas

Prez. R. Reaganas Bonnoje paskelbė prekybinių ryšių nutraukimą su sandinistų valdoma Nikaragva, kuri dabar yra visiškoje Sovietų Sąjungos ir Kubos įtakoje. Šį žingsnį paskatino JAV kongreso atmesta $14 milijonų parama dešiniojo sparno sukilėliams Nikaragvoje, jos prez. D. Ortegos apsilankymas Maskvoje ir kitose komunistinėse šalyse Europoje, naujojo kompartijos vado M. Gorbačiovo pažadas remti Maskvai tarnaujantį kairiųjų režimą. Spėjama, kad Nikaragvai dabar kasmet papildomai reikės $200 milijonų. Iš tikrųjų prekybiniai ryšiai tarp JAV ir Nikaragvos nebuvo dideli. Nikaragva parduodavo bananus bei kitus žemės ūkio gaminius, pirkdavo trąšas, pramonės įrenginius. Pernykštis importas į JAV siekė $57 milijonus, eksportas Nikaragvon — $111,5 milijono.

Įtampa Lenkijoje

Gegužės pirmosios paradai atnešė naują įtampą Lenkijoje. Gdanske buvo sulaikytas į oficialų paradą bandęs įsijungti L. Walensa. Poznanėje milicija išsklaidė 2.000 "Solidarumo" unijos šalininkų, ėjusių į pamaldas. Varšuvoje rytinės pamaldos nužudyto kun. J. Popieliuškos šventovėje sutraukė 15.000 dalyvių. Vėliau tokio dydžio minia žygiavo gatvėmis, protestuodama prieš maisto gaminių pabrangimą ir politinius suėmimus. Komunistinis režimas ištrėmė du JAV diplomatus — ambasados Varšuvoje I sekr. W. Harwoodą ir konsulą D. Hopperį Krokuvoje, apkaltintus įsivėlimu į "Solidarumo" unijos demonstracijas. Vašingtonas atsilygino keturių lenkų diplomatų ištrėmimu: vieno iš ambasados Vašingtone, trijų iš konsulato Čikagoje.

Pergalės dešimtmetis

1975 m. balandžio 30 d. Saigoną užėmė Š. Vietnamo kariuomenės daliniai, užbaigę ilgai trukusį karą. Saigonas dabar yra pavadintas Ho Či Minh miestu. Dešimtmečio proga jame buvo surengtas pergalės paradas, kuriame dalyvavo kariuomenė ir milicija, važiavo sovietiniai tankai, skraidė sovietų "MIG-21" naikintuvai. Paradą priėmė aštuoni kompartijos politbiuro nariai. Kalbėjo šio miesto kompartijos vadovas N. V. Linh, prieš 10 metų pasiektą laimėjimą pavadinęs didžiausiu šio šimtmečio įvykiu. Pasak jo, Amerika buvo patekusi į jokios šviesos neturintį tunelį. L. D. Tho, vedęs taikos derybas Paryžiuje su H. Kissingeriu, televizijai skirtame pokalbyje siūlė atstatyti normalius santykius tarp komunistinio Vietnamo ir JAV.

Šiame numeryje:

Gresia praeitis?
Pavojingi ne praeities šešėliai, o dabarties nusikaltėliai
Dar viena Klaipėdos perkėla
Pranešimas iš V. Vokietijos apie svarstomą naują projektą
Vilniaus ateitį svarstant
Vilnietis K. Baronas atsako kitaip galvojančiam tautiečiui
Didžiųjų karo audrose
Tęsinys nuotykių lietuvių būrelio Čekoslovakijoje karo metu
Svarbiausias mūsų dabarties frontas
Pogrindžio spauda apie tylią kovą sovietų okupuotoje Lietuvoje
Dabarties motinos veidas
Reikia matyti ne praeities sengalvėlę, o dabarties motiną
Mažoji dainų šventė
Plataus masto koncertas solisto Verikaičio sukakties proga
Reikia vokiškio leidinio apie Lietuvą
Jaučiamas trūkumas naujo veikalo apie lietuvių tautą
Tautinės linkmės "Naujoji viltis"
Politikos ir kultūros žurnalas su savitu idėjiniu veidu
Viktoras Garolis ir kiti veikėjai
Rašytojo Jurgio Gliaudos romanas "Baltos vėliavos"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage pending at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Nauji kardinolai buvo paskelbti Jono-Pauliaus II balandžio 24 d. Jų oficialus pakėlimas įvyks gegužės 25 d. Skelbdamas naujuosius kardinolus, popiežius užsiminė ir apie slaptąjį kardinolą, paskirtą 1979 m. Iš viso dabar paskirti 28 nauji kardinolai: penki italai — arkiv. Luigi Dadaglio, 70 m. amžiaus, apaštališkasis penitenciarijus; arkiv. Antonio Innocenti, 69 m. amžiaus apaštališkasis nuncijus Ispanijai; arkiv. Giacomo Bitti, 56 m., Bolonijos arkivyskupas; mons. Pietro Pavan, 81 m., buvęs Laterano un-to profesorius. Paskirti du kanadiečiai: arkiv. Louis-Albert Vachon, 73 m., Kvebeko arkivyskupas ir Kanados primas; arkiv. Edouard Gagnon, 67 m., popiežiškos šeimų komisijos pirm.; du amerikiečiai: arkiv. John O'Connor, 65 m., Niujorko arkivyskupas, arkiv. Bernard Law, 53 m., Bostono arkivyskupas; du lenkai: arkiv. Henryk R. Gulbinowicz, 56 m., Wroclawo arkivyskupas, arkiv. Andrzej M. Deskur, 61 m., buvęs Vatikano komunikacinių ryšių komisijos pirm.; du prancūzai: arkiv. Paul Poupard, 53 m., Vatikano sekretoriato netikintiems pirmininkas, arkiv. Albert Decourtray, 62 m., Lijono arkivyskupas; du vokiečiai: arkiv. Friedrich Wetter, 67 m., Miuncheno-Freisingo arkivyskupas, arkiv. Augustin Mayer, 73 m., sakramentų ir liturgijos kongregacijos vadovas; nikaragvietis — arkiv. Miguel Obano Bravo, 59 m., Managvos arkivyskupas; etiopietis arkiv. Paulos Tzadua, 63 m., Addis Ababa arkivyskupas; ukrainietis arkiv. Myroslav I. Lubachivsky, 70 m., Lvovo arkivyskupas ir ukrainiečių primas; slovakas arkiv. Jozef Tomko, 61 m., pasaulio vyskupų sinodo gen. sekretorius, kuris dabar skiriamas Vatikano evangelizavimo kongregacijos vadovu; austras arkiv. Alfons Strickler, 75 m., Vatikano bibliotekų ir archyvų vedėjas; belgas arkiv. Jean Jerome Hamer, 68 m., vienuolinių ir pasaulietinių įstaigų vadovas; čilietis arkiv. Juan Francisco Fresno Larrain, 70 m., Santiago arkivyskupas; indietis arkiv. Simon D. Lourdusamy, 61 m., evangelizavimo kongregacijos sekretorius; olandas arkiv. Adrianus J. Simonis, 53 m., Utrechto arkivyskupas ir Olandijos primas; nigerietis arkiv. Francis A. Arinze, 42 m., Vatikano sekretoriato nekrikščionims vedėjas; filipinietis arkiv. Ricardo Vidal, 54 m., Cebu arkivyskupas; ispanas arkiv. Angel Suquyia Giocoechea, 68 m., Madrido arkivyskupas; venezuelietis arkiv. Rosalio Jose Castillo Lara, 63 m., K. Bendrijos teisyno aiškinimo komisijos pirm.

Sir Alister Hardy, 89 m. amžiaus žymus jūrų biologas, buvo paskelbtas 1985 m. Templetono premijos laimėtoju už pažangą religijoje. Po 50 metų mokslinio darbo jūrų biologijoje Sir Alister Hardy 1969 m. įsteigė Mančesterio kolegijoje, Oksforde, Religinių patirčių tyrinėjimo centrą. Per tą laiką jis surinko daugybę dokumentacijos apie žmonių religinę patirtį ir jos reikšmę gyvenime. Jis tikisi sutelkti tokią religinės patirties duomenų masę, kad intelektualinio pasaulio dauguma pamatytų, jog religinė patirtis yra gyvybinė žmogaus dalis. Jis yra išleidęs tris knygas, pabrėžiančias religijos būtinimą žmogui: "Mokslas ir Dievo jieškojimas" (Science and the Quest for God), "Gyvoji srovė" (Living Stream) ir "Davsinė žmogaus prigimtis" (The Spiritual Nature of Man).

Arkiv. Dermot J. Ryan, 60 m. amžiaus, žmonijos evangelizavimo kongregacijos vadovas Vatikane, staiga mirė nuo širdies priepuolio Romoje tuoj po savo lankymosi JAV-se. Laidotuvių Mišias Šv. Petro bazilikoje atnašavo Šv. Tėvas Jonas-Paulius II.

Kun. Francis Filas, SJ, 69 m. amžiaus teologas ir žymus Torino drobės tyrinėtojas, mirė nuo širdies priepuolio Lojolos universitete, Čikagoje. Daugelį metų jis rinko duomenis įrodymui, kad toji drobė su nukryžiuotojo atvaizdu esanti tikrai ta pati, į kurią Kristus buvo suvyniotas po nukryžiavimo.

"Opus Dei" draugija atidarys savo religinių studijų centrą Romoje. Tai pranešė Vatikano spaudos įstaigos vadovas dr. Joaquin Navarro-Valls, kuris ir pats yra tos draugijos narys. Leidimą tokio studijų centro Romoje steigimui davė Vatikano katalikiškojo švietimo kongregacija. Numatyta studijų centre pirmiausia įsteigti teologijos ir K. Bendrijos teisių fakultetus, kurių akademiniai laipsniai būtų teikiami per "Opus Dei" vadovaujamą Navarra universitetą Ispanijoje.

Kard. Frantisek Tomasek, 85 m. amžiaus Čekoslovakijos primas, savo laiške visoms krašto vyskupijoms pakartojo K. Bendrijos nuostatą, kad kunigai negali priklausyti valstybinės valdžios žinioje esančioms draugijoms, tokioms kaip pvz. Čekoslovakijos "Pacem in Terris". 1982 m. Vatikanas buvo išleidęs tokį dokumentą, bet Čekoslovakijos valdžia tuo metu bandė stabdyti to dokumento paskelbimą. Pasirodo, daugelis kunigų vis tiek sužinojo ir iš tos draugijos išstojo. Kardinolas tikisi, kad su šiuo jo pareiškimu ta organizacija visiškai dings, o komunistinė valdžia deda visas pastangas, kad ji egzistuotų. Jau keli kunigai vien dėl to sėdi kalėjimuose.

Vysk. Pablo Antonio Vega, Nikaragvos vyskupų konferencijos pirmininkas, pranešė oficialiai, kad Nikaragvos valdžios vietas užimą kunigai yra suspenduoti. Jie yra: kultūros ministeris Ernesto Cardenal, švietimo ministeris Fernando Cardenal ir užsienio reikalų ministeris Miguel D'Escoto. **Kun. J. Stš.**

Mohawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbiamosios mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Didžiųjų karo audrose

A. a. kunigo Petro Ažubalio ir kitų tautiečių pergyvenimai bei nuotykiai II D. karo metu, jieškant kelių į laisvę

PETRAS VILUTIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Automobilių vilkstinė

Priartėjo gražiausių automobilių kolona. Ją vienas amerikiečių karininkas sustabdė. Automobiliuose sėdėjo aukštų laipsnių karininkai, generolai. Kiekvienas vokiečių karininkas nešiojo asmeninį ginklą — revolverį. Amerikietis karininkas įsakė jiems atiduoti tuos ginklus. Vokiečiai nesipriešindami juos atidavinėjo. Kai kurie amerikiečių kariai numojo ranka ir ginklo neėmė iš vokiečių generolų. Priartėjo didelė graži mašina. Žmonės ėmė šaukti: "Frank, Frank!" Tai buvo protektorato ministerio automobilis. Šį automobilį išėmė iš eilės ir, lydint amerikiečių džypui, buvo nuvairuotas į miesto centrą. Ten amerikiečių MP ministerį Frank suėmė.

Pro šalį pražygiuodamas su savo kolona, vienas vokiečių karininkas, norėdamas nusikratyti savo asmeniniu ginklu, ištiesė ranką su revolveriu į čia pat stovėjusį amerikiečių karį. Tačiau amerikietis numojo tik ranka ir ginklo neėmė, duodamas suprasti, kad jam palieka. Tuo tarpu iš minios, stovėjusios gatvėje, iššoko uniformuotas čekų kapitonas ir griebė už vokiečio rankos. Vokiečių karininkas mikliai permetė savo ginklą į kitą ranką ir vis kišo amerikiečiui. Pagaliau, matydamas, kad čekas gali iš jo ginklą atimti, tėškė tą revolverį į grindinį. Revolveris iššovė, išgąsdindamas visus, aplinkoje esančius. Čekų kapitonas sukeikė "Boš" ir ginklą pasiėmė nuo žemės, o amerikietis kvatojo.

Šešios valandos

Mes čia išstovėjome 6 valandas ir vis nebuvo galo bežygiuojančios į nelaisvę pasidavusios vokiečių kariuomenės. Žmonės kalbėjo, kad per šį mažą 25,000 gyventojų miestelį Rokycany turėjo pražygiuoti daugiau kaip 50,000 vokiečių karių.

Aš ir kun. Petras džiaugėmės vokiečių kapituliacija, karo pabaiga bei sėkminga mūsų numatyto plano eiga — patekti į vakariečių užimtą teritoriją.

Rokycany miestelyje mes, stebėdami išdidžios vokiečių tautos kapituliacinį paradą iki vėlyvos nakties, buvome ne mažiau pavargę ir suglumę, kaip ir tie, kurie kapituliavo. Prieš mūsų akis dar tiesėsi ilgas 8 km kelias pėstute į Bžezenos kaimelį.

"Tikrieji išvaduotojai"

1945 m. gegužės 11 d. Bžezenos kaimelis vis dar nerimo. Entuziastinga nuotaika dėl karo pabaigos ir Vokietijos didybės sužlugimo visus labai džiugino. Kaimelis buvo visą laiką išpuoštas čekiškomis ir komunistiškomis vėliavomis. Žmonės ėmė kalbėti, kad dar šiandieną atvyksianti "tikroji išvaduotojų armija", t.y. rusų. Ji jau esanti tik 10 km nuo Bžezenos kaimelio. Nors jau buvo ir vėlyvas vakaras, bet tos "tikrosios išvaduotojos" vis dar nesimatė. Žmonės nerimavo, kad jau ir gėlės ant jiems pastatytų triumfo vartų nuvyto.

Išaušo ir gegužės 12 d. rytas. Gyventojai dar vis tų "išvaduotojų" laukė. Ant tvorų ėmė rašinėti ČSSR, atseit Čekijos Socialistinė Sovietų Respublika.

Šiandieną apie vidudienį pas mūsų šeimininką Tunylą užsuko trys apiplyšę, buvę raudonosios armijos kariai rusai. Jie karo metu pateko į vokiečių nelaisvę. Vokiečiai be darbo nė vieno žmogaus nenorėjo maitinti, todėl ir belaisviai turėjo tarnauti karo mašinai. Dėl to šie raudonarmiečiai buvo įdarbinti Pilzeno Škodos fabrike. Vieną dieną šie trys rusai iš Škodos fabriko pabėgo ir iki šio laiko slapstėsi apylinkės miškuose, palaikydami ryšį su komunistuojančiais čekais, kurie juos globojo ir maitino.

Mūsų šeimininkas ir kiti kaimynai čekai vaišino kaip įmanydami šiuos "didžiai" nusipelniusius "kankinius", reikšdami jiems didžiausią pagarbą. Minėti "kankiniai" buvo gerai nusiganę, nes čekai slapta juos gerai maitino.

Dabar išdidūs karo "laimėtojai" ėmė visus čia susirinkusius "šviesti" apie "rojų", kur viešpatauja brolybė, lygybė ir laisvė. Ten visi viskuo esą pertekę, laimingi ir patenkinti. Ten nesą kapitalistinių turtuolių, visi žmonės lygiai turtingi. Tai girdėdami čekai tiesiog iš kailio nėrėsi. Jie taip žavėjosi tokiu "rojumi", kad beveik unisonu kartojo: "Kad tik greičiau čia ateitų rusai".

Dar nespėjus amerikiečiams atsikvėpti, po gana sunkių kovų su vokiečių kariuomene, išvaduojant šią Čekoslovakijos dalį, jau daug kur girdėjosi nepasitenkinimo balsų: "Kodėl amerikiečiai dar nepasitraukia? Juk turi ateiti 'tikrieji išvaduotojai', kurių čekų tauta taip laukia".

Pirmosios kregždės

Pagaliau Bžezenos kaimelyje vakare pasirodė ir du Raudonosios armijos kariai — pirmosios "tikrųjų išvaduotojų" kregždės. Vienas jų buvo leitenantas. Jis buvo mažo ūgio, vilkėjo žiemine uniforma, nors jau buvo gana šilta, avėjo ilgaauliais batais. Ant labai plačių antpečių švietė po komunistišką raudoną žvaigždutę. Jo žieminėje kepurėje raudonavo žvaigždė su kūju ir pjautuvu. Antrasis buvo paprastas kareivėlis, irgi žiemine uniforma. Jų abiejų drabužiai buvo sudulkėję ir stokojo švaros. Jie patys buvo pavargę ir suprakaitavę, nes atėjo pėsti net nuo miestelio Bezdekov ir keliauja net į Radnice, kur esanti rusų kariuomenės bazė. Jie teiravosi, ar šiame kaimelyje nėra amerikiečių.

Atrodė, kad jie buvo rusų kariuomenės žvalgai, kurie tyrinėjo amerikiečių kariuomenės judėjimą ir vietos gyventojų nuotaikas.

Kaimo gyventojai, išvydę tikruosius išvaduotojus, apspito juos, nešė valgyti, vaišino, sveikino. Džiaugėsi, kad gali matyti raudonarmiečius, net iš paties "rojaus". Tačiau tai buvo ir pirmasis čekų nusivylimas: "Kodėl jie pėsti? Gal neturi auto?" Čekai tikėjosi išvysti "tikruosius išvaduotojus" labai gražiai apsirėdžiusius, daug gražiau už amerikiečius, o pamatė varguolius.

Atgal į Eipovice

1945 m. gegužės 13 d. kun. Petras man sako: "Jau laikas vėl mums pajudėti toliau į vakarus. Juk matai, kad jau čia raudonieji driskiai landžioja po amerikiečių užimtą zoną. Nors Vakarų sąjungininkai valdo beveik visą Europą, bet man vis dėlto neramu čia dėl Sovietų Sąjungos, kuri turi paėmusi beveik visą Čekoslovakiją į savo kietas reples, išskyrus šį mūsų vakarinį ruožą prie Pilzeno. Čekai gi kalba ir laukia greito amerikiečių pasitraukimo iš Čekoslovakijos".

Nusisamdėme porą arkliukų su geru vežimu. Atsisveikinome atsilyginę tautiečiui Ignui Tunylai ir jo šeimai už draugišką ir nuoširdų mūsų priėmimą. Vėl vykstame kaip čigonai su manta ir vaikų krūva toliau į vakarus Eipovice miestelio link.

Pakeliui prie kaimelio Osek sutikome ištisas vokiečių kariuomenės kolonas, kurios žygiavo su pilna ginkluote. Ši kariuomenė irgi traukėsi nuo rusų, norėdama būti nuginkluota amerikiečių karių.

Sunkvežimiai ir kitos auto mašinos buvo be galo perkrautos. Karių, lyg bičių, net ant ratų dangčių ir autobusų stogų. Jie visi skuba atsitolinti nuo bolševikų.

Diena be galo karšta. Kelias paskendęs dulkėse. Keliautojai suprakaitavę, žemėti ir vos kojas velka. Yra ir civilių. Jie visi keliauja į lagerį Eipovice miestelio laukuose. Daugelis civilių eina be batų, vien su kojinėmis, nes ilgas kelias nutrynė kojas. Maži vaikai vos velkasi.

Palei kelią stovi daugybė čekų, šios vietovės gyventojų. Jie stebi pavargusius ir labai liūdnai atrodančius vokiečius. Kai kurie juokiasi iš tokių nelaimingų keliautojų ir laido replikas: "Schnell, schnell, Herrenvolk". O kitas klausia: "Ką neši lagamine, gal Hitlerį?" Vokiečiai pasižiūri į besišaipančius ir nieko nesakę, keliauja toliau.

Belaisvių stovykla

Eipovice miestelis, turįs 5000 gyventojų, buvo slėnyje. Pro jį eina geležinkelis į Pilzeną.

Prie šio miestelio palei vieškelį Pilzen-Praha amerikiečiai įrengė didžiulę karo belaisvių stovyklą. Joje sutalpino apie 30,000 vokiečių karių. Kas dieną šių karių skaičius mažėjo, nes amerikiečiai juos ir atimtą karo medžiagą gabeno į Vokietiją. Pirmomis dienomis paleido visus civilius ir kitų tautybių buvusius karius.

Pati stovykla buvo neaptverta, tik saugoma amerikiečių karių, kurie važinėjo aplinkui su džypais.

Belaisviai pasistatė karines palapines. Jose gyveno, miegojo ir maitinosi. Jie gavo amerikiečių kariuomenės maistą, taigi labai gerą. Amerikiečiai su belaisviais elgėsi džentelmeniškai.

Kadangi dienos buvo saulėtos ir net karštos, tai kas dieną jų ištisos kolonos buvo vedamos į upelį Kalabava maudytis.

Prie šio karių lagerio buvo atskiras vokiečių kariuomenės gailestingųjų seserų palapinių kaimelis, kartu su medicinos centru. Kas dieną tų gailestingų seserų skaičius mažėjo, nes daugeliui buvo leista keliauti namo. Be to, ir pačiam pabėgti iš tos nelaisvės nebuvo sunku, nes amerikiečiai į tai žiūrėjo pro pirštus. Todėl jau antrą dieną po šios stovyklos įsteigimo 300 SS vyrų dingo. Amerikiečiai jų nė nejieškojo — mažiau stovykloje liks, mažiau bus vargo ir nereikės maitinti.

Kapeliono patarimas

Mes Eipovice miestelyje gavome butą pas Černy Matej. Žmogus labai geras. Per jį ne tik vaikai, bet ir mes suaugę kas dieną gaudavome pieno. Dabar jau naujas valdžios seniūnas mums išdavė be jokių maisto kortelių 24 kg mėsos konservų iš buvusių vokiečių kariuomenės sandėlių.

Miestelis pilnas amerikiečių karių. Jie visur zuja, landžioja. Kariai jaunuoliai malonūs, linksmi, gyvi. Dažnai čia ruošia šokius ir vakarėlius.

Sekmadieniais katalikų karo kapelionas laikydavo kariams Mišias. Šventovėje kariai netilpdavo. Jie sekė pamaldas stovėdami aplink šventovę ir gatvėje. Kariai meldėsi, giedojo ir daugybė jų ėjo Komunijos. Vietiniai gyventojai tuo buvo sužavėti ir sujaudinti.

Po šitokių pamaldų kun. Petras ir aš susipažinome su vienu amerikiečių kapelionu. Mums buvo labai svarbu ką nors sužinoti apie amerikiečių kariuomenės pasitraukimą iš Čekoslovakijos ribų. Išsišnekėjome ir patyrėme, kad kariuomenės kapelionas gerai informuotas apie bolševikus. Jis pats daug ką apie juos papasakojo ir rusus pavadino dideliais barbarais. Jis mums patarė vykti į Vokietiją, nes Čekoslovakija būsianti nepriklausoma valstybė ir greičiausiai komunistinė.

Šiame miestelyje buvo matyti daug komunistinių vėliavų, kabančių šalia čekiškųjų. Amerikietiškų ir angliškų vėliavų visai nesimatė.

(Bus daugiau)

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mirus Čikagoje
A†A
LIUSEI LAZAUSKIENEI,
reiškiame nuoširdžią užuojautą jos seseriai Toronte TUSEI ZALESKIENEI, giminėms bei artimiesiems –
Pr. Radzevičiūtė-Klimienė
A. Šešelgis

A†A
ONAI DUOBAITIENEI
išsiskyrus su šiuo pasauliu,
sūnų VALDĄ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –
J. E. Benečiai *A. E. Geldučiai*
P. B. Markuškiai *H. L. Sukauskai*
S. Styrienė

A†A
MAGDALENAI ŠIMKIENEI
Lietuvoje mirus,
jos sesutei ONAI MEŠKAUSKIENEI, jos vyrui PRANUI ir visiems giminėms bei artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą –
B. P. Balsai *J. Gudinskas*
A. J. Dainorai *F. S. Janušoniai*
M. A. Gverzdžiai *K. P. Šukiai*
M. S. Šetkai

A†A
MAGDALENAI STANKUTEI-ŠIMKIENEI
Lietuvoje mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą jos giminėms — vyrui ANTANUI ir jo šeimai Lietuvoje, seseriai ONAI MEŠKAUSKIENEI ir jos šeimai Kanadoje, jos broliams JONUI ir JUOZUI bei jų šeimoms Anglijoje –
P. ir T. Baronai *A. ir E. Kuraičiai*
P. ir J. Gabrėnai *A. ir A. Panumiai*
J. ir P. Kalainiai *K. ir J. Stankai*

A†A
JUOZUI ŠMITUI
mirus,
mūsų mielą dainininkę jo žmoną ADELĘ, dukrą VIDĄ ir sūnų RIČARDĄ nuoširdžiai užjaučia Vankuverio dainininkai –
A. Andersonienė *O. Macijauskienė*
A. Garansonienė *V. Malerienė*
A. Gumbelienė *A. Vileitienė*
L. Macijauskienė *J. Sakalauskas*
P. Skučas

PADĖKA
Mūsų mylimam tėvui, uošviui ir seneliui
a. a. PRANUI EIDUKAIČIUI
atsiskyrus su šiuo pasauliu, reiškiame gilią padėką klebonui kun. J. Staškui ir kun. K. Kaknevičiui už maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse.
Ypatinga padėka dr. A. Lingytei už rūpesingą gydymą ligos metu.
Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams, giminėms ir draugams, kurie lankė velionį ligoninėje, dalyvavo maldose ir palydėjo į amžino poilsio vietą.
Nuoširdžiai dėkojame už šv. Mišias ir gėles.
Duktė Danutė ir šeima

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

Kun. JUOZAS PREIKŠAS, teologijos licenciatas, Vilkaviškio dekanas, įšventintas vyskupu Kauno arkikatedroje-bazilikoje 1984.XII.2 ir paskirtas Kauno arkivyskupo Liudo Povilonio pagalbininku. Naujasis vyskupas yra gimęs 1926.IX.22, kunigu įšventintas 1951.IX.23

Svarbiausias mūsų dabarties frontas

Pogrindžio "Aušra" 43-čiame numeryje apie lietuvių tautos religiją kaip stipriausią skydą likiminėje kovoje su raudonosios okupacijos kėslais

P. SAVĖNAS

Svetimųjų okupacija lietuvių tautai primetė primityvią, lėkštą ir siaurą ideologiją, savotišką valstybinę religiją, atitinkančią šiandieninės imperialistinės Rusijos kėslus ir metodus, bet visiškai svetimą ir nepriimtiną mūsų tautai.

Ši svetima ideologija negailestingai smogė į dvasinį tautos gyvenimą ir ėmė triuškinti amžiais kurtas ir puoselėtas vertybes. Ji tapo priemone palaužti ir valdyti pavergtą tautą, paruošti ją galutinei okupacijai. Juk galutinai tauta pavergta tuomet, kai pavergiama pati tautos dvasia, kai dingsta noras priešintis, kai esama padėtis laikoma normalia. Tai paskutinė ir galutinė okupacijos fazė.

Nuo to, kaip lietuvių tautai pasisekė šiai pavergėjų ideologijai atsispirti, labiausiai priklausys visas tolesnis jos likimas.

Istorija pateikia pavyzdžių, kaip su atnešta ideologija, su nauja religija keitėsi ir etninė gyventojų sąmonė, pvz. su arabų pirštuoju islamu didžiuliuose Šiaurės Afrikos ir Azijos plotuose išplito ir arabizmas.

Rusų carinės imperijos valdžia savo rusifikacinei politikai stengėsi panaudoti stačiatikybę.

Pavojingas pakaitalas

Materialistinis komunizmas šiandieninėje bolševikinės Rusijos imperijoje yra irgi savotiškas religinis surogatas, pretenduojąs patenkinti visus dvasinius žmogaus poreikius. Jis jau gerokai yra deformavęs pačią rusų tautą, dvasiškai degradavęs daug "senųjų", t.y. nuo pat revoliucijos laikų šioj imperijoj gyvenančių piliečių, ir kaip įrankis naudojamas "perauklėti" naujai pavergtom tautom. Įbrukę šią ideologiją, jas savotiškai niveliuoja, artina prie suformuoto "tarybinio žmogaus" ir šitaip paruošia galutinę asimiliaciją rusų masėje. Tad gintis nuo materialistinės komunizmo ideologijos — tuo pačiu gintis ir nuo nutautimo.

Nors okupantų atnešta ideologija galinga banga užliejo visą tautą, bet ji čia nerado to dvasinio vakumo, į kurį be pasipriešinimo galėtų sutekėti ir susigerti. Priešingai, iš karto sutiko aiškų ir tvirtą pasipriešinimą — rado kitą, giliai įsišaknijusią ir tvirtą ideologiją, pagrįstą amžinomis ir nekintamomis vertybėmis. Rado krikščionybę, katalikų tikėjimą, gerai susitvarkiusią ir tautos branginamą Bažnyčią. Į šį pylimą atsimušė ir gerokai subliuško visa purvino ateizmo banga.

Bažnyčia — vienintelė institucija, nė kiek neprisidėjusi prie naujosios okupanto religijos skleidimo, jos diegimo pavergtai tautai. Bažnyčia dabartinėmis sąlygomis — svarbiausia tautos savitumo, tautinės gyvybės, sąmoningumo gynėja. Kaip XIX a. kalbos gynimas buvo svarbiausias momentas ginant lietuvių tautos gyvybę, taip dabar juo tapo religijos gynimas. Žūtbūtinėje tautos kovoje dėl savo egzistencijos svarbiausias frontas persimetė į religijos sritį. Kaip anksčiau daugeliu atvejų gimtosios kalbos praradimas reiškė išsiskyrimą iš savo tautos, taip dabar priėmimas naujos, materialistinės religijos reiškia perėjimą į kitą ideologinės barikados pusę, kurioje stovi mūsų pavergėjai. Tiesa, toks žmogus dar gali laikyti save tvirtu ir sąmoningu lietuviu, net nemėgti rusų, bet jis jau yra svetimos, priešo ideologijos atstovas. Dar gerai, jei jis vien pakeitė pasaulėžiūrą ir liko sąmoningu lietuviu. Bet jei šią pasaulėžiūrą ima brukti kitiems, ima griauti kitų įsitikinimus. Ar nevirs jis aktyviu pavergėjo talkininku? O kur nueis kiti, jo atversti naujos religijos išpažinėjai? Gal jie su komunistinės pažiūros meile ims mylėti okupantą ir nekęsti kitaip galvojančių savo brolių?

O kiek jau dabar matome savo tautiečių, kurie be jokių ceremonijų braujasi į svetimą sąžinę, puola kitų įsitikinimus, įžeidinėja švenčiausius tikinčiųjų jausmus. Ar jie ne okupanto talkininkai, ne aktyvūs jo padėjėjai? Kaip galima pavadinti tuos mokytojus, kurie, paėmę į savo rankas jaunimą, tą gležną tautos ateitį, deda visas pastangas apnuodyti ateizmo nuodais? Ar jie nėra panašūs į tuos anų laikų parsidavėlius, kurie iš savo tautiečių stengėsi išplėšti gimtąją kalbą, kurie dangstėsi svetimomis plunksnomis ir niekino visa, kas sava ir lietuviška?

Prarasti tikėjimą, pasidaryti ateistu galima visais laikais ir visur. Tai sąžinės, vidaus dalykas. Į tai niekas neturi teisės kištis... tol, kol pats ateistas nesikiša į kitaip manančių sąžinę, neįsijungia į prievartautojų armiją. Bet jei jis tampa "kovinguoju ateistu", brukte bruka savo pažiūras visiems, jo kitaip nepavadinsi šiandien, kaip tik okupanto bernu, aktyviu talkininku dvasinių tautos pavergėjų.

Gyvybinė pozicija

Ką ateizmas davė lietuvių tautai? Kokią baisią moralinę žalą jis padarė ir daro, šiandien dar sunku įvertinti. Jo skaudžias pasekmes jausime gal dar daugelį dešimtmečių. (Dieve, saugok, kad iš viso nevirstume moraliniais griuvėsiais!). Šio juodo darbo talkininkai turėtų įsidėmėti, kad tautos gyvenime būna sprendžiamų momentų, lemtingų kovų, gyvybinių pozicijų, nuo kurių priklauso tolimesnis tautos likimas. O viena tokia gyvybinė pozicija šiuo metu kaip tik ir yra tautos religija. Ne veltui ir priešas ją visų įnirtingiausiai puola. Ar sugebėsime ją apginti taip, kaip prieš šimtą metų mūsų tėvai apgynė gimtosios kalbos poziciją?! Ar išsaugosime tas dvasines ir moralines vertybes, tą dvasinį skydą, kuris mus saugo ir gina nuo galutinio įsiliejimo į rusišką tautų lydymo katilą ir ištirpimo beteisiškoje Kremliaus vergų masėje — "tarybinėje liaudyje"? Šis pasaulėžiūros barjeras, ideologinė barikada šiandien atlieka tą patį vaidmenį, kokį prieš šimtą metų atliko lietuvių kalba. Tik toks skirtumas, kad tuomet gimtosios kalbos praradimas reikšdavo ryšio su savo tauta praradimo galutinę fazę, nutautėjimo pabaigą, o dabar priešo ideologijos priėmimas reiškia nutautimo pradžia.

Komunistinė pasaulėžiūra šiandien yra viena svarbiausių priemonių pavergti tautą, pakirsti jos savarankišką mąstyseną, pasikasti po pačiais giliausiais tautinės sąmonės pamatais. Suniveliavus tautą dvasiškai, nesunku bus ją likviduoti ir istoriškai. (Neužmirštame, kad ir mūsų kalba puolama: vis labiau grūdama rusų kalba, siaurinamos lietuvių kalbos vartojimo sritys, peršamas dvikalbiškumas, visos kultūrinio gyvenimo sritys pajungtos Maskvos kontrolei ir t.t.).

Tauta, kaip ir žmogus, yra gyvas organizmas su fiziniu ir dvasiniu pradu. Kaip žmogų, taip ir tautą galima suluošinti fiziškai ir dvasiškai. Ypač pavojingas dvasinis tautos suluošinimas. Fizinė tautos degeneracija paprastai prasideda po dvasinės degeneracijos. O į dvasinę degeneraciją veda daug kelių — beteisiškumas, sumaterialėjimas, svetimųjų priespauda, tačiau svarbiausia — religijos praradimas. Juo labiau nudvasinta tauta (visiškai netikinčių tautų nėra), juo palankesnės sąlygos joje plisti kitom dvasinėm ir moralinėm blogybėm. Nureligėjimo nešamas pavojus dar labiau padidėja, kai tauta svetimųjų pavergta, kai jai reikia sunkiai kovoti dėl savo egzistencijos, kai reikia neprarasti vilties, net kaupti jėgas, ruoštis kovai dėl savo teisių, laisvės ir savarankiškumo.

Prieš mus du keliai. Vienu ragina, verčia mus eiti rusiškasis pavergėjas, kitu — skatina žengti Lietuvos Katalikų Bažnyčia. Pirmuoju eidami tapsime beteisiais rusų imperijos vergais, prieisime tautinę mirtį; antrasis kelias veda į dvasinio savarankiškumo, žmogiško orumo išlaikymą, į tautinį gyvybingumą ir prisikėlimą laisvam gyvenimui!

Žmogaus teisių konferencijoje Los Angeles mieste kalba "Amerikos balso" direktorius EUGENE PELL, toliau — estas AVO PIIRISILD, Baltiečių laisvės lygos veikėjas, ir LINAS KOJELIS — Baltųjų rūmų pareigūnas etninėm grupėm
Nuotr. D. Mažeikienės

Vilniaus ateitį svarstant

K. BARONAS

Tai mano paskutinis atsakymas Petrui Žvilbai, nes nematau reikalo toliau tęsti dialogą su žmogumi, kuris nepergyveno lenkų okupacijos, nematė vilniečių Golgotos kelio ir dabar jiems daromų skriaudų lietuviškoje Gudijos dalyje ar Suvalkų trikampyje. Gaila, P. Žvilba užmiršo ar "nematė" "TŽ" ar "Drauge" spausdintų žinių iš Gudijos lietuvių gyvenimo, kur lenkai kunigai, mokėdami lietuvių kalbą, vengė net Evangeliją jų kalba skaityti (Gervėčiai, Varanavas, Apsas, Vidžiai), kur įvairios Vesilevskos ar Savickajos, t.y. lenkės, staiga tapusios rusėm, draudė raštinėse kalbėti lietuviškai. P. Žvilba "negirdėjo" apie sudegintą šventovę Suvalkų trikampyje, jis "negirdėjo" apie užsienyje egzistuojančias lenkų Vilniaus mylėtojų draugijas ir t.t.

Paskutinis P. Žvilbos atsakymas neįtikino manęs lenkų mielaširdingumu (Vilnius liks Lietuvoje — cha!), nes gyvendamas okupuotame Vilniuje labai gerai pažinau mūsų pietų kaimynės tautos dvasią, **jų mestą mesianizmo šūkį Rytų Europai, kviečiantį plėsti Žečpospolitos ribas nuo Baltijos iki Juodosios jūros.**

Neužtenka lenkų tautą pažinti iš B. Prūso, H. Sienkevičiaus, Ožeškienės ar romantiko A. Mickevičiaus veikalų. Reikia su ja ilgiau pagyventi, pajusti joje tekantį kraują, kartu prisimenant žygius prieš Lietuvą ar net ukrainiečių sostinės Kijevo trumpalaikę okupaciją. Juk lenkų ten nebuvo, tad ko jieškojo J. Pilsudskio legionai, ko jieškojo Želigovskis svetimose žemėse? Atlikti jiems tariamai Dievo skirtą Mesijo vaidmenį ar patenkinti savo grobuoniškų rankų geidulį?!

Apie Kęstutį Drūtą galėčiau prirašyti ištisus puslapius, nes Vilniuje gyvenau tik per keletą šimtų metrų nuo jo ir ilgesnį laiką draugavau su jo seserim Aldona, supažindinau ją su būsimu gyvenimo draugu Lietuvos futbolo rinktinės žaidėju a.a Vytautu Saunoriu. Nežinau kodėl, bet mano ir Drūto tėvai susitikdavo tik gatvėje, trumpai pakalbėdavo, bet namuose vieni kitų nelankydavo.

Kęstutis Drūtas buvo karjeristas, jau gimnazijoje įsijungęs į komunistų organizaciją. Būdamas studentu lietuviškame gyvenime beveik nedalyvavo. Kiek prisimenu, Vilniaus un-te susipažino su studente Savickaite (vardo neprisimenu), gyvenusia Paupio g. 13 nr. Atrodo, kad ji buvo sulenkėjusi lietuvaitė, nes jaunesnės sesers vardas buvo Birutė. Vokiečių okupacijos metu su žmona slapstėsi viename Žemaitijos ūkyje.

A. a. Vytautas Saunoris ir Kęstutis Drūtas (Lenkijoje Kiejstut Druto) buvo stiprioje žmonų įtakoje. Maskvos "Spartako" futbolo komanda jaunam žaidėjui Vytautui (jis buvo gimęs 1923 m.) tuoj po karo pasiūlė persikelt su geru atlyginimu į Maskvą, tačiau Aldona Drūtaitė-Saunorienė globojo savo senus bei sergančius tėvus Vilniuje ir nuo geresnio gyvenimo Maskvoje atsisakė.

K. Drūto žmona Savickaitė-Drūtienė matė karjerą Lenkijoje. Ten jis ją ir surado — Drūtas buvo paskirtas Lenkijos ambasadorium Turkijoje.

Gyvendamas penktus metus Europoje, aplankiau daug vietovių. Belsen koncentracijos stovyklos vienoje lentoje yra šis įrašas: "Laikas praeina, bet prisiminimai lieka". Vilniaus lenkų okupacijos laikai su visais žiaurumais ir man paliks visam gyvenimui.

Vilniaus lenkų XIX vidurinės mokyklos liaudies dainų bei šokių ansamblio "Wilenka" koncerto plakatas, iškabintas Vilniuje

Moterų kova dėl teisių

Dvi kanadietės naujuose pašto ženkluose

Jau nuo senų laikų moteris neturėjo tokių teisių kaip vyras. Moteris visą laiką jautė tą nelygybę ir pradėjo organizuotai reikalauti daugiau teisių.

Po I D. karo dauguma pasaulio valstybių davė moterims daugiau teisių. Kai prasidėjo II D. karas, beveik visuose kraštuose moterims buvo duota balsavimo teisė, išskyrus šias valstybes: Prancūziją, Italiją, Japoniją ir Kiniją. Gen. Douglas MacArthur 1945 m. išleido Japonijoje įstatymą, kuris davė moterims teisę balsuoti. (1946 m. ta teisė buvo įrašyta į Japonijos konstituciją). Prancūzijoje moterys pirmą kartą ėjo balsuoti tik 1945 m. Sekančiais metais moterys jau balsavo Italijoje ir 1948 m. — Kinijoje.

Tuo tarpu Lietuvoje moterys jau seniai buvo laikomos lygiateisėmis su vyrais. Jos konstitucija 1920 m. skelbė, jog visi Lietuvos piliečiai — vyrai ir moterys yra lygūs prieš įstatymus.

Jungtinės Tautos 1975 m. paskelbė moterų dešimtmetį, kad būtų panaikinta pasaulyje moterų diskriminacija. Tas dešimtmetis baigiasi 1985 m. Kanada daug pažengė ta kryptimi, iškeldama moters teises konstitucinėje plotmėje. Kanados konstitucija, kurios XV skyriuje pabrėžiama teisė į lygybę ir visas laisves, įsigaliojo 1985 m. balandžio 17 d. Kanadoje moterų teisėms ir laisvėms pasiekti daug pasidarbavo šios moterys: Therese Casgrain ir Emily Murphy. Kanados paštas joms paminėti balandžio 17 d. išleido du pašto ženklus.

Therese Casgrain gimė 1896 m. Montrealyje. Ji 1920 m. įsteigė Moterų teisių lygą, kuri daug prisidėjo, kad moterys gautų teisę balsuoti. Jai pavyko į Kvebeko liberalų partijos programą įtraukti moters teisę balsuoti. Liberalai laimėjo provincinius rinkimus 1939 m. ir savo pažadą ištesėjo 1940 m. Vėliau — 1970 m. — T. Casgrain buvo paskirta į senatą. Mirė 1981 m.

Emily Murphy gimė 1868 m. Cooksville, Ont., mieste. Ji buvo gerai žinoma kaip novelių rašytoja. 1916 m. buvo paskirta teisėja į Edmontono moterų teismą. Tokiu būdu ji tapo pirma moteris britų imperijoje užėmusi teisėjos vietą. Tada britų įstatymai nepripažino moterims lygių teisių su vyrais. Vėliau E. Murphy ir keturios kitos moterys pareikalavo, kad tas įstatymas būtų išaiškintas. 1929 m. teismas nusprendė, jog moterys turi teisę užimti valdžios vietas.

Pašto ženkluose yra vaizduojama Tehrese Casgrain ir Emily Murphy. Fone parodyti svarbiausi jų veiklos momentai. Muriel Wood, talentinga portretų menininkė, sukūrė šiuos pašto ženklus, o Ralph Tibbles atliko visą meno ir tipografijos darbą.

Pašto ženklai yra 32 ct. vertės. Jų yra išleista 20 milijonų — po 10 mil. kiekvieno. Jie tinka apmokėti laiškams Kanadoje. Siunčiant laišką į JAV-bes, reikia pridėti dar 5 ct. pašto ženklą, o siunčiant laišką oro paštu į Europą, Australiją, Afriką, Šiaurės ir Pietų Ameriką, reikia dviejų 32 ct. pašto ženklų.

K.K.

Naujieji Kanados pašto ženklai, pagerbiantys moteris, kovojusias už jų teises — Therese Casgrain ir Emily Murphy

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS

suvažiavimas

– š. m. gegužės 25-26 d.d. Klivlande

(Harley Hotel, of Cleveland South, 5300 Rockside Rd., Independance, Ohio 44131, USA. Telefonas Ohio valstijoje gyvenantiems (800) 362-2960, kitiems – (800) 321-2323 Registruotis pas p. Maurutienę tel. (216) 256-1383.

Visus lietuvius gydytojus dalyvauti kviečia – ***Valdyba***

1985 Stovykla Neringoje

Tarptautiniai jaunimo metai

NERINGA

lietuviškai kalbantiems jaunuoliams

(nuo 17 metų ir studijuojantiems)

Kur 134C, R.F.D. 4, West Brattleboro, VT 05301, USA (tel. 802 — 254-9819)

Kada Birželio 16-29

Kaina $80.00 JAV savaitei

Programa *Krikščioniškumas, lietuviškumas, charakterio ugdymas. Pirmoje 1984 m. stovykloje per dvi savaites dainavom, paskaitų klausėm, diskutavom, iškylavom, tautodailės mokėmės, vaizdajuostes projektavom ir filmavom, vaidinimus rengėm, sportavom, Vatikano radijui juostelių įkalbėjom, skaitėm lietuvių klasikų literatūrą, draugavom, valgėm ir miegojom!*

Kreiptis smulkesnių informacijų

Neringa, ICC–RT 21, Putnam, CT 06260, USA

LISABONA, FATIMA, MADRIDAS, JERUZALĖ, BETLIEJUS, NAZARETAS, GALILĖJA, ROMA, VATIKANAS

KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

1985 m. gegužės 5 — gegužės 24

globojama **Katalikų informacijos centro**

rengiama ***GIDEONO KELIONIŲ AGENTŪROS***

923-7337

Kaina — $3,495.00 (kanadiškais) padengia:

- Kelionę lėktuvu iš Toronto ir atgal
- Pervežimus iš aerodromų į viešbučius ir atgal
- Kambarius geruose viešbučiuose ir maistą
- Įžymybių apžiūrėjimą bei išvykas. Angliškai kalbančių vadovų paslaugas. Aerodromų ir vizos mokesčius.

Labai įdomi kelionė su kunigu Tomu Dove

Smulkesnių informacijų gausite užpildę ir atsiuntę šią atkarpą:
GIDEON TRAVEL AGENCY, 60 St. Clair Ave. East
Toronto, Ont. M4T 1N5

Vardas, pavardė ..... Tel.....

Adresas .....

CANADA
HOUSE OF COMMONS

Lygybės teisės

Kanados teisių ir laisvių chartos 15 straipsnis, įsigaliojęs 1985 metų balandžio 17 dieną, laiduoja visų kanadiečių lygybę ir draudžia diskriminaciją.

Parlamento narių komisija pradės apklausą, kad patirtų kurie federaciniai įstatymai turėtų būti pakeisti ir tuo būdu užtikrinta lygybė.

Jei norite dalyvauti arba gauti daugiau detalių, rašykite:
Clerk, Committee on Equality Rights, House of Commons,
Ottawa, Ontario K1A 0A6. Telefonas: (613) 996-1438

J. Patrick Boyer M.P. Chairman
Pauline Browes M.P. Co-Vice Chairman
Roger Clinch M.P.
Mary Collins M.P.
Sheila Finestone M.P.
Svend J. Robinson M.P.
Maurice Tremblay M.P. Co-Vice Chairman

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PUOLA ŽYGININKUS

Taikos ir laisvės ryžto žygis jau pasiekė kompartijos propagandistus Vilniuje. Kompartijos oficiozas "Tiesa" balandžio 11 d. laidoje atkirčiui panaudojo Kazio Bagdonavičius pamfletą "Vaiduoklių laivas arba šis tas apie vandenų švarą". Jo įvade "Tiesos" skaitytojams rašoma: "Užsienyje leidžiama buržuazinių nacionalistų spauda, diversinės radijo stotys pastaruoju metu smarkiai reklamuoja jų ruošiamą provokacinį pasiplaukiojimą laivu Baltijos jūroje. Tikslas aiškus — šmeižti Tarybų Lietuvą, atidirbti už imperializmo specialiųjų tarnybų skiriamus pinigus". Kaip jau įprasta gerai apmokamiems kompartijos propagandistams, jie viską matuoja pinigais. Tad ir šiam išeivijos jaunimo žygiui pinigų bus gauta iš "imperializmo specialiųjų tarnybų". K. Bagdonavičius negali nė įsivaizduoti, kad lėšas kelionei Baltijos jūra sutelks pats lietuvių, latvių ir estų jaunimas, jų tėvai, tautinės organizacijos, kad niekam nereikės "atidirbti už imperializmo specialiųjų tarnybų skiriamus pinigus". Pamflete prasitariama ir apie tarptautinį teismą, panašų į Niurnbergo, kuriame norima nuteisti visus bolševikus iš karto, atsilyginti už Jaltą, Potsdamą ir Helsinkį. Atrodo, žinia apie jaunimo žygį šią vasarą jau plačiai pasklido sovietų okupuotoje Lietuvoje, jeigu iš jo bandoma šaipytis pagrindiniame kompartijos dienraštyje.

IŠGELBĖJO MERGAITĘ

Viktoras Armalis balandžio 10 d. "Tiesoje" rašo apie vieno buto gaisrą Vilniuje. Atvykę ugiagesiai ketvirtame aukšte jau rado išlaužtas buto duris, lauk virstančius aitrių dūmų kamuolius, kaimynus, kurie kibirais bandė gesinti prieškambaryje liepsnojančius drabužius, batus ir grindis. Tada kažkas prasitarė, kad bute turbūt yra vaikas. Ugniagesių vyr. ltn. Jonas Staknys, įsiveržęs kambarin, liepsnos dar nerado, tačiau dėl dūmų nieko negalėjo matyti. Teko pasilenkus apčiuopom grabinėti kiekvieno kambario metrą, kol pagaliau prie lovos rado gulintį vaiką. Tai buvo buto šeimininkų jau nekvėpuojanti dukrelė Aušra Jakorevičiūtė. Ugniagesiai ištisą pusvalandį šaukėsi greitosios pagalbos, bet pastaroji nesirodė. Buvo imtasi dirbtinio kvėpavimo. Mergaitė pamažu ėmė atsipeikėti. Grįžo jos mama, išėjusi parduotuvėn ir dukrą palikusi be priežiūros. Atvykusi greitoji pagalba Aušrą Jakorevičiūtę išgabeno ligoninėn. Ten ji atgavo sąmonę po keturiolikos valandų.

APSUPTI DARŽELIAI

"Tiesos" korespondentas Vygantas Guiga, apsilankęs Ukmergėje, balandžio 6 d. laidoje paskelbė spygliuotomis pastabomis pavadintą rašinį "Vaikų darželiai girtuoklių kaimynystėje". Rašo jis apie "Nykštuko" ir "Pasakos" darželius, kurių dešinėje yra šašlykinė "Iešmas", kairėje — maisto parduotuvė su vyno skyriumi. "Iešme" šašlikai nėra populiarūs. Ten pagrindinis dėmesys tenka parduodamam alui ir vynui, o kartais šie gėrimai atsinešami iš namų. Pernai pavasarį kitoje gatvės pusėje prieš abu vaikų darželius išdygo specializuota alkoholinių gėrimų parduotuvė, atdara nuo 11 v. iki 23 v. Tėvai rašė miesto ir rajono vykdomiesiems komitetams, prašydami iškelti gėrimų parduotuvę, šašlykinę paversti valgykla. Buvo gautas atsakymas, kad girtuokliai negali daryti blogos įtakos vaikams, nes prie šašlykinės yra sanitariniai mazgai. Pasak V. Guigos, ne visi mėlynanosiai nueina iki tų "mazgų". Aikštelę prie vaikų darželių užvaldė girtuokliai. Ypač nuo jų nukenčia "Pasaka", aptverta žema tvorele. "Pasakos" vedėja R. Kliučnikova skundėsi, kad jai teko matyti vyrus, susėdusius ant parversto medinio garvežio, leidžiančius ratu butelį vyno. Pavasarį beprasmiška sodinti daržoves vaikams maitinti, nes jos tampa užkanda girtuokliams. Nors yra sodas, obuoliai ir kriaušės irgi tenka ne vaikams. Buvo atvejų, kai girtuokliai sustabdė namo grįžtančius mažus vaikus ir pareikalavo kapeikų, nors tie mažyliai dar nė kišenių neturėjo. Tokios išdaigos keliasdešimt ukmergiškių tėvų ir motinų privertė kreiptis į "Tiesos" radakciją.

ATITAISĖ KLAIDĄ

Lietuvos pogrindžio "Aušra" 1984 m. 42 nr. išspausdino pastabą, liečiančią Salomėjai Nėriai priskirtą eilėraštį "Sugrįžimas", kuris buvo išspausdintas ir "TŽ". Pastaboje sakoma: "... nesąžiningo asmens suklaidinti, 'Aušros' 39 nr. publikavome eilėraštį 'Sugrįžimas' kaip S. Nėries priešmirtinį kūrinį. Paaiškėjo, kad tikrasis minėto eilėraščio autorius yra Antanas Valantinas. Eilėraštis buvo išspausdintas 'Pranciškonų pasaulyje' 1938 m. 4 nr."

TEATRAS KĖDAINIUOSE

Kėdainiškiai susilaukė naujo kino teatro "Kėdainiai". Jis yra plačiaekranis, turi dvi 400 ir 200 vietų sales, estradą, erdvų priesalį, kuriame bus galima rengti parodėles. Projektą paruošė Miestų statybos instituto Kauno skyriaus architektai.

PROPAGANDINĖS PREMIJOS

Vilniškės kompartijos centro komitetas ir sovietinamos Lietuvos ministerių taryba įsteigė keturias vienkartines premijas — kiekvieną po 1.500 rublių paminėti Sovietų Sąjungos pergalės keturiasdešimtmečiui II D. kare. Laukiama "aukšto idėjinio ir meninio lygio literatūros ir meno kūrinių", garbinančių tą dabartinių Lietuvos okupantų pergalę. Premijų komisijos vadovu paskirtas kultūros "ministeris" J. Bielinis. Kūriniai premijoms gauti turės būti pristatyti komisijai iki š. m. gruodžio 1 d., o jos bus paskirtos 1986 m. vasario 23-sios išvakarėse, kai švenčiama sovietinės armijos ir karo laivyno diena. **V. Kst.**

AUDRA Travel

Kviečia keliauti kartu!!!

1985 metų

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Išvyksta	Grįžta
Gegužės 24	Birželio 9
Birželio 24	Liepos 10
Liepos 12 (nėra vietų)	Liepos 29 (Dainų šventė)
Rugpjūčio 12	Rugpjūčio 28
Rugsėjo 3	Rugsėjo 11 ar 17
Spalio 4	Spalio 20
Gruodžio 20	Sausio 5

Kelionės į kitas pasaulio šalis

AUSTRALIJA - gruodžio 19 - sausio 11

BRAZILIJĄ, ARGENTINĄ - datos bus skelbiamos

* * *

Mūsų įstaigoje

- Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
- Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant **automobilius, kooperatinius butus** bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ arba JŪRATĖ adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Kan. ALFONSAS JURKEVIČIUS Lenkijoje, netoli Vroclavo, lenkiškoje parapijoje 1984 m. pabaigoje atšventė savo gimimo 50 ir kunigystės 25-rių metų sukaktį. Nuotraukoje kunigai, atnašavę Mišias. Iš kairės: kun. ALFREDAS RUKŠTA, kan. A. JURKEVIČIUS ir neatpažintas kunigas

Hamilton, Ontario

CHORAS "AIDAS" minės savo veiklos 15-kos metų sukaktį koncertu birželio 8 d., 7 v.v., Jaunimo centre. Koncerte, šalia "Aido", dalyvaus Klivlando jaunų vyrų dainos vienetas "Uždainuokim", vad. muz. Algio Bielskaus, ir sol. V. Verikaitis, kuris su aidietėmis atliks dalį programos.

"Aidas" šia proga rengia didelę smulkių laimikių loteriją. Turintieji laimikių prašomi sekmadieniais atnešti į Jaunimo centrą ir kavutės metu perduoti rėmėjų komiteto nariams arba paskambinti E. Ciparienei 389-5161 bei J. Pleiniui 549-5372, ir laimikiai pagal susitarimą bus paimti. Gauta $100 auka iš nuoširdaus "Aido" rėmėjo p. J. Butkevičiaus. Jam nuoširdus ačiū.

"AIDAS", vad. muz. J. Govėdo, gegužės 4 d., kartu su Otavos "Ramunėlėmis" ir Montrealio mergaičių choru "Pavasariu", atliko "Pavasario" penkmečio koncerte meninę programą. Aidietės grįžo pilnos gražiausių prisiminimų. **J.P.**

London, Ontario

MEDICINOS DAKTARAS Antanas P. Janauskas, 63 m. amžiaus, mirė balandžio 22 d. Viktorijos ligoninėje, po kelis metus trukusio širdies negalavimo. Dirbo Westminsterio ligoninėje; paliko liūdinčius — žmoną Sally ir sūnų Bruce Londone bei seserį Sofiją Lietuvoje. Palaidotas Woodland kapinėse, Londone, balandžio 25 d. iš Millard George laidotuvių namų.

METINĖ PARAPIJOS VAKARIENĖ buvo surengta balandžio 27 d. parapijos salėje. Puikią meninę programą atliko muziko Stasio Sližio vadovaujamas Detroito moterų vokalinis kvartetas: B. Januškienė, Č. Pliūrienė, N. Sližienė, A. Tamulionienė. Jos padainavo visą eilę tinkamai parinktų dainų, kurių dalis — paties vadovo St. Sližio sukurtos. Antroje dalyje jos atliko lietuvių ir kitataučių kompozitorių kūrinių bei operinių ištraukų.

Vakarienės dalyviai, kurių tarpe matėsi buvęs šios parapijos klebonas kun. J. Staškus, KLB krašto valdybos pirm. A. Pacevičius ir eilė londoniečių svečių, nešykštėjo katučių dainininkėm ir jų vadovui, išprašydami priedo liaudies dainą "Stikliukėlis". Nuoširdžią padėką išreiškė parapijos klebonas kun. I. Mikalauskas. Buvo įteikta puokštė gėlių, kaspinu perrišta, pranešėjai, vienai iš kvarteto narių. Puokštė keliavo, kol pagaliau papuošė vadovo-akompaniatoriaus pianiną...

Detroito moterų kvartetas turi gražų repertuarą dainų ir mielai dalyvauja įvairiuose renginiuose. Kontaktui — tel. 1 (313) 278-2436. Pagirtina parapijos taryba, sudariusi malonią kultūrinę atgaivą.

Sekmadienį, pagrindinių Mišių metu, dalyvaujant detroitiečiams — vokalistėms ir muz. Sližiui, Londono choras "Pašvaistė", pagerbdama atsilankiusį muziką St. Sližį, giedojo su juo suręstas tris giesmes: "Šv. Šiluvos Mergelei Marijai", "Šventas" ir "Marija, skaisčiausia Marija". **P.**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

Calgary, Alta.

TAUTOS FONDUI paaukojo: **$75** — J. T. Vyšniauskai; **$50** — P. Gluoksnys, p. Stanevičius; **$25** — A. B. Šlekiai; **$20** — J. Bružas, L. Bružas, K. Dubauskas, KLB kūrėjas-savanoris Kvietys, p.p. Krausai, K. Slavinskas, p. Stankevičius; **$10** — V. Dubauskienė, Alg. Erelis, A. Karpa, J. S. Sinkevičiai, Al. Šukys, K. Vaitkūnas, Yore Yogy, J. Žemaitaitis; **$5** — P. M., Vanda Skideen, R. Šukys, H. D. Šukys, Verutė; **$2** — A. K. Condin. Iš viso — $467.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams –

Tautos fondo atstovybė Kanadoje

Vancouver, B. C.

A. a. JUOZAS ŠMITAS mirė š. m. balandžio 11 d., sulaukęs 57 metų amžiaus. Paliko žmoną, dukterį, sūnų ir dvi vaikaites. Velionis buvo aktyvus Vankuverio Lietuvių Bendruomenės narys, daug metų buvęs valdyboje ir jos pirmininku. Jis taip pat priklausė medžiotojų ir meškeriotojų klubui "Bebras" bei šachmatininkų klubui. Palaidotas, "Ocean View" mauzoliejuje. **Kor.**

Sudbury, Ontario

KLB APYLINKĖS VALDYBA š. m. gegužės 11, šeštadienį, 6 v.v., 210 Drinkwater St., Šv. Kazimiero parapijos salėje, rengia Motinos dienos minėjimą. Bus paskaita, meninė programa, bendra vakarienė ir kt. Kviečiamos motinos, vietos bei apylinkės lietuviai ir svečiai minėjime dalyvauti. Įėjimas — $10. **Valdyba**

MEDŽIOTOJŲ IR ŽŪKLAUTOJŲ KLUBO "Geležinis vilkas" metinis renginys įvyko Šv. Kazimiero parapijos (lenkų) salėje. P. Venskui sukalbėjus maldą prieš vakarienę, visi dalyviai vaišinosi klubo narių-šeimininkių skaniai paruošta vakariene. Vakarienę ruošė: A. Albrechtienė, O. Poderienė ir N. Paulaitienė. J. Bataitis, klubo iždininkas, visus dalyvius supažindino su klubo valdyba: pirm. Audra Albrechtiene, sekr. Juozu Paulaičiu ir pakvietė V. Bružą, buvusį 1984 m. klubo valdybos pirmininką, įteikti žymenis (taures) pasižymėjusiems nariams už geriausią žvejybą. Žymenis gavo — Birutė Stankienė ir Onutė Poderienė. 1984 m. medžioklė buvo nesėkminga, todėl žymenų niekas ir negavo.

Meninę programa atliko "Sutartinės" akordeonistės, dainininkės — Danutė Pargauskaitė, Daina Gurklytė, Zita Gurklytė ir vadovė Nijolė Benotienė. (Sesutės D. Z. Gurklytės yra gimusios Sudburyje, bet prieš 13 metų išvykusios į Stayner, Ont., vėliau — į Mississaugą).

Programą atliko puikiai, keletą kartų buvo įterpta ir humoristinių gabalėlių, k.a. vyrų kaklaraiščio rišimo lenktynės — kurias laimėjo J. Staškus. Vėliau įvyko loterija, veikė baras. Muziką tvarkė P. Tolvaiša. Dalyvavo svečių iš kaimyninių ir tolimesnių vietovių: OPP tarnautojas Gediminas Poderys su žmona Danute ir šeima iš Sault Ste. Marie, Petras ir Janina Gurkliai iš Mississaugos, Antanas ir Juozė Gataučiai, Salomėja Poderienė, p. Ramanauskienė iš Toronto. Parengimu dalyviai buvo labai patenkinti, ypatingai už puikią meninę programą.

J. Kručas

Sault Ste. Marie, Ont.

MŪSŲ TAUTIEČIAI džiaugiasi reto svečio kun. J. Staškaus priešvelykiniu apsilankymu ir jo vadovautomis rekolekcijomis. Netrukus po to jis ir vėl čia atvyko į a.a. Povilo Puteikio laidotuves. Po laidotuvių visi jų dalyviai buvo pavaišinti "Minelli" restorane. Velionis testamentu yra palikęs nemažai santaupų. Tikimasi, kad jų dalis bus panaudota ir bendriniams lietuvių reikalams išeivijoje. **Kor.**

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

A†A

JULIJAI PLIKAITIENEI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiame dukrai JULIJAI KOPERSKIENEI bei šeimai ir drauge su jais liūdime –

Z. O. Stasiuliai

Hamilton, Ont.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5½%	nekiln. turto pask.	10½%
santaupas	6½%	asmenines paskolas	12½%
kasdienines palūkanas už santaupas	6%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	9½%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	10%		
reg. pensijų fondo	8%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	8½%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $10.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	9½%		

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKo tarybos posėdyje Čikagoje balandžio 20 d. trejų metų laikotarpiui patvirtinta VLIKo valdyba: pirm. dr. K. Bobelis, pavaduotojas dr. D. Krivickas, nariai — dr. E. Armanienė, O. Barškėtytė, inž. L. Grinius, V. Jokūbaitis, dr. K. Jurgėla, dr. J. Stikliorius, dr. J. Stukas ir J. Viténas. Pareigomis bus pasiskirstyta valdybos posėdyje.

PLB visuomeninių reikalų komisija pakvietė Indianos universiteto prof. dr. Julių Šmulkštį paruošti ir suredaguoti studiją apie vokiečių okupacijos metus Lietuvoje. Studija, parašyta anglų kalba, bus atkirtis sovietų ir kitų kaltinimams, kad lietuvių tauta bendradarbiavo su nacių valdoma Vokietija. Sutartį kovo 30 d. Čikagoje su prof. dr. J. Šmulkščiu pasirašė PLB valdybos vicepirm. dr. T. Remeikis ir visuomeninių reikalų komisijos pirm. inž. A. Gečys. Studijos paruošimą finansuos PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybos. Jų sutelktos sumos dydžiu sutiko prisidėti JAV Lietuvių fondas, darbo pradžiai jau paskyręs $1.000.

PLB atstovybę Ženevoje pernai įsteigė Šveicarijoje viešėję valdybos pirm. V. Kamantas ir visuomeninių reikalų komisijos pirm. inž. A. Gečys. PLB atstovu sutiko būti Ženevoje gyvenantis Narcizas Prielaida, einantis Šveicarijos LB krašto valdybos pirmininko pareigas, turintis plačias pažintis su užsienio valstybių pareigūnais ir žurnalistais. PLB atstovo pareigas jis pradėjo pernai rudenį: rūpinosi iš Afganistano atvežtu ir Šveicarijoje internuotu lietuviu kariu Rimu Burba, sekė Žmogaus teisių komisijos pasėdžius 1984 m. spalio 26 — lapkričio 9 d.d., ir paskleidė dokumentų apie sovietų vykdomus žmogaus teisių pažeidimus Baltijos šalyse. Tarptautinis Raudonasis kryžius buvo painformuotas apie Viktorą Petkų. N. Prielaida taipgi sekė G. Shultzo ir A. Gromyko pasitarimus, talkino Ženevon atvykusiai BATUNo delegacijai.

A. a. Marija Černeckytė-Sims, poetė, visuomenės veikėja, Tautinės lietuvių sąjungos garbės narė, balandžio 9 d. mirė Detroite, sulaukusi 78 metų amžiaus. Velionė gimė Lietuvoje, į JAV atvyko 1928 m. Buvo išleidusi poezijos rinkinius "Eilėraščiai iš užjūrio", "Mano dainos", rinktinę poezijos, papildytą naujais eilėraščiais — "Ant kryžkelių senų". Velionės palaikai sudeginti ir nuvežti į Tautines lietuvių kapines Čikagoje, kur palaidotas jos vyras a.a. dr. Jonas Sims.

Australija

Pertho lietuvius vakarinėje Australijoje aplankė ir jiems rekolekcijas vedė vysk. P. Baltakis. Juos jis rado be lietuvių kalbą pramokusio kroato kun. T. Tomič, ilgus metus atlikusio religines paslaugas, sergančio vėžiu ligoninėje. Vietinis arkivyskupas prašė vysk. P. Baltakį Pertho lietuviams surasti lietuvį kapelioną, kuris pakeistų kun. T. Tomič. Iš Pertho vysk. P Baltakis išskrido kovo 12 d., o kun. T. Tomič mirė balandžio 15 d. "Mūsų pastogė" balandžio 22 d. laidoje paskelbė vysk. P. Baltakio pranešimą Australijos lietuvių sielovados reikalu. Jis džiaugiasi, kad visi tikintieji yra aptarnaujami lietuvių kunigų, išskyrus tolimojo Pertho lietuvius. Susitarus su Pertho ir Adelaidės arkivyskupijomis, Pertho lietuvių sielovada buvo pavesta australų sielovadoje dirbusiam kun. dr. A. Savickui. Sprendimas padarytas dvejų metų laikotarpiui. Australijos imigracijos sekretoriate kun. dr. A. Savickas jau įregistruotas kaip lietuvių katalikų kapelionas.

Marija Butauskienė Adelaidėje yra pirmoji lietuvė Australijoje, š. m. kovo 13 d. susilaukusi šimto metų. Ji gavo sveikinimus iš karalienės Elzbietos, Australijos vyriausybės ir vietinės valdžios, ją plačiai paminėjo australų spauda. Sukaktuvininkę sveikino ALB Adelaidės valdybos pirm. J. Stačiūnas, kun. J. Petraitis, kun. A. Spurgis, Adelaidėje apsilankęs vysk. P. Baltakis. M. Butauskienė, dar gana tvirta ir turinti gerą atmintį, jiems kalbėjo apie savo jaunystę Vilkaviškyje, kur jos tėvai buvo turtingi, rengdavo balius su uždegto konjako taurėmis rankose. Pokario metais M. Butauskienė su dukra Gražina gyveno Ravensburgo, Weilheimo, Schwaebisch Gmuendo stovyklose. Australijoje įsikūrė Melburne ir vėliau su dukra Gražina Firinauskiene, mirusia 1969 m. birželio 15 d. persikėlė Adelaidėn. Dabar ją globoja vaikaitė Marytė, mirusios Gražinos dukra. G. Firinauskienė pasižymėjo dailėje. Šv. Kazimiero šventovę Adelaidėje puošia jos sukurtos šv. Kazimiero ir Šiluvos Marijos statulos, paveikslas "Bėgimas į Egiptą".

Argentina

Buenos Aires priemiestyje Temperley po ilgesnės pertraukos vėl atgijo senoji moterų Birutės draugija, kovo 17 d. surengusi Juozapines. Mišias artimoje koplyčioje atnašavo kun. A. Lubickas. Čia pasimelsta už buvusią pirm. M. Šantarienę ir draugijos narę J. Skurauskaitę. Lietuviškų giesmių giedojimui vadovavo S. Derenčius. Birutiečių namuose buvo surengtos Juozapinių vaišės. Susilaukta tik vienos šio vardo atstovės — Juozės Brazaitienės, kuri buvo pasveikinta ir apdovanota. Po pietų dalyviai išbandė savo laimę gerų laimikių turėjusioje loterijoje.

Izraelis

Jeruzalėje leidžiamas veikalas "Yad Vashem Studies", kurio XVI tomas skaitytojus pasiekė 1984 m. Jame išspausdinta ir Dov Levino studija apie Lietuvos žydus "July 1944 — the Crucial Month for the Remnants of Lithuanian Jewry". Tai tik dalis platesnės šio autoriaus studijos, kurią jis atlieka Jeruzalės universiteto Dabarties žydijos institute. Minėtoji studija (ištrauka) apima 28 puslapius, kuriuose lietuviams mažai simpatijos, bet daug kaltinimų. Viename puslapyje pabrėžiama, kad "daugumą žudymų atliko lietuviai".

Britanija

Lietuvių parapijos svetainėje įvyko DBLS pirmojo Londono skyriaus narių susirinkimas. Gausiu dalyvių skaičiumi pasidžiaugė skyriaus valdybos pirm. Z. Juras. Atstovais į DBLS suvažiavimą ir LN bendrovės susirinkimą išrinkti V. Velička ir J. Baublys. Daugiausia diskusijų susilaukė senelių gyvenimo sąlygos Lietuvių sodyboje. Mat daug kas ruošiasi ten apsigyventi. Sodybos direktorius B. Butrimas bandė atsakinėti į klausimus. Gyvenimo sąlygos bus plačiau diskutuojamos LN bendrovės susirinkime, kuris yra susietas su DBLS atstovų suvažiavimu. Pirm. Z. Juras priminė, kad Britanijon atvyks Toronto vyrų choras "Aras", kurio koncertas Londone bus rugpjūčio 2 d. Londone taipgi viešės Anglijos lietuvių klubas iš Čikagos. Svečių priėmimu rūpinsis skyriaus valdyba. Lietuvos, Latvijos ir Estijos sovietinės 45 metų okupacijos minėjimas įvyks Britanijos parlamento rūmuose.

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Londone gegužės 26, per Sekmines, organizuoja tradicinę išvyką Lietuvių sodybon. Kelionė kainuos 4 svarus asmeniui. Keleivius registruoja parapijos tarybos nariai.

Šveicarija

Šveicarijos sostinėje Berne šaunų trijų gimimo sukakčių minėjimą kovo 30 d. surengė Irena Augevičiūtė-Kaestli. Kadangi ne visi yra gimę tuo pačiu laiku, šiai trigubai sukakčiai ji pasirinko savo gimtadienį. Jos motina Lidija gegužės mėnesį sulauks 95 metų amžiaus, o brolis medicinos dr. Kostas šį rudenį švęs amžiaus septyniasdešimtmetį. Triguba šventė susilaukė apie 30 dalyvių. Irena Augevičiūtė 1940 m., kai Lietuvą okupavo sovietai, ištekėjo už dr. F. Kaestli, Šveicarijos konsulo Kaune, kuris mirė Berne 1972 m.

Vokietija

A. a. Juozas Mackevičius balandžio 1 d. mirė Kielio mieste, ištiktas širdies smūgio. Velionis gimė suvalkiečio ūkininko šeimoje 1915 m. kovo 12 d. Karinę prievolę atliko pionierių batalione Kaune, išmoko staliaus amato. Pokario metais, kai vėl grįžo sovietai, dirbo stalių kombinate Vilkaviškyje. V. Vokietijon atvyko 1959 m., apsigyveno Kielio mieste, iki pensijos dirbo laivų statykloje. Išaugino tris dukras ir sūnų, skaitė lietuvišką spaudą, dalyvavo lietuviškuose renginiuose. Palaidotas balandžio 4 d. Elmschen/Hagen kapinėse. Religines apeigas atliko ir atsisveikinimo žodį tarė kun. V. Šarka. Laidotuvėse dalyvavo gausus būrys lietuvių, net ir VLB Liubeko apylinkės atstovai. Šeima visus dalyvius pakvietė užkandžiams.

Vyresnieji spaudos bendradarbiai "Tėviškės žiburių" spaudos vakare Anapilio salėje 1985.IV.13. Iš kairės: Kazys Mileris, dail. Antanas Tamošaitis, Česlovas Senkevičius, Vladas Šaltmiras Nuotr. St. Dabkaus

Dabarties motinos veidas

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Mūsų vaizduotėje yra įsišaknijęs motinos veidas, kurio tikrovėje nėra. Tai Petro Rimšos skausme ir kančioje, akis primerkusi, suvytusi senutė, atvaizduota jo skulptūroje. Jo "Motinos" portrete matome liūdnų akių moterį, apgaubtą balta skarele, su liūdesy nuleistais lūpų kampučiais ir besirenkančiomis ašaromis akyse. Kitų tautų menininkai motinas vaizduoja linksmesnes, dailiai pasipuošusias, apsuptas savo gražiai atrodančių vaikų. Taip jas tapė garsusis anglas Reynolds, prancūzas Cassat, italas Bronzino.

Tiesa, lietuvė motina per keletą šimtmečių pakėlė didelę skausmų ir kančios naštą, lydėdama savo vaikus į sukilimus, karus, partizanus, tremtį. Bet kiekvienos motinos gyvenime yra ir daugybė didelės laimės momentų, kurių mes kažkaip nesugebame matyti. Ne vien vargas ir kančia yra motinos dalia, ne vien skausmas, liūdesys ir ašaros yra jos likiminė paskirtis. Motinos rankose yra kiekvienos tautos gyvybės tąsa ir pradžia, ir toji gyvybė beveik visada yra sutinkama su dideliu laimės jausmu, svajonėmis apie savo vaikų ateitį, pasididžiavimu jų pasisekimais. Ir ne visada motinos yra tokios suvargusios, gyvenimo iškankintos, kaip jos yra mums rodomos.

Kasdieniniame gyvenime, tiek lietuviškoje visuomenėje, tiek už jos ribų, nuolat susitinku su motinomis. Tai mano bendradarbės tarnyboje, inteligentingos ekonomistės ir skaitytuvų specialistės. Lietuviškoje visuomenėje aš jas sutinku lituanistinėje mokykloje, kurioje jos arba mokytojauja, arba talkina tėvų komiteto darbe. Klausausi aš jų paskaitų, skaitau jų raštus, lankau jų parodas... Mano akyse susidaro realus motinos veidas.

Ir mano pačios motina, kurią su giliu liūdesiu palydėjau prieš keletą metų į amžino polisio vietą, iš Lietuvos atsivežė savo portreto reprodukciją — jaunos, gražios, laimingos moters su rože tamsiose garbanose ir perlų virtinėle ant balto kaklo. Todėl šiandieną, rengdami motinos dienos minėjimus, neturėtume vaikams ir jaunimui rodyti lietuvės vargingos motinos paveikslų, nes jie mūsų jaunimui liks svetimi, nesuprantami, nepatrauklūs.

Ne "sengalvėlę" reikia gerbti šiandieną, nes ir pensininkių amžiaus sulaukusios motinos, kurių ne viena yra daugelį metų pašventusi savo pasirinktai profesijai ar talentui, tuo pakeldama šeimos intelektualinį ir finansinį lygį, ėjo su gyvenimu, nuo jo neatsilikdamos.

Juk tiesa, kad vaikai tėvams yra tik "paskolinti". Suaugę, baigę mokslus, sukūrę šeimas, jie tampa nepriklausomais individais, ant savo pečių pasiimdami šeimos gyvenimo ir tautos tęstinumą. Kas tada lieka toms motinoms, kurios, suprasdamos savo motiniškas pareigas grynai fiziškai, kaip namų šeimininkės, skalbėjos ir virėjos, — nepajėgė sukrauti sau pačioms dvasinių turtų? Tik baisi vienatvė ir noras toliau vyrauti savo vaikų gyvenime.

Pažvelkime į modernios motinos gyvenimą realiai. Vaikas, pradėjęs lankyti mokyklą, nebūna namie didesnę dienos dalį. Aukštesnėje mokykloje, prisidėjus sportui, lietuviškų organizacijų susirinkimams, lituanistinėms mokykloms, šokių ar dainų repeticijoms, vaikų buvimas namie yra labai ribotas.

Kadaise buvo reikalaujama, kad motina neitų už namų ribų, nors su moderniais ruošos išradimais jos buvimas namie nėra reikalingas. Vakarais visi namie, o iš bet kurios tarnybos grįžusi motina visada paspėja ne tik paruošti pietus, bet ir vežioti savo vaikus į repeticijas, dalyvauti visuomeniniame gyvenime. O šeimos šventės, Kūčios, vasaros atostogos yra tas laikas, kai šeimos nariai būna drauge.

Vaikai, grįžę iš stovyklų ar mokyklų, ne vien yra maisto ir švarių drabužių reikalingi. Jie randa motiną, kuri orientuojasi jų mokyklų programose, dienos įvykiuose, gali diskutuoti su jais paskutines politikos, sporto ar muzikos naujienas, tuo susiaurindama gentkarčių spragą, pajėgdama tapti savo vaikų pasaulio dalimi.

Užaugę vaikai nevertina savo motinų fizinio darbo, jų skalbimo, valymo ar siuvimo. Jie savo motiną prisimena daugiau iš dvasinės pusės — jos pamokymus, pasisakymus, kartais jų kūrybinius darbus. Mirus motinai, vartant jos laiškus, skaitant jos raštus, gėrintis jos menu, — išlieka laiko nesunaikinamos vertybės ir jos dvasios pėdsakai jos vaikuose.

Tiesa, ne visos motinos yra profesionalės ar talentingos kūrėjos, bet visos yra žmogiškos asmenybės, kurių negalima vertinti, jas pagerbiant, vien dėl jų biologinės funkcijos atlikimo. Motina turi būti pirmoje eilėje pagerbta kaip žmogus, atsižvelgiant į jos skonį, pageidavimus ir norus. Ne sentimentalus eilėraštis ar visos šeimos suvažiavimas į savo motinos namus pietų, tuo jai sudarant dar pridėtinę darbų naštą, yra jos pagerbimas. Ta diena turėtų būti motinai visiška šventė, be jokių darbų ar įsipareigojimų. Kvietimas į suaugusių vaikų namus, į gerą restoraną, operą ar teatrą būtų tikras malonumas, dovana ir džiaugsmas. Gėlių puokštė ar mažųjų rankų darbas yra taip pat didesnė dovana, negu krautuvėje su ne savo pinigais nupirktos šliuraitės...

Antra vertus, negalima sakyti, kad moderni motina neturi rūpesčių ir problemų. Dabartinis pasaulis mūsų jaunimui siūlo daugelį "malonumų", kurie griauna charakterį ir moralines vertybes. O ir natūrali vaikų auginimo eiga turi savo kasdieninių rūpesčių — netvarkingumas mokyklose, ligos ir kiti nemalonumai. Bet dabartinė moteris yra pasiruošusi nepaskęsti savo rūpestyje, bet imtis konkrečių priemonių problemoms spręsti. Ji yra savarankiška savo galvojime ir sprendimuose, turi pasirinkimą profesionalų, kurie talkina mokyklose ir už jų ribų klystančio jaunuolio elgesiui atitaisyti. Mokyklose yra patarėjai, psichologai, šeimos gydytojai ir t.t. Motina nėra viena.

Itin svarbu, kad vaikų auginimo našta nebūtų palikta jai vienai. Turi talkinti ir tėvas, kuriam iki šiol nebuvo duotas pakankamai svarbus vaidmuo kaip auklėtojo. Tėvo autoritetas drauge su motinos širdies šiluma yra nepamainomas ir nuostabus geros šeimos tvarkymo junginys. Nėra geros motinos be gero tėvo ir atvirkščiai.

Šių dienų motinos veidas yra šviesus. Vieną vakarą stebėjau jaunutę motiną su trijų mėnesių kūdikėliu ant rankų, perimančią atsakingas vienos organizacijos pareigas. Paklausta, kodėl ji apsiėmusi tą naštą, būdama dviejų mažų vaikų motina, atsakė: "Mano motina dirbo daug metų fabrike, kad aš galėčiau siekti aukštojo mokslo. Bet ji vakarais mane mokė mūsų idealų ir vertybių. Aš noriu savo vaikams juos perduoti. Sėdėdama vien namuose aš to nepajėgsiu padaryti. Todėl dirbsiu savo organizacijai, kad ji išliktų gyva mano vaikams".

Mūsų visuomenės veikėjos, profesionalės motinos įrodė, kad sėkmingas vaikų auklėjimas yra taip pat ir gyvo pavyzdžio įtakojamas. Štai kita dinamiška motina, einanti įvairiausias pareigas mūsų visuomenėje, savo penkis vaikus yra taip paveikusi, kad jie yra pavyzdingi lituanistinės mokyklos mokiniai, aktyvūs jaunimo organizacijų nariai, šoka tautinius šokius, sportuoja, puikiai mokosi savo mokyklose ir beveik visur jaunimo gretose pirmauja.

Todėl laikas mums matyti tokį motinos veidą, koks jis iš tikrųjų yra. Tai moteris, kuri, tapusi motina, nenustoja būti žmogum ir savo Dievo duotus talentus panaudoja visuomenės bei tautos labui. Tuo būdu yra išnaudojamas pilnas mūsų visuomenės kūrybinis potencialas ir praturtinamas kultūrinis mūsų gyvenimo aruodas.

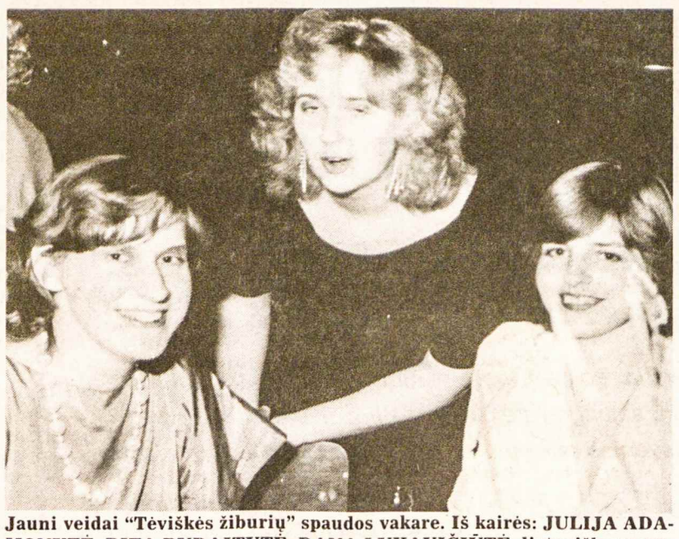

Jauni veidai "Tėviškės žiburių" spaudos vakare. Iš kairės: **JULIJA ADAMONYTĖ, RITA RUDAITYTĖ, DANA LUKAVIČIŪTĖ**, lietuviškos spaudos bendradarbės Nuotr. St. Dabkaus

Jaunų šeimų stovykla

Jau treti metai iš eilės Wasagos smėlynuose ir pušynuose ruošiama ypatinga atostoginė stovykla jaunus vaikus turinčiom šeimom. Suvažiuoja iki 20 šeimų ne tiktai iš Toronto apylinkių, bet ir JAV-bių.

Daugelis mūsų didelę dalį savo vaikystės praleidome ateitininkų, skautų, mergaičių, berniukų stovyklose. Daugeliui vasaros stovyklose sudarytos pažintys bei draugystės dar ir dabar yra neišdildoma mūsų gyvenimo dalis. Stovyklose buvo išmokta apie Lietuvą, lietuviškai dainuoti, šokti tautinius šokius, dirbti rankdarbius, susipažinta su lietuviškais papročiais, pajusta lietuviška dvasia per įvairias diskusijas su bendraamžiais ir panašiom problemom besirūpinančiais asmenimis.

Svarbiausias pagalbinis vaidmuo, kurį atlieka vasaros metu stovyklavimas jaunas šeimas auginantiems tėvams, yra lietuvių kalbos vartojimas platesniame ratelyje, negu savoje šeimoje. Geresnio skatinimo kaip lietuvių kalbos vartojimas bendraamžių tarpe negali būti. Vasaros stovykla ta prasme yra nepakeičiama priemonė sudaryti: a. lietuvišką atmosferą savaitės laikotarpiui, b. ją išgirsti bendraamžių tarpe, c. ją išgirsti vyresniųjų ir visų stovyklaujančių tarpe.

Antra jaunų šeimų stovyklos paskirtis — tai proga lietuviškai šeimai paatostogauti kartu su kitomis lietuviškomis šeimomis. Šiandieninio gyvenimo sąlygos bei gyvenimo būdas reikalauja, kad daugumoje šeimų į darbą eitų ir tėvas, ir motina. Todėl Wasagos šeimų stovykloje didelis dėmesys kreipiamas į visos šeimos dalyvavimą užsiėmimuose. Stovyklos paskirtis — ne atstumti šeimas, kurių sąlygos teleidžia vienam tėvui ar motinai stovyklauti su vaikais, bet jas pritraukti. Siekiama, kad tėvai kartu su savo vaikais dalyvautų įvairiose programos dalyse. Taigi, ypatingas dėmesys skiriamas vakarinėm programom, į kurias jungiasi visos šeimos.

Trečia šeimų stovyklos paskirtis — atostogos. Vasaros metas skirtas žmogui pailsėti. Užtat stovyklos programos organizuota dalis skiriama vaikams, kuriems organizuotas laikas bendraamžių tarpe lygiai svarbus, kaip ir laisvas laikas. Rytais rengiami įvairūs užsiėmimai vaikams. Nuo pietų šeimos laisvos visą popietę praleisti prie puikaus Georgian įlankos ežero arba grįžti stovyklavietėn sportuoti. Po organizuotos vakarinės programos, kuri pirmoje eilėje taikoma vaikams, būna proga tėvams laisvai pabendrauti, pasidalinti vaikų auklėjimo problematika, lietuvių kalbos klausimais, pasidžiaugti bendra lietuviška daina arba dirbti prie kasmet organizuojamo šeimos projekto, pvz. aitvarų, lėktuvėlių dirbimo konkursams.

Negalima paneigti stovyklų svarbos vaikams kurie jų laukia ištisus metus. Dažnai girdėti iš pačių vaikų, kurie turėjo progos bent kartą dalyvauti šeimų stovykloje Wasagoje, kad jie Kalėdoms praėjus jau pradeda ruoštis vasaros stovyklai. Tuo atveju tėvams tenka vaikui aiškinti, kad vasara dar toli ir reikės truputį palaukti iki vėl visi važiuosime į stovyklą. Pakalbėjus su vaikais, išryškėja jų motyvacija: noras praleisti laiką su kitais vaikais smagioje, atostoginėje nuotaikoje; noras praleisti laiką su savo tėvais, kurie stovyklos metu skiria savo dėmesį tik jiems per visą savaitę; noras pamatyti degantį laužą ir išgirsti puikių lietuviškų pasakų prie to laužo. Kitaip sakant, vaikai, dalyvavę stovykloje nuo pat mažens, jos patys laukia. O vaikai yra tiesiausi kritikai — užtat jų nuomonė labai brangi.

Ir šiais metais rengiame jaunų šeimų stovyklą Wasagoje rugpjūčio 3-10 d.d. Šiais metais parinktos tokios dienos, kad stovykloje galėtų dalyvauti per ilgąjį rugpjūčio 3-5 d. savaitgalį tie, kurių darbo sąlygos neleidžia gauti tuo metu pilnos savaitės atostogų. Registracijos blankai gaunami Toronto Prisikėlimo parapijos raštinėje, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 3B3.

Gabija

Ateitininkų kongresui artėjant

MIELI ATEITININKAI

Š. m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 2 d.d. Čikagoje įvyks ateitininkų 75 metų sukakties kongresas, iš eilės XI-tasis. Programoje numatomos paskaitos, svarstybos, religinės iškilmės, literatūros ir kūrybos vakaras, prieškongresinė jaunimo stovykla. Kviečiamas į kongresą jaunimas ir iš tolimųjų kraštų — Australijos, Pietų Amerikos, Europos.

Susidarys nemažai išlaidų, ypač parėmimas jaunimo kelionių iš kitų kontinentų.

Ateitininkų kongreso rengėjų komitetas, vadovaujamas prof. dr. J. Meškausko, skelbia platų lėšų vajų, kuriam vadovauti sudarytas centrinis komitetas Čikagoje.

Ateitininkai yra patys stambieji aukotojai bendrinėse organizacijose. Šį kartą prašome didesnėmis aukomis paremti savąją organizaciją, kuri turi teisės iš jūsų to tikėtis, ypač jos 75 metų sukakties proga.

Vajaus komitetą sudaro: pirm. dr. Petras Kisielius, sekr. Jonas Žadeikis, ižd. Kazys Pabedinskas. Aukas siųsti iždininko adresu: Kazys Pabedinskas, 7151 S. California Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 434-0211. Čekius rašyti: Ateitis Federation, Inc. vardu.

Aukas JAV-se galima nurašyti nuo federacinių mokesčių.

Kongreso lėšoms telkti komitetas

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖ nr. 007 "OCTOBERFEST" rugsėjo 21 iki spalio 3 d.:
Liuksemburgas, Heidelbergas, Rotenburgas, Miunchenas, Inzellis, Fiusenas, Lucerna, Strasbourgas, Salzburgas, Insbruckas, Oberammergau. **Priedai:** laivu ekskursija Reino upe, Eagles Nest, Chiemsee; kasdieniniai pusryčiai, 9 pietūs, priešpiečiai (lunch) "Hofbraeuhaus" ir daug kitų priedų.
Pilna kaina iš Čikagos **$1,289.00**

KELIONĖ nr. 2 liepos 15 iki liepos 31 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko **$1,788.00**
Iš Montrealio ..... **$2,225.00** kanadiškais

KELIONĖ nr. 3 rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 18 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko **$1,669.00**

KELIONĖ nr. 4 gruodžio 20 iki sausio 4 d.
11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko **$1,467.00**
Iš Montrealio ..... **$1,835.00** kanadiškais

Nakvojant dviese kambaryje, įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius ("Presidentti Hotel" Helsinkyje), maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 4 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius, kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702
KANADOJE (416) 534-3120 arba 767-4991
Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

FINNAIR
Simple elegance... by Finnish design

Lietuviška radijo programa "Gintariniai aidai" kas sekmadienį transliuojama iš McMasterio universiteto radijo stoties CFMU-FM 93.3. Kairėje – programos vedėja **LIUDA STUNGEVIČIENĖ**, svečias – kun. dr. V. CUKURAS

Išlydėjom veiklų tautietį

Buvęs girininkas a. a. Kazys Kvedaras

K. MILERIS

1985 m. kovo 28 d. Hendersono ligoninėj, beveik šešerius metus ligos iškankintas, mirė Lietuvos miškininkas, trijų sūnų tėvas ir mokytojos Marijos Kvedarienės vyras a.a. Kazys Kvedaras.

Velionis savo žemiškąją kelionę pradėjo prieš 84 metus, Panevėžyje. Mokėsi gimnazijoj, miškininkystės kursuose, kuriuose gavo girininko laipsnį. Beveik visą savo tarnybos laiką dirbo Prienų miškų urėdijoj. 1926 m. rugpjūčio 24 d. vedė mokyt. M. Žiūrytę, su kuria susilaukė trijų sūnų. Bolševikams į Lietuvą vėl sugrįžtant, 1944 m. vasarą pasitraukė į Vokietiją. Karo pabaigą sutiko Kleinwittensee miestelyje. Į Kanadą su žemės ūkio darbininko sutartim atvyko 1948 m. Gyveno Burforde, vėliau persikėlė į Hamiltoną. Čia gavo darbą ligoninėje, kur ir išsitarnavo pensiją.

1952 m. įsteigus Šalpos fondą, velionis buvo pirmuoju v-bos sekretorium. Priklausė DLK Algirdo šaulių kuopai. Lietuvoje veikė Tautininkų sąjungoje ir jau nuo gimnazijos laikų buvo aktyviai įsijungęs į šaulių veiklą. Ten jis uoliai būrė tada dar neorganizuotą Lietuvos jaunimą į šaulių gretas. Marijampolėje ėjo šaulių būrio vado pareigas. Lietuvos vyriausybė už nuopelnus jį apdovanojo Gedimino ordinu, o Lietuvos šaulių sąjunga — šaulių žvaigždės medaliu.

Buvo jis gilaus patriotizmo lietuvis. Toje gilioje patriotizmo dvasioje užaugino ir savo tris sūnus: Rimantą, kuris, visiems bėgant, atsisakė vykti iš savo tėvynės ir Lietuvoje žuvo partizano mirtimi — čia gyvenančius Vytą ir dr. Vaidotą, kurie savo lietuviškąja veikla Kanadoje yra plačiai žinomi. Ne tik jo vaikai, bet ir jo vaikaičiai yra glaudžiai pritapę prie lietuviškojo kamieno. Visi jie priklauso liet. jaunimo organizacijoms, lanko lituanistines mokyklas, kalba lietuviškai. Jis yra palikęs mums lyg ir pavyzdį: norint visa tai galima pasiekti.

A. a. Kazimiero mirtis nebuvo skausminga. Skausmingas buvo jos atėjimas. Jei jam reikėjo kokios atgailos, tai ją jis atkentėjo šioje žemėje. Su juo kentėjo taip pat ir jo 59-rių vedybinio gyvenimo metų draugė Marija bei jo sūnūs. Jis atsiskyrė nuo mūsų gyvenęs taurų, gero žmogaus ir didelio lietuvio patrioto gyvenimą.

Du vakarus laidotuvių namuose už velionį buvo kalbamos maldos. Paskutinį vakarą prie mirusio garbės sargyboje stovėjo DLK Algirdo kuopos šauliai. K. Mileris hamiltoniečių vardu tarė atsisveikinimo žodį. Balandžio 1 d. su šauliškom apeigom, klebono kun. J. Liaubos ir hamiltoniečių palydėtas, jis buvo palaidotas lietuvių Šv. Jono kapinėse Mississaugoje.

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Jieškant karo nusikaltėlių

Rytų europiečių komitetas, kuriame dalyvauja ir lietuvių grupė

Deschenes komisija buvo federacinės Kanados valdžios įsteigta 1985 m. pavasarį. Komisijos tikslas — ištirti, ar Kanadoje yra nacių karo nusikaltėlių ir teigiamu atveju paruošti vyriausybei rekomendacijas, kaip Kanada turėtų tvarkyti minėtų nusikaltėlių klausimą. Tas rekomendacijas Deschenes komisija turi paruošti iki 1985 m. gruodžio 31 d.

Rytų europiečių darbo komitetas iš savo pusės ruošia rekomendacijas, kaip Kanada turėtų šiuo atveju elgtis, nepažeisdama žmogaus teisių. Jam taip pat rūpi, kad naudojama kaltinamoji medžiaga bei liudininkai prilygtų Kanados teismų lygiui bei reikalavimams. Norima, kad Kanada pasektų pavyzdžiu JAV-ių, kur valdžia įsteigė "Office of Special Investigations" ir naudojasi sovietų pateikta medžiaga bei liudininkais. Rytų europiečių tikslas yra perduoti teisingumo institucijoms tikruosius karo nusikaltėlius, laikantis Kanados teismų taisyklių, respektuojant žmogaus teises. Rytų europiečių komitete dalyvauja ir lietuviai.

Minėtasis komitetas dirba kartu su JAV-ėse įsisteigusiomis panašiomis grupėmis (pvz. Americans for Due Process) ir kitomis etninėmis grupėmis Kanadoje. Toronte dirbanti lietuvių grupė tikisi iki galo šios vasaros savo rekomendacijas Deschenes komisijai įteikti raštu.

Šiuo metu Deschenes komisija keliauja po Kanadą, duodama progą publikai dalyvauti ir pasireikšti viešoje apklausoje. Ji tokias apklausas jau turėjo Otavoje ir Toronte. Otavoje buvo duota speciali teisė apklausinėti liudininkus žydų "B'Nai Brith" organizacijos Žmogaus teisių lygai. Kanados spauda plačiai šį įvykį pamynėjo. Balandžio 24 d. Toronte įvykusioje apklausoje dalyvavo įvairių grupių atstovai ir "B'nai Brith" Žmogaus teisių lygos penki advokatai. Toronto apklausoje speciali teisė buvo duota dar trim grupėm: Kanados žydų bendruomenei (Canadian Jewish Congress), Kanados ukrainiečių komitetui (Ukrainian Canadian Committee) ir Pirmosios divizijos laisvosios Ukrainos kariuomenės veteranams (Brotherhood of the Veterans of the First Division of the Ukrainian National Army in Toronto). Veteranų vienetas gavo šią teisę apklausinėti liudininkus ryšium tiktai su specifiniais reikalais, liečiančiais pirmąją diviziją. Šis įvykis nesusilaukė plačiosios spaudos dėmesio.

Rytų europiečių darbo komisija planuoja prieš vasarą suorganizuoti specialią informacinę sesiją visuomenei. Taipgi bus prašoma finansinės paramos, kuri bus skubiai reikalinga ruošiant rekomendacijas Deschenes komisijai. **Inf.**

Solistas ir chorvedys VACYS VERIKAITIS dainuoja jam surengtose pagerbtuvėse 60-jo gimtadienio proga balandžio 28 d. Toronto Prisikėlimo salėje, dalyvaujant gausiai publikai Nuotr. St. Dabkaus

Mažoji dainų šventė

Plataus masto koncertas, surengtas Toronte solisto Vacio Verikaičio sukakties proga

Balandžio 28 d. popietėje Toronto Prisikėlimo parapijos salėje susirinko rekordinis tautiečių skaičius — per 600. Rengėjams pritrūko bilietų, o salei — vietų. Mat visi norėjo dalyvauti populiaraus solisto ir chorvedžio Vacio Verikaičio, sulaukusio 60 metų amžiaus, pagerbtuvėse. Rengėjai, matyt, nesitikėjo tokios gausos, tad ir nejieškojo erdvesnės salės ir scenos.

O tuos gausius klausovus viliojo ne tik minėtoji sukaktis, bet ir programos apimtis — joje dalyvavo keturi chorai, oktetas ir visas būrys muzikų. Štai jie (chorai): "Aras", Aušros Vartų parapijos iš Hamiltono, "Volungė", Prisikėlimo, Toronto Lietuvių namų dainos vienetas; solistai bei muzikai: R. Strimaitis, St. Gailevičius, J. Govėdas, L. Marcinkutė, A. Simanavičius, D. Deksnytė, A. Juodelė, A. Pakalniškytė, S. Žiemelytė, D. Viskontienė, J. Sriubiškienė, P. Vytas. Tuo būdu sol. V. Verikaičio pagerbtuvės tapo mažąja dainų švente, kurion visi įnešė savo dalį.

Nors programos dalyvių buvo daug, vos tilpo scenoje, tačiau nebuvo įkyrių užtęsimų. Kiekvienas vienetas atliko po du kūrinius. Nebuvo užmirštas ir pats sukaktuvininkas V. Verikaitis — jis su savo "Aru" padainavo amerikiečių dainą "Mano kaimas", primenančią gimtinę Troškūnuose, su moterų oktetu — J. Bašinsko "Palik tik dainą man", su "Volunge" — J. Klovos Ūdrio ariją iš operos "Pilėnai".

Programa buvo įvairi, gerai parinkta ir puikiai atlikta. Gausūs klausovai gėrėjosi ne tik balsine koncerto puse, bet ir gražiais vaizdais, kuriuose spindėjo chorų bei solistų čių apranga. Matant dailiai uniformuotą chorą scenoje, išryškėja grupės vieningumas, jos harmonija ir spalvingumas. Aiškiai matyti, kad tai nėra pripuolamai surankiota grupė, o darnus vienetas, iš kurio sklinda harmoninga daina.

Išvengta ir įprastinių tokiom progom ilgų kalbų. Programos vadovė D. Viskontienė, pasinaudodama tarpais vienetams besikeičiant ir besitvarkant scenoje, kalbėjo apie sukaktuvininko nueitą kelią muzikinėje srityje, įpindama ir lengvo humoro. Kiek ilgesnį humoristinio pobūdžio dalyką papasakojo Vyt. Pečiulis. (Pastebėtina, kad tokiais atvejais geriau yra perskaityti sklandžiai parašytą dalyką).

Sveikinimų ir dovanų taip pat netrūko — beveik visi sveikinusieji įteikė ir dovanas. Sveikino daugiausia muzikinės srities bei kultūros darbuotojai: R. Karasiejienė — "Gintaro" vardu, J. Pleinys — Hamiltono "Aido", J. Krištolaitis — Hamiltono Aušros Vartų choro, Rasa Kurienė — KLB kultūros komisijos, p. Zadurskis — "Aro", J. Nešukaitis — Prisikėlimo choro, A. Jucienė — moterų okteto, D. Viskontienė — "Volungės".

Paskutinį sveikinimo žodį tarė Tėvų pranciškonų provincijolas ir Prisikėlimo par. klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, primindamas, kad šių pagerbtuvių objektas buvo V. Verikaičio darbai, o jo amžius — tiktai proga. Išreiškęs padėką sukaktuvininkui, klebonas savo parapijos ir choro vardu įteikė dovaną — dail. Alfonso Dargio paveikslą "Teatras".

Po šių apdovanojimų ir jaudinačių "Ilgiausių metų" buvo laukta ir paties sukaktuvininko žodžio. Deja, buvo nuspręsta, kad tas jo žodis buvo daina jau atliktoje programoje . . .

Prasminga buvo koncertinės programos užbaiga. Kai scenoje išsirikiavo "Volungės" ir Prisikėlimo par. chorai, atėjo pats sukaktuvininkas V. Verikaitis ir visi ilgesingai giedojo išeivijoje populiarią J. Strolios giesmę "Parveski, Viešpatie". Joje skambėjo malda, prašanti Visagalį, parvesti mus, kaip paukščius, į namus — tėvynę Lietuvą. **Ds.**

Reikia vokiško leidinio apie Lietuvą

K. BARONAS

Pernai šio laikraščio puslapiuose rašiau apie skurdžią informaciją Lietuvos klausimu vokiečių kalba. Siūliau mūsų veiksniams paruošti bent vieną leidinį, kuriame atsispindėtų mūsų tėvynės politinis, kultūrinis, religinis, ekonominis ir sportinis gyvenimas. Nurodžiau ir redaktorius, ypač gyvenančius V. Vokietijoje ir Šveicarijoje. Deja, mano balsas liko tyruose šaukiančio. Ir toliau pasitenkinama senais, šių dienų dvasiai netinkamais leidiniais arba studijų ištraukom iš "Acta Baltica" (pvz. dr. A. Geručio), "Commentationes Baltica" (dr. K. Čeginsko), prof. dr. A. Hellmanno, dr. Z. Ivinskio ir kt.

Tad nėra ko stebėtis, kad šiandieninėje spaudoje, Vokietijos mokyklų vadovėliuose, televizijoje ir aplamai vokiškoje viešumoje (net akademinėje visuomenėje) klaidingai interpretuojama šiandieninė Lietuvos būklė. Matyt, informacija gaunama iš sovietinio šaltinio. Tokiu pavyzdžiu gali būti propagandiniams tikslams 1980 m. APN leidyklos Maskvoje išleista kišeninio formato knygutė "Litauen", "Vierhundert Jahre Universitaet Vilnius" ir kt.

Malonu, kad Vokietijos LB krašto taryba ir krašto valdyba po ilgų (ir labai ilgų!) metų atkreipė dėmesį į šią apleistą sritį. Vokietijos LB informacijų 3-4 nr. rašoma, kad krašto tarybos suvažiavime referentu politiniams reikalams pakviestas Kostas Grodbergas, o Jonas Valiūnas pažadėjo paruošti leidinėlį vokiečių kalba apie Lietuvą. "Mein Gott" — sakytų vokietis! Juk tai ne vieno žmogaus darbas, nes, kaip minėjau, leidinys turi apimti visas Lietuvos gyvenimo sritis. Neužtenka parašyti apie Lietuvos istoriją, šiandieninę okupaciją, tautos naikinimą ir pan. Leidinys turi būti akademinio lygio, galintis rasti vietą turtingose Vokietijos, Šveicarijos ar Austrijos bibliotekose.

O kad vokiškas leidinys apie Lietuvą jau seniai reikalingas, patyriau iš gaunamų laiškų. Štai paskutinis kovo 28 d. Innsbrucko "Praesent" savaitraščio redaktorės prašymas: "gauname Jūsų 'Elta-Pressedienst' ir prašome toliau ją mums siuntinėti. Artinasi Baltijos tautų okupacijos metinės. Norėtume mūsų skaitytojus supažindinti su Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimu bei dabartine šių valstybių būkle. Savo archyve turime parinkę eilę straipsnių, tačiau mielai lauktume iš Jūsų ta tema leidinio.

Kiek galėjau, padėjau savaitraščio redakcijai, nes tai mūsų bendras reikalas, tačiau gero leidinio taip ir neradau.

Mėnraštis apie Lietuvą

V. Vokietijos katalikų mėnraštis "Der Fels" (Uola) balandžio numeryje daug vietos paskyrė Lietuvos tikintiesiems — įdėjo kun. S. Tamkevičiaus laiškus iš lagerio, jo dvi nuotraukas, pranešė apie kun. Jono Matulionio nuteisimą, Vlado Lapienio suėmimą. Ryšium su Maldos diena už Baltijos tautas š. m. gegužės 12 d. "Der Fels" pateikė sąrašą leidinių — biuletenių, kuriuose galima rasti daugiau žinių apie tų kraštų tikinčiųjų būklę. Jos gali būti panaudotos pamoksluose apie katalikų ir evangelikų kančias sovietinėje okupacijoje. Nurodomas ir vokiškai leidžiamos "Lietuvos katalikų Bažnyčios kronikos" adresas. Suinteresuoti Kanadoje bei JAV gali šį puikiai leidžiamą leidinį gauti šiuo antrašu: Institutum Balticum, Bischof Kaller Str. 3, 8240 Koenigstein, W. Germany.

Taip pat "Der Fels" pranešė, kad Nijolės Sadūnaitės "Prisiminimai (Die Erinnerungen von Nijole Sadunaite) su jos laiškais ir nuotraukom bus atspausdinti dar prieš Maldos dieną. Leidyklos adresas: "Erinnerungen von Nijole Sadunaite", Christian Verlag, 8260 Stein am Rhein, Switzerland. Kaina nepažymėta. Mokantiems vokiečių kalbą, patartina užsisakyti "Der Fels" mėnraštį ("Der Fels", Stahlzwingerweg 12, 8400 Regensburg, W. Germany). Straipsniai labai gilūs, nagrinėja įvairias šių dienų problemas. Metinė prenumerata — 24 markės.

Pažaislio vardas

Kiekvieną ankstyvą rytą klausau žinių ir gerų politinių komentarų iš Stuttgarto radijo stoties. Balandžio 9 d. išgirdau įdomų pasikalbėjimą pranešėjo su Hamm (Hesseno krašte) šventovės statybos komiteto pirmininku. Jis džiaugėsi, kad šventovės sienose bus įmūryti iš 88 kraštų gauti akmenys. Minėdamas valstybes ir miestus, jis po Maskvos du kartus pakartojo gautą akmenį iš "Pacaislis". Aišku, tai mūsų Pažaislis. Pranešėjai padarė mažą klaidą, pavadindami Pažaislio šventovę katedra.

Nemanau, kad vokiečiams žodis "Pacaislis" ką nors sako, nesuminėjus valstybės. Įdomu, betgi būtų žinoti, kaip statybos komitetas surado tą vienuolyno šventovę?

Vergijos sukaktis ir kelionės

Okupuotoj Lietuvoj Maskvos patikėtiniai šiais metais liepos mėn. rengia trijų dienų "respublikinę dainų ir šokių šventę", skirtą, kaip jie sako: "Pergalės 40-mečiui ir Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 45-mečiui paminėti".

Tai yra sukaktis mūsų Tėvynės laisvės praradimo, mūsų Tėvynės pavergimo ir visų žmogaus principų ir teisių paneigimo bei paniekinimo.

Todėl Amerikos lietuvių taryba tautiškai susipratusią visuomenę kviečia atsispirti prieš Maskvos patikėtinių visokias propagandines užmačias ir prašo šiuo metu giminių lankymui keliones atidėti kitam laikui.

Neprisidėkime prie okupanto plačiai skelbiamo tariamo "išlaisvinimo" propagandos!

Palaikant ryšius su giminėmis, nors ir nežmoniškai suvaržytose aplinkybėse, reikia vadovautis savo tautiniu sąmoningumu, vengiant bet kurių veiksmų, kurie galėtų pakenkti valstybiniam Lietuvos tęstinumui ar lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsilaisvinti iš okupacijos.

Amerikos lietuvių taryba

Solisto ir chorvedžio VACIO VERIKAIČIO pagerbtuvėse 60-jo gimtadienio proga Toronto Prisikėlimo salėje 1985.IV.28 gausūs dalyviai gieda "Ilgiausių metų", o sukaktuvininkas, gavęs dovaną — dail. Alfonso Dargio paveikslą, žvelgia į teatrinius veidus Nuotr. St. Dabkaus

Tautinės linkmės "Naujoji viltis"

Politikos ir kultūros žurnalas – 1984 metų 17 numeris

Šis retokai pasirodantis žurnalas tebeliudija tautininkų srovės gyvastingumą.

Viršelyje dailiai atspaustas prez. A. Smetonos atvaizdas. Vedamojo vietoj Vytautas Alantas ("Lietuva tarp laimėjimų ir pralaimėjimų") gražiais žodžiais, bet daug kartų girdėtomis mintimis grįžta į mūsų tautos bei valstybės praeitį. Rašo, jog "būtų didelė klaida manyti mūsų protėvius neturėjus savo kultūros". Čia autoriaus žodis kultūra yra vartojamas humanistine prasme, nors kitu sakiniu jis kalba apie kultūrą kaip kulto tradicijas bei papročius. Tai jau siejasi su antropologine kultūros apibrėžtimi. Jo "kulto ramovės" kaip "kultūros židiniai" vargiai ką nors konkretaus pasako.

Dr. Bronius Nemickas, vienas iš redaktorių, parašė du dėmesio vertus straipsnius. Pirmasis — "Kolonijos ir dekolonizacija" — apžvelgia kolonijų kilimo ir žlugimo raidą. Nors ir paradoksiška, bet dekolonizacijai paspartinti skirtoji Jungtinių Tautų dekolonizacijos deklaracija šunim šėką pjauna: Sovietų Sąjungos iniciatyva daugiau rūpinasi sovietų kolonijų neliečiamybe nei jų panaikinimu.

Antrasis straipsnis išsamiau nagrinėja G. Orwellio romaną "1984", kurio mįslūs pavadinimo skaičiai gali rodyti (gali ir nerodyti) į 1984 m. Šią "didžiojo brolio" siautėjimo analizę galima buvo išplėsti į jo atbalsį konkrečioje Sovietijoje. Komunistinė propaganda tikina, jog "1984" aprašo ne sovietų, bet Vakarų visuomenės visuotinę "minčių kontrolę", nors tuo pačiu metu tenai už "1984" skaitymą baudžiama kalėjimu. Beje, abiejuose straipsniuose autorius sovietinę sistemą vadina diktatūra, kai būtų tiksliau ją vadinti totalitarizmu.

Kun. dr. Juozas Prunskis ("Gelbėjimas tremtinių iš Maskvos letenų") dokumentuotai apžvelgia ALTos ir kitų veikėjų pastangas pokario pabėgėliams gelbėti. Panašiai Martynas Gelžinis ("Kaip naciai atplėšė Klaipėdą nuo Lietuvos") aprašo Lietuvos — Vokietijos santykių raidą, nacių grasą bei ultimatinius komunikatus, vedančius į Klaipėdos paglemžimą.

Man vertingiausias atrodo dr. K. Eringio straipsnis: "Švietimo sistemos esmė ir problemos okupuotoje Lietuvoje". Autorius įžvalgiai palygina nepriklausomybės laikų ir dabartinių vidurinių mokyklų (gimnazijų) sistemas, atskleisdamas viešus ir paslėptus okupantų siekius. Beje, teko pastebėti keletą sakinių, kurie nėra aiškūs: juose yra arba per daug žodžių, arba per daug minčių. Vieną jų apie gamybinę praktiką cituoju: "Visa tai pasėja pragaištingą okupanto sėklą destruktyvios pažiūros į darbą ir pareigą, svetimą tautos psichologijai" (70 p.).

Antanas Diržys ("Ordinai ir medaliai; nepriklausomos Lietuvos nuopelnų ir garbės ženklai") pateikia 29 žymenų laipsnių sąrašą, jį aptaria ir iliustruoja.

Stasys Santvaras ("Du poetai, Sibiro tremtiniai, išėjo anapusėn") konspektiškai pamini Kazio Inčiūros ir Antano Miškinio kūrybą. Jurgis Gliauda ("Religinių motyvų poezija Lietuvoje") recenzuoja "Katalikų kalendorių — žinyną", Lietuvos vyskupų konferencijos išleistą 1984 m., kur paskelbta ir religinių motyvų eilėraščių. Tokią poeziją Gliauda palygina su tolstojiška žole, gramdoma tarp akmenų. Jurgis Jankus ("Barboryte") pateikia nuotaikingus kaimo moterėlės pergyvenimus pro vaiko akinius.

Emilija Čekienė veda pokalbį su įžymiuoju mūsų tautosakininku ("Dr. Jonui Baliui 75-ri metai amžiaus"). Beje, pokalbininkė, iškeldama sukaktuvininko nuopelnus, vis dėlto pamiršo vieną šio kultūrininko įnašą, būtent tūkstantines dolerių aukas lietuvių kultūros reikalams.

Eglė Juodvalkė ("Bejėgiai ginklai ir kalėjimai prieš laisvės ilgesį") apžvelgia pastarųjų metų pogrindžio spaudą okupuotoje Lietuvoje, pastebėdama nuolatinę priespaudą ir sąžinės laisvės slopinimą.

Dr. Algirdas Budreckis blaiviai vertina gana kontroversinę atsiminimų knygą "Laisvės besiekiant — Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją", pasigesdamas atsakymų apie pačius laisvės kovotojus.

A. Rimtenis aptaria devintąjį Stasio Santvaro poezijos rinkinį "Buvimo pėdsakai", priskirdamas jį maironinės poezijos tradicijai.

Anupras Tamulynas rašo apie Edmundo Jasiūno paruoštą "Dariaus-Girėno albumą", įvertindamas autoriaus triūsą renkant nuotraukas bei kitą medžiagą, kuri be šių pastangų galėjo būti pasmerkta žūti.

Red. Aleksas Laikūnas ("Prez. Antano Smetonos mirties sukakčiai") pamini tragišką prezidento mirtį prieš 40 metų ir nevengia autoritetinės valdžios atstovo apologetikos. Juozas Jurevičius ("Stasys Lozoraitis, Lietuvos diplomatijos tarnybos šefas") prisimena neseniai mirusį diplomatą Lozoraitį; ypač vertina jį už tai, kad VLIKo atžvilgiu "jokių nuolaidų nedarė".

Pigios polemikos apstu apžvalginiame staipsnyje "Namie ir svetur", pasirašytame J. B. inicialais. Apžvalgininkas skelbia nebuvėles naujienas, jog "PLB valdyba pretendavo užimti VLIKo, o JAV LB valdyba ALTo pozicijas". JAV LB jam "pretenzinga", "vienos politinės grupės, frontininkų", vadovaujama. Neaišku, kokias pretenzijas turi J. B.: gal kad rinkimų iš viso nebūtų, gal kad išrinktieji nevadovautų, gal J. B. nepatenkintas, kad rinkėjai nei jo, nei jo užnugario tautininkų pakankamai neišrinko. O gal tai režiminės praeities atrūgos: pasigendama, kad kas nors be rinkimų juos pakviestų valdybon taip, kaip po perversmo A. Smetona, jų pačių gracingais žodžiais, "buvo pakviestas naujai kadencijai" (148 p.). Prasikiša vienašališka pažiūra į LB ir dvigubi standartai: LB-ei draudžiama veikti politinėje srityje, nes tai žeistų VLIKo neliečiamybę, o kai mažytė Bendruomenės atskala, pasivadinusi Reg. LB, sveikina tautininkų seimą (163 p.), tai akys užmerkiamos. (Tegu sau būna ardoma LB!).

Pateikiamos žinios apie aštuonioliktąjį ALTos seimą ir abu tautininkų pirmininkus — buvusį Vaclovą Mažeiką ir dabartinį dr. Leoną Kriaučeliūną. Pabaigoje prabėgomis apžvelgiama okup. Lietuvoje spausdinama lietuvių klasikinė ir dabartinė literatūra.

Gramatikos ir korektūros klaidų negausu, tik visiškai trūksta 174 p. (bent mano egzemplioriuje), nors iš viso žurnalas turi 192 p. **A. Mst.**

KULTŪRINĖS VEIKLOS SEMINARAS

1985 metų gegužės 24, 25 ir 26 dienomis Toronte,
Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seselių namuose (57 Sylvan Ave.)

a. nagrinės lietuvių kultūros vertybes,
b. numatys būdus jom siekti,
c. nustatys gaires tolimesniam lietuviškos kultūros puoselėjimui.

Rengia KLB kultūros komisija ir visus tautiečius kviečia dalyvauti.

Registruotis iš anksto iki gegužės 12 d. šiuo adresu: Rasa Kurienė, 40 Ferman Dr., Guelph, Ont. N1H 7E1; tel. (419) 837-0780; arba: Judita Čuplinskienė, 62 Burnside Rd., Toronto, Ont. M6G 2M8; tel. (416) 533-7425

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

1985 metų gegužės 11, šeštadienį, Klivlando Lietuvių namuose, Čiurlionio ansamblio patalpose
(877 E. 185th Street, Cleveland, Ohio 44119, USA. Tel. 216 — 531-2131)

šaukiamas

LIETUVIŲ MUZIKŲ IR MUZIKOS DARBUOTOJŲ

SUVAŽIAVIMAS

Kviečiami dalyvauti visi chorvedžiai, solistai, instrumentalistai ir muzikos darbuotojai.

Darbotvarkėje: *Lietuvių muzikų sąjungos steigimas ir VII-sios JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės reikalai.* Pradžia — 9.30 val. ryto.

Smulkesnių informacijų teirautis ir apie savo dalyvavimą pranešti **Ritai Kliorienei telefonu (216) 531-6459.**

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos įgalioti iniciatoriai

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Motinai — pokarinė karta

Per miestus degančius mane nešei — žarijos krito, biro pelenai,
per klanus, prisiglaudusius prie debesų, per vandenynus,
šiapus saulėlydžio naujus namus man suradai,
kautynių kruvinų garsams nurimus.

Bet tu girdi toli uždaromų gimtojo sodo vartų aidą,
toli palikusius pavasarius sapne matai,
matai tu savo motinos, iš Sibiro negrįžusios, malonų veidą,
ir dar šypsotis man bandai,
lyg nežinočiau skausmo tavo aš gilaus,
kurį nuo kūdikio slėpei,
kurį aš tavo akyse kasdien matau.

Tu man uola, kad aš per audrą atsiremčiau,
tu man šaltinis, kad skausme paguodos pasisemčiau,
tu man didžios genčių grandinės amžinas narys,
tu mano širdžiai džiaugsmas, protui — išmintis.
Aš — tavo tęsinys.

Ketvirtą dešimtmetį pradedant

Po 30 metų Toronto "Gintaras" ryžtingai žvelgia ateitin

Č. SENKEVIČIUS

Vis minime gausias sukaktis, ypač tas, kurios išsilieja toli už privatumo ribų. Viena tokių — Toronto "Gintaro" trisdešimtmetis. Kiekviena sukaktis turi savo reikšmę — ir džiaugiantis, ir liūdint tenka susimąstyti, juoba, kad kyla tuoj pat klausimai: kodėl taip atkakliai dirbta, kas padaryta, kokie planai ateičiai, kas taisytina? Tokie ar panašūs klausimai šiandien krypsta ir į mūsų sukaktuvininką "Gintarą".

Nėra abejonės, kad 40 metų senumo bendrinis išeivijos rūpestis išlaikyti lietuvybę vienodai įpareigoja visus lietuviškam gyvenimui vadovaujančius, nes gi organizacijos ir sambūriai buvo steigiami pirmiausia lietuvybės reikalams. Tačiau lietuviškumą puoselėti galimybės nebuvo ir nėra vienodos. Jos labai daug priklauso nuo tiesioginių sambūrio tikslų, kurie skirstosi įvairiomis kryptimis, nors veikia lietuvių vardu.

Kalbant šį kartą apie tautinių šokių grupes, minint "Gintaro" ansamblio sukaktį, jokių kitokių išvadų nebūtų galima padaryti, kaip tik tas, kad tautinių šokių grupėms pirmiausia rūpi pats šokis: mokytis, siekti, daug dirbti, kad šokių atlikimas koptų į vis aukštesnį meninį lygį. Tai savaime suprantama. Reikia pripažinti ir džiaugtis, kad "Gintaro" ilgametė praktika, jo vadovų Juozo ir Ritos Karasiejų idealizmas ir nenuilstamas darbas išvedė grupę į pirmaujančias vietas ne tik savųjų tarpe, bet ir tarptautinėse tautinių šokių šventėse. Didesnės reikšmės laimėjimais pagarsinamas lietuvių vardas, ir jei grupė drausminga, laisvalaikiais ir viešbučiuose lietuvio vardui nekenkia.

Kalbant apie lietuviškumą, sunku būtų įsivaizduoti vadovus, kad jie suspenduotų savo šokėjus dėl lietuvių kalbos nevartojimo arba dėl nepakankamo tautinio sąmoningumo ar tų dalykų visiško ignoravimo, neigiamo pavyzdžio, užkrečiančio draugus. Vadovams pirmiausia rūpi, kad būtų gerai šokama, kad drabužiai būtų tvarkingi. Tai lyg savotiška "išorinė lietuvybė" ir jos palaikymas. Jei gerai sekasi, grupių nariuose atsiranda užtarnautas pasididžiavimas būti lietuviu, gal maždaug toks, kokį jaučia jaunuolis, užsivilkęs marškinėlius su įrašu "Lithuanian Power".

"Gintaro" dainos grupė, vadovaujama mokytojos Giedrės Paulionienės, talkinama Rimo Paulionio, per eilę metų ugdė lietuviškos dainos meną. Tai ryškus ir labai naudingas "Gintaro" papildinys, jo integralinė dalis. Žvelgiant į ateitį, ansambliui vertėtų siūlyti ir trečiąjį elementą — būtent, vaidybinį, kur lietuviškasis žodis galėtų dar labiau smigti priaugančios kartos sąmonėn. Šokio, dainos ir vaidybinio žodžio junginys būtų naudingas visur ir visaip — ir reprezentacijai, ir stipresniam tautiniam auklėjimui, gražiuose rėmuose įgalinantis stipresnius tautybės išgyvenimo momentus.

Pokalbyje su darbščiaisiais ansamblio vadovais sužinota, kad per 30 metų susituokė 26 gintariečių poros. Tai bene pats įdomiausias reiškinys ir labai konkreti lietuvybės pratęsimo išeivijoje perspektyva.

Per 30 metų "Gintaras" turėjo daugybę repeticijų, išvykų, laimėjimų ir visokeriopos veiklos Toronte ir už jo ribų. Visa toji veikla buvo žymus įnašas į lietuvišką gyvenimą. Sunku šiandien būtų įsivaizduoti Torontą be šokančio jaunimo, kurio visada pilnos scenos įvairiausiomis progomis. Ansamblio reikšmėje, šalia visų kitų bendrybių, vertėtų pažymėti, kad ansamblis jungia lietuviškąjį jaunimą, jį moko tautinių šokių ir dainų, lavina fiziškai, ugdo solidarumo ir laimėjimo dvasią, lavina drausmingumą ir savitvardą, meno pajautimą ir atsakomybę. Kas yra kada nors "Gintare" šokęs, lengvai prisimena jausmą, kuris jį ar ją skatino būti geru šokėju-ja, neatsilikti, nesugadinti, pasitempti, atiduoti viską, ką gali geriausia. Be šokėjų įtemptų pastangų nebūtų buvę galima didžiuotis pirmaeiliais laimėjimais tarptautiniuose forumuose. Tačiau, galima tvirtinti, kad ansamblio vadovų ir vadovių pastangos visada buvo lemiamas ir pagrindinis veiksnys, siekiant aukštesnio meninio lygio.

Ketvirtą dešimtmetį pradedant, reikia linkėti, kad tas šaunus idealistinis vadovų nusiteikimas būtų vienintelis patikimas takas, kuriuo galima vesti būrius lietuviško jaunimo.

Atsiųsta paminėti

TĖVYNĖN. Venezuelos Lietuvių Bendruomenės žiniaraštis, 1985 m. 1 nr.

V. Utenis, VISI RYŽKIMĖS LIETUVAI! Aštuntasis Pietų Amerikos lietuvių kongresas. Atspaudas straipsnių, išspausdintų "Tėviškės žiburiuose". Išleido Venezuelos Lietuvių Bendruomenė.

Jonas Sakas-Sakevičius, KUNIGAS JUOZAS VAILOKAITIS. Žurnalistinė, visuomeninė, politinė ir ekonominė veikla. Leidėjas — Popiežiaus Leono XIII literatūros fondas. Čikaga 1985 m., 279 psl. Kaina — $8.00 JAV.

KRIVŪLĖ, 1984 m. lapkritis nr. 2 (40). Neperiodinis Vakarų Europos lietuvių sielovados leidinys. Redaguoja kun. Br. Liubinas ir V. Natkevičius.

ALMA MATER, 4 nr., 1979 jubiliejiniai metai, Vilnius. Lietuvos pogrindžio spauda 14 nr. Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA). Leidinio kaina — $6.00. Serijos prenumerata (6 leidiniai) — $25.00 JAV.

"Amerikos Balsas"
(Voice of America) Washington, D. C.

visą laiką priima kvalifikuotus tarptautinius radijo darbuotojus, mokančius lietuvių kalbą. Atlyginimas — nuo $17,824 iki $26,381. "Amerikos Balso" (Voice of America) atstovai lankysis Toronte gegužės ir birželio mėnesį. Kandidatai, gerai mokantys lietuvių ir anglų kalbas, turintys patirties žurnalistikoje, vertime ir/arba akademinio tyrinėjimo srityje, galės gauti pasimatymą atsiuntę žinias apie save (resume): ***Voice of America, Recruitement and Placement Division, Room 1192 , 330 Independence Ave, SW, Washington, DC 20547, USA.*** "Amerikos Balsas" yra darbdavys, visiems teikiantis lygias galimybes.

Viktoras Garolis ir kiti veikėjai

Jurgio Gliaudos romane "Baltos vėliavos"

K. BARĖNAS

Po truputį pratinamės prie tokių savo prozininkų knygų, kurių veikėjai dar tebenešioja lietuviškas pavardes, bet lietuviškumo juose tėra gal tik už kokį sulūžusį centą. O tokie nusitautinę herojai, deja, būna dar ir ne svetur gyvenančių lietuvių trečioji ar penktoji karta, bet pirmoji, iš mažens su tėvais dar gimtąja kalba palaikiusi ryšį. Iš tikro gal ir didžioji dalis jaunimo, po paskutiniojo karo gimusi svetur, nebemoka tėvų kalbos ir nebesinaudoja ja, nors dažnam jų tėvui ar motinai net nepasisekė kaip reikiant įsisavinti gyvenamojo krašto kalbos.

* * *

Tokį jau suamerikonėjusį jauną lietuviškos kilmės vyrą Jurgis Gliauda pasirinko savo romano "Baltos vėliavos" herojum. (Išleido "Nidos" knygų klubas Londone 1984 m., 275 psl.; kaina 6 svarai, nariams 4 sv.). Tasai romano herojus Viktoras Garolis ir pasakoja pats savo gyvenimo istoriją.

Gimė jis Amerikoje iš Europos atsikrausčiusių lietuvių tėvų. Mokslą baigė aštuoniolikos metų būdamas. Patogiai jis iriasi iki romano pabaigos. Tik viena kliūtis iš pradžių buvo iškilusi, kai pradėjo eiti į mokyklą: būrys padaužų pastodavo kelią ir persekiodavo jį. Tačiau Viktoras susigriebė, kaip juos patvarkyti. Trylikametis mokykloje jau sugebėdavo įsiteikti mokytojams, domėdamasis jų sveikata, kaip būsimasis gydytojas. Kai susisiekimo nelaimėje žuvo namų pardavimo agentams dirbęs tėvas, motina už gautąjį draudimą nusipirko daugiabučius namus, kuriuose sūneliui davė kambarį ir pavedė jam pareigą prižiūrėti tą pelningą pirkinį. Kai motina ištekėjo už laidotuvių namų savininko, namai buvo parduoti, ir tas kapitalas nuėjo į jos naujojo vyro verslą, o Viktorą patėvis pasamdė dirbti jo laidotuvinėje įmonėje. Vedęs turtingo skerdyklos savininko lenko Vozniako dukterį, perėjo dirbti pas uošvį, paskui į mėsos darbininkų susivienijimą ir dar kadidatavo į valstijos kongresą, norsten ir nepasisekė laimėti.

* * *

Kas bus skaitęs Thomo Manno "Felikso Krulio prisipažinimus", gal pagalvos, kad ir Jurgis Gliauda bus parašęs čia panašaus pobūdžio romaną, kuriame herojui gerai sekasi, ypač vaiko ir paauglio metais, kai jis sugeba parodyti nemaža savarankiško išradingumo. Istorija čia, žinoma, ne kruliška, nes Garolio gyvenime ir lietuvybė kažkur maišosi, ir įvykiai su Manno romanu nieko bendro neturi, bet tasai lengvas požiūris į gyvenimą, sugebėjimas visur prisitaikyti ir įtikti būdingi abiem herojam.

Kaip į smulkmenas ir detales linkęs Mannas, pasakodamas apie savo Krulį, taip ir mūsų Gliauda. Tačiau Garolis nuo Krulio skiriasi labiausiai gal savo per dideliu sugebėjimu sudėtingai ir vaizdingai galvoti. Tai vargu ar suderinama, pirmiausia, su jo išsilavinimu.

Mokyklą jis baigė aštuoniolikametis, taigi kokių nors aukštųjų mokslų neragavęs. O jo žinių bagažas ir sugebėjimas sudėtingai mąstyti toksai, kokių reta. Apie viską jis gali sudėtingai ir vaizdingai mąstyti: pažįstama jam ir istorija, ir literatūra, ir menai.

Skaitydamas imi galvoti: jeigu toks visažinis vyras pasisuktų D. Britanijoje, galėtų gal ir net vienerius metus populiarioje televizijos programoje laimėti "mastermind" titulą ir specialiai pagamintą didžiulę išgražintą stiklinę taurę. Tik vis užkliūdavo jo prasitarimai, kad pagrindinį dvasinį maistą sudarę detektyviniai romanai, kuriuose tikriausiai nieko nėra nei apie Sokratą, nei apie rašytoją Konradą, apie Dantę su jo Beatriče, apie Cezario žudiką Brutų, Mahometo rojų, Hamleto monologą, A. Mickevičiaus "Trijų Budrių" istoriją, Mona Lizą ir jos šypseną bei kitus panašius dalykus. O jis tais vardais operuoja nesivaržydamas, tarytum koks nemaža mokslų ragavęs šviesuolis. Kol dirbo patėvio laidotuvių namuose, jis pats ir kiti vis monaliziškai šypsodavosi, ir nuotaikos būdavo monaliziškos. Stebėtis tuo plačiu žinojimu verstų ne tik prisipažinimas, kas sudaro jo lektūrą, bet ir šūktelėjimas būsimajam uošviui Vozniakui: "Aš nemoku studijuoti. Aš nemoku mokytis. Aš tik moku palengva stebėti gyvenimą, irtis šalia jo".

Nuo Krulio jis skirtųsi ne tik sugebėjimu operuoti tais garsiais vardais, bet ir sudėtingu mintijimu, kuris kasdieniškam, paprastam žmogui būtų neprieinamas. Viktoras nuolat savo mintis štai kaip sudėtingai reiškia: "Štai kada visokių gėlių žydėjimų ir defloracijų kavalkada atakuoja mane perbloškiančiu efektu!" "Lempos apyšviesy mačiau jos plaukus, nuo pakaušio užmestus į viršų, tarytum ji sustojo audros viršūnėje, kaip undinė ant bangos, ir kyla į dangų". "Net ir sunku suprasti, kurią buities prasmę atranda motina, nuolatos stebėdama savo vaiko mitrumą pripildyti vystyklus". "Jie žada man talkinti, diriguoti epizodus, iš musės išperėti dramblį ir sukonkretinti miražus. Čia susikerta kabinetiniai biurokratai ir polėkio strategai". "Dešimta savo esybės jusle aš buvau tikras, kad polako kazuso aš su Norma neišaiškinsiu". "Reikia tik sugebėti visados atsargiai apeiti tą prarają, kurioj palaidotos man tragiškos, o visam pasauliui pikantiškos šmėklos".

Romane šimtai panašių išsireiškimų, kurie, be abejonės, Viktorą daro kažkokį greičiau moksliškai negu poetiškai išprotautą žmogų. Yra, žinoma, gudragalvių pasaulyje, bet Garolis būtų tarp jų ypatinga išimtis.

Kai kurie kiti romano veikėjai taip pat nesugeba kasdieniškai mąstyti ir kalbėti.

* * *

Garolis sugeba gerai irtis ir prisitaikyti, bet vis kitų pastumiamas. Patėvis prikalbino jį ateiti dirbti į laidotuvių namus. Uošvis patraukė į skerdyklą. Mėsos darbininkų susivienijimas susižavėjo juo dėl paties nieko — kavos virduliukų įmonėse. Žodžiu, vis kiti padedą jam kilti. Pats jis įvykius ir žmones sugeba paironizuoti, bet niekada kritiškai nepasisako dėl savo apsimetinėjimo ir veidmainiavimo, ypač rinkiminio vajaus dienomis.

Lietuvis iš jo visiškai šaltas. Tėvų kalbos gal ir neužmiršęs. Siunčiamąjį lietuvišką laikraštį apmoka, bet beveik didžiuojasi, kad neskaito jo.

Ši pavasario gėlė Tau, brangioji Mamyte! **Nuotr. S. Škėmos**

Ima ir lietuviškas knygas, tačiau ir jos stovi neliečiamos, o kai atsimenamos, tai tik, rodos, pasiskųsti, kad jų pavidalas skurdus. Po nesėkmingų rinkimų dėl pralaimėjimo net linkęs pakaltinti savo lietuvišką pavardę. Ir tai lėktuve sutiktai Birutei nepasiseka suartinti jo su lietuviais. Pats jautriausias prolietuviškas akimirksnis prasiveržia jam, kai atsitiktinai patenka į jo rankas knygelė apie paukščius, kurioje yra jo, tada dar tik dešimtmečio, įrašas lietuvių kalba.

Su lenko Vozniako dukterim Norma suveda jį atsitiktinumas. Jeigu jis kartą kažkaip prisimena A. Mickevičiaus "Trijų Budrių" istoriją, tai tik greičiau pasišaipydamas, o ne rimtai. Koks nors tautybių skirtumas jam nerūpi. Tik mus galėtų sudominti, kad ir vėl vaizduojama lietuvio giminystė su lenkais! Sudomintų dėl to, kad ir Alė Rūta savo naujausiame romane "Pirmieji svetur" net du šaunius lietuvaičius suporavo su lenkaitėmis.

Gyvendamas tokiame krašte, kur nemaža lietuvių yra vedę aires, itales, angles, ukrainietes, graikes, vokietes, o tik labai retas kuris lenkę, nors lenkų mažuma jame sudarytų didžiulę armiją, — beveik būčiau linkęs stebėtis tuo jogailišku lietuvių palinkimu Amerikoje susirasti sau Jadvygas. Šitaip, tiesa, vyksta romanuose, bet ir tie kūriniai juk ne iš piršto laužiami, greičiausiai vis tiek yra šioks toks gyvenimo atspindys.

Žinoma, abiejuose čia minimuose romanuose lietuviškus Jogailas ir lenkiškas Jadvygas į unijinę šeimos vienybę suveda socialinis artimumas. Štai ir J. Gliaudos romane Norma Vozniakaitė ir Viktoras Garolis, kai susitiko, važinėjo jau neblogais automobiliais, abu buvo maždaug panašūs, visuomenėje aukščiau pakilę.

* * *

Rašytojas pagaliau suranda progą pateisinti išpūstai mąstančio Viktoro gudrumą ir didelį jo žinių bagažą. Kai gelbėdamas veršelius mirė uošvis ir skerdyklą paveldėjo jo duktė, o Viktoro žmona Norma, vadinas, kai ir mūsų herojus iš samdinio perėjo į darbdavius, — gydytojas pripažino, kad to Viktoro "galvasopiai" yra liaukemijos ženklai. Štai pavaizduota paskutiniuose dviejuose romano puslapiuose, ir čia tarytum atskleidžiama iki šiol stropiai saugota paslaptis, iš kur visa ta profesoriška Garolio gudrybė, tas sudėtingas mąstymas, jei jis maitinosi vien detektyviniais romanėliais. Kalbėdamasis su mediku, Viktoras pats sau prataria, kad esąs plačiai apsiskaitęs!

Sakytume, kad jis slapukas, kad kažkada kažkur dar domėjosi Mona Liza ir jos šypsena, bet gyrimasis, kad teskaitęs detektyvinius romanus, kelia abejones, ar galėjo tas jaunuolis iš jų pasirinkti garsenybių vardų, o ypač išmokti gudriai reikšti savo mintis.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Elena Kepalaitė balandžio 10-28 d.d. dalyvavo metinėje Amerikos dabartinio meno draugijos parodoje Niujorke, Lever House galerijoje. Ji buvo išstačiusi vieną savo reljefą, už kurį susilaukė $100 premijos. Jai ir kitiems laimėtojams premijos įteiktos balandžio 14 d.

JAV LB kultūros taryba savo posėdyje š. m. kovo 28 d. 1984 m. teatro premiją paskyrė čikagiečiui Dariui Lapinskui už jo režisūrinius darbus 1961-84 m. laikotarpyje. Jis tada paruošė scenai keliolikos muzikinių ir draminių veikalų spektaklius, atskleisdamas režisūrinį savo talentą.

Dienraščio "Draugas" deimantinei sukakčiai skirtas koncertas įvyks gegužės 18 d. Čikagoje, Marijos gimnazijos salėje. Programą atliks muz. D. Viskontienės vadovaujamas "Volungės" choras iš Toronto, torontietis akompaniatorius muz. Jonas Govėdas, solistai — G. Čapkauskienė, sopranas iš Montrealio, ir čikagietis bosas Jonas Vaznelis.

Sol. Marytės Bizinkauskaitės, soprano, koncertas kovo 10 d. įvyko Norwoodo, Ma., gimnazijos salėje. Ji yra baigusi Bostono konservatoriją bakalaurės laipsniu 1983 m. Dabar siekia magistrės laipsnio Curtis institute Filadelfijoje, skina laurus įvairiuose konkursuose. Koncertą sol. M. Bizinkauskaitė pradėjo lietuvių kompozitorių dainomis: St. Šimkaus — "Pavasario dienelė", "Plaukia sau laivelis", "Kur bakūžė samanota", K. V. Banaičio — "Už balto stalo", Br. Budriūno — "Tykiai, tykiai", J. Žilevičiaus — "Močiute širdele", kuri yra liaudies daina, harmonizuota su smuiko palyda. Jai talkino Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. V. Valkavičius, grojęs smuiku. Toliau skambėjo R. Schumano, R. Strausso bei kitų kompozitorių dainos. Antroji koncerto dalis buvo skirta F. Leharo, J. Strausso operečių, A. Dvoržako, G. Puccinio operų arijoms.

Dail. Romas Viesulas, grafikos profesorius Temple universitetui Filadelfijoje priklausančioje Tylerio meno mokykloje, paskirtas šio universiteto skyriaus vadovu Romoje. Liepos 1 d. jis pakeis tam skyriui nuo 1982 m. vadovavusį antropologijos prof. dr. E. S. Millerį. Skyrius Romoje buvo įsteigtas 1966 m. Jo programos apima tapybą, grafiką ir architektūrą trečiųjų metų studentams iš Temple bei kitų Amerikos universitetų. Paskyrimas į šią pareigavietę Romoje yra trejiem metam. Dail. R. Viesulas 20 metų vadovavo Tylerio meno mokyklos grafikos fakultetui. Po trejų metų jis žada išeiti pensijon ir atsidėti kūrybai. Tie metai Filadelfijoje būtų buvę skirti eiliniam darbui, o Romoje jo laukia nauji užmojai, programų praplėtimas, naujų kursų įvedimas. Romon jis išvyks su žmona Jūra, ruošiančia pedagogikos doktoratą Temple universitete, sūnumis Romu ir Vytu, dukrele Auste. Paskyrimo pranešime primenama, kad dail. R. Viesulas tris kartus yra laimėjęs Guggenheimo stipendiją, laimėjęs kitų premijų. Tarptautinio dėmesio susilaukė Vatikanui jo sukurtas pašto ženklas, skirtas šv. Kazimierui, Lietuvos globėjui.

Čikagos "Margutis" didžiojoje Jaunimo centro salėje kovo 17 d. surengė trijų instrumentalistų koncertą: smuikininkų Danutės (Pomerancaitės) ir Jurijaus Mazurkevičių, jaunos fleitistės Astos Šepetytės. D. J. Mazurkevičius "Margutis" Čikagon jau buvo pakvietęs 1976 m., o A. Šepetytei tai buvo pirmas pasirodymas. Akompanavo D. Lapinskas. Buvo atliekami trumpi klasikinių kompozitorių kūriniai. D. J. Mazurkevičiai, anksčiau gyvenę Ontario Londone ir koncertavę Toronto lietuviams, šiuo metu dirba Ilinojaus universitete Urbanoje. Sekančiais mokslo metais persikels į Bostoną, kur jiems teks dirbti Bostono universiteto muzikos mokykloje. J. Mazurkevičius ten yra pakviestas smuiko klasės vadovu. D. Mazurkevičienė yra žymaus kauniečio smuikininko Danieliaus Pomeranco dukra, kurią išgelbėjo ir augino Kipro Petrausko šeima. Gyvi išliko ir jos tėvai, nors D. Pomerancas buvo atsidūręs koncentracijos stovykloje. Jis mirė prieš trejus metus išeivijoje, motina tebėra gyva ir gyvena Toronte. Viešint Australijoje, jautrus buvo susitikimas su dr. Liuku Petrausku ir Guoda Petrauskaite, kurie Danutei yra kaip brolis ir sesuo.

Klaipėdoje pastatyta skulptūra "Neringa", kurios autoriai yra skulptorė D. Matulaitė ir architektas R. Buivydas. Dekoratyvinė bronzos kompozicija pateikia legendą apie Neringą, milžinę darbininkę, žvejų globėją. Prie skulptūros įruošti mediniai suoliukai, žemi šviestuvai, aikštė išklota granitinėmis trinkelėmis.

Vilniuje dešimt dienų viešėjo Lodzės mokslo populiarinimo filmų studijos grupė. Lenkai kinematografininkai čia kūrė filmą "Mickevičius Vilniuje". Jie nufilmavo poeto Adomo Mickevičiaus namą Pilies skersgatvyje, kur jis sukūrė nemirtingus "Gražinos" posmus. Tame name dabar yra memorialinis A. Mickevičiaus muziejus. Lenkai taipgi nufilmavo A. Mickevičiaus lankytą Vilniaus universitetą, senamiesčio pastatus, aikšteles ir gatveles, kuriomis daugiau kaip prieš 150 metų vaikščiojo A. Mickevičius.

Vilniaus jaunimo teatras žiūrovus pakvietė į premjerinį spektaklį "Pajūrio kurortas". Jam yra panaudota Balio Sruogos drama "Pajūrio kurortas", jo atsiminimų knyga "Dievų miškas" ir laiškai iš koncentracinės Štuthofo stovyklos. Literatūrinės kompozicijos autorė ir režisierė — A. Ragauskaitė. Scenovaizdžius sukūrė dail. J. Malinauskaitė, muziką — kompoz. O. Balakauskas, pagrindinius vaidmenis — E. Pleškytė, E. Žebertavičiūtė, A. Šurna, K. Dapkus.

Literatūros vakaras balandžio 12 d. "Naujo ūkio" kolchozo kultūros namuose sutraukė nemažai Pakruojo rajono Titonių bei Balsių kaimų žemdirbių ir besimokančio jaunimo. Titoniuose yra gimęs rašytojas Juozas Paukštelis. "Naujo ūkio" kolchozas ir Pakruojo rajono knygos bičiuliai įsteigė jo vardo prizą kaimo žmogų bei jo darbą vaizduojantiems literatūros kūriniams. Pirmuoju J. Paukštelio prizo laureatu tapo rašytojas Algirdas Pocius, neseniai išleisdinęs apsakymų knygą "Liepos šešėlyje". Apie premijuotą autorių bei jo apsakymus kalbėjo literatūros kritikas B. Raguotis. A. Pocius skaitė savo kūrinių ištraukas. Vakare žodį tarė ir V. Paukštelytė, J. Paukštelio dukra. Jo vardo prizas bus skiriamas kas dveji metai.

Ketvirtasis tarprespublikinis senosios muzikos ansamblių festivalis Šiaulių kultūros rūmų salėje buvo skirtas J. S. Bacho ir G. F. Haendelio 300 metų gimimo sukaktims. Festivalyje skambėjo tik šių dviejų klasikų kūriniai. Šiaulių aukštesniosios muzikos mokyklos liaudies ansamblis "Polifonija" atliko pastoralinę G. F. Haendelio operą "Acis ir Galatėja". Lietuvai taipgi atstovavo kamerinis Kompozitorių sąjungos ansamblis "Musica humana", Vilniaus universiteto kamerinė mišraus choro grupė, Vilniaus konservatorijos studentai. Iš Gudijos buvo atvykęs ansamblis "Cantabile", iš Rusijos — "Concertino", iš Armėnijos — "Šarkan". Festivalio metu surengta II-ji muzikologų konferencija "Senoji muzika ir dabartis". Festivalio dalyviams įteikti šiauliečio skulptoriaus A. Toleikio sukurti atminimo medaliai.

Dail. Egidijaus Talmanto keramikos darbų paroda neseniai buvo surengta vilniečiams Lietuvos meno darbuotojų rūmuose. Jis yra baigęs Vilniaus dailės institutą keramiko specialybe. Dirba Vilniuje, M. K. Čiurlionio meno mokykloje, dėstydamas piešimą ir keramikos meno pagrindus. Dail. E. Talmantas dalyvauja respublikinėse ir sąjunginėse parodose, jo keramikos darbai buvo rodomi Lenkijoje, Čekoslovakijoje, R. Vokietijoje, Danijoje, Italijoje. Dail. E. Talmantas domisi senosios keramikos technologijomis. Jis pirmasis Lietuvoje ėmė naudoti graikiško lako technologiją, įvairiais atspalviais praturtindamas antikinės juodosios molio glazūros spalvinę gamą. Individualiai savo parodai buvo sutelkęs apie 50 darbų — indų, įvairių servizų, dekoratyvinių vazelių. Tie jo dirbiniai ne visada yra pritaikyti buitinei keramikai. Dažnai jie turi simbolinį bei šventinį pobūdį. Tokiais tenka laikyti: "Servizą kavai" (1965), "Servizus arbatai" (1973 ir 1981), "Penkių indų komplektą" ir "Puodą" (1985). Vyrauja pamėgta molio glazūra, kurioje dail. E. Talmantas sugeba išgauti ne tik juodą, bet ir tamsiai rudą, rudai violetinę, raudoną, švelniai gelsvą spalvas. **V. Kst.**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	uždaryta
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	8¼%
180-185 d. termin. ind.	8½%
term. indėlius 1 metų	8¾%
term. indėlius 2 metų	9 %
term. indėlius 3 metų	9¼%
pensijų s-tą	10 %
spec. taup. s-tą	7½%
taupomąją s-tą	7 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	11½%
mortgičius nuo	10½% – 11¾%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7

Telefonas: 236-1048

* *Raidžių rinkimo bendrovė.*
* *Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.*

*Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei***

Agentas, kuris rūpinasi jumis

1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.

Antanas Genys (416) 231-2839

Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

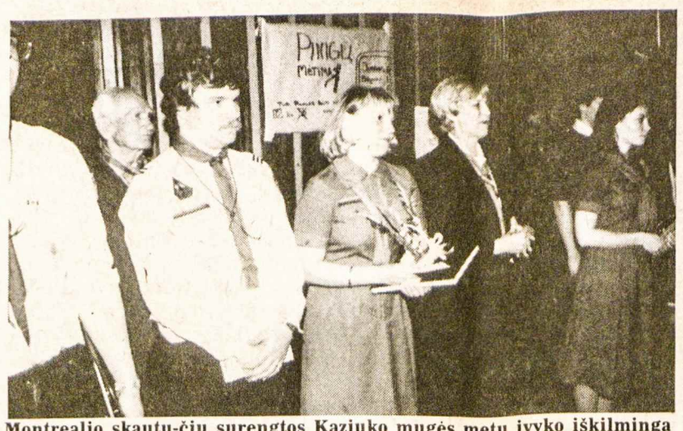

Montrealio skautų-čių surengtos Kaziuko mugės metu įvyko iškilminga sueiga. Iš kairės: "Geležinio vilko" tunto tuntininkas RIMAS PIEČAITIS, "Neringos" tuntininkė ASTA KLIČIŪTĖ-STAŠKEVIČIENĖ, LSS vyr. skautininkė S. GEDGAUDIENĖ iš Klivlando, skaučių tunto adjutantė RIMA JURKUTĖ-PIEČAITIENĖ Nuotr. R. Otto

Netikėti rinkimų rezultatai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čių padidindami dviem dešimtim, kurias prarado F. Milleris. B. Rae socialistai padidėjo trim atstovais, bet užėmė strateginę poziciją. Nuo jų balsų parlamente priklauso premjero F. Millerio mažumos vyriausybės likimas.

Mažumos vyriausybę du kartus turėjo ir premjeras W. Davis. 1975 m. rugsėjo 18 d. rinkimuose jis liko tik su 51 atstovu. Antron vieton tada su 38 atstovais iškopė S. Lewis vadovaujami socialistai, R. Niksono liberalus palikę trečioje vietoje su 36 atstovais. Premjerui W. Davis nesėkmingi buvo rinkimai ir 1977 m. birželio 9 d., atstovų skaičių padidinę iki 58, kuriuos parlamente užgožė 34 liberalai ir 33 socialistai. Premjero W. Davis vyriausybė vėl turėjo taikytis prie opozicinių partijų reikalavimų, jieškoti visiems priimtino kompromiso. Pilną jėgą premjero W. Davis konservatoriai atgavo tik 1981 m. kovo 9 d. rinkimuose, parlamentan grįžę su 70 atstovų, vėliau susilaukę dar dviejų.

Abu opozicinių partijų vadai dabar kalba apie bendradarbiavimą su premjero F. Millerio konservatorių mažumos vyriausybe, tarnavimą rinkėjų interesams. Rinkiminiame vajuje ir D. Petersonas, ir B. Rae aiškiai siekė vyriausybės pakeitimo. Premjero F. Millerio konservatoriai valdžioje gali laikytis tik su B. Rae socialistų parama. Abi opozicinės partijos bendromis jėgomis bet kuriuo laiku gali nuversti mažumos vyriausybę. Tokią progą joms sudarys premjero F. Millerio vyriausybės dar nepaskelbtas biudžetas. Tada reikėtų skelbti naujus parlamento rinkimus, kuriuos greičiausiai laimėtų liberalai su rinkiminiame vajuje gerai pasirodžiusiu naujuoju savo vadu D. Petersonu.

Yra ir dar viena galimybė — naują vyriausybę, kurios reikalavo rinkėjai, be rinkimų gali sudaryti D. Petersono liberalai drauge su B. Rae socialistais, turintys didelę atstovų daugumą parlamente. Reikia tik viešo B. Rae įsipareigojimo parlamente remti ne konservatorius, bet liberalus ir konservatorių vyriausybės pasitraukimo. Patirtis su dviem premjero W. Davis mažumos vyriausybėm rodo, kad bendradarbiavimas buvo nuostolingas opozicinėm partijom. Konservatoriai atsigavo, vėl užsitikrino daugumos vyriausybę. Opozicinės partijos prarado turėtą svorį.

Komentatoriams nelengva nustatyti staigaus premjero F. Millerio ir jo konservatorių kritimo priežastis. Rinkimuose jis netgi neteko aštuonių savo ministerių. Liberalas nusinešė ir buvusio premjero W. Davis rinkiminę apylinkę. Buvo jaučiamas staigus posūkis į liberalus, nes socialistų valdžios nenori rinkėjų dauguma. Be to, D. Petersonas, jaunesnis už F. Millerį, iškilo kaip naujų vilčių duodantis vadas. Smūgio konservatoriams negalima teisinti vien anglikonų arkiv. L. Garnsworthy iškeltu erzeliu dėl buvusio premjero W. Davis įvedamos pilnos paramos atskirosioms mokykloms. Tai paramai pritarė visi trys partijų vadai. Skirtumas buvo jaučiamas provincinėje OHIP sveikatos draudoje. D. Petersonas ir B. Rae įsipareigojo sustabdyti kai kurių gydytojų iš pacientų reikalaujamą priedą. F. Milleris tokio įsipareigojimo nepadarė, vengdamas susidūrimo su gydytojais. Jis taipgi žadėjo palikti dabartines draudos įmokas. D. Petersonas ir B. Rae yra linkę prie visiško tų įmokų panaikinimo, jų padengimo pajamų mokesčiais. Ontario gyventojų dabar laukia įdomus laikotarpis provincijos parlamente. Ten paaiškės, ar konservatoriai 1986 m. vasarą pasieks naują išsilaikymo valdžioje rekordą Kanadoje. Ligšiolinis 43 metų rekordas priklauso N. Skotijos liberalams, šią provinciją be pertraukos valdžiusiems 1882 — 1925 metais.

Naujasis Ontario parlamentas susirinks gegužės 21 d. Tuo tarpu visos trys partijos svarsto savo strategiją. Premjeras F. Milleris, manydamas, kad pažadas pratęsti finansavimą atskirųjų mokyklų iki XIII skyriaus pakenkė jo partijai rinkimuose, pareiškė norįs tą klausimą atidėti bei pradėtą procedūrą sustabdyti. Tokiu pareiškimu savo nusistebėjimą išreiškė kard. G. E. Carteris ir liberalų vadas D. Petersonas.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

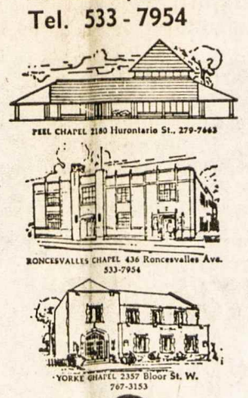

SOLD x. De LIMA REALTY INC. 1280 Dundas St. W Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė,

namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West, (prie Dovercourt Rd.) Toronto, Ont. M6J 1X7

Įstaigos telefonas: 535-2500

Namų telefonas:445-9469

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

* *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
* *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
* *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
* *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Ateitininkų žinios

Stud. R. Prakapas ir moksleivis T. Slivinskas buvo išvykę į Čikagą dalyvauti vasaros stovyklos vadovų kursuose.

Šią vasarą rengiamos ateitininkų stovyklos: **Dainavoje** moksleivių — birželio 23 — liepos 7; jaunučių liepos 7-21; sendraugių liepos 21-28; **Kennebunkporte** sendraugių — rugpjūčio 10-17.

Ateitininkų taryba rengia 5 dienų pasitarimą Dainavoje, prieš pat kongresą, rugpjūčio 26-30 d.d.

L.U.

Skautų veikla

• Balandžio 28 d. Romuvos susirinkime išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigoms: pirm. vyr. valt. S. Kuzmas, ižd. ps. A. Senkus, sekr. s. G. Kuzmienė, vandens sistemos prižiūrėtojai — v.sl. P. Petrauskas ir v. sl. A. Gvildys. Darbų vedėju bus S. Kuzmas.

• Jūrų skautams-ėms rengiama vienos savaitės buriavimo ir vadovų lavinimo stovykla. Organizuoja jūrų skautų-čių skyrius. Ji bus pritaikyta "Gintaro" ir "Ąžuolio" mokyklos reikalavimams. Stovykla įvyks liepos 6-13 d.d. Ludington, Mich., prie Hamlin ežero.

• Skautininkių ramovės sueiga — gegužės 15 d., 7.30 v.v., pas sesę G. Stripinienę, 380 Michelle Row, Mississauga. Tel. 277-8230.

• Naujosios LSS seserijos skaučių skyriaus pirmasis posėdis įvyko balandžio mėn. Dalyvavo vedėja s. R. Žilinskienė, padėjėjos ps. R. Poškienė, ps. B. Paliulytė-Jogi, ps. D. Barzdžiūtė. Dėkojam j.v.s. M. Vasiliauskienei už skautiškus patarimus.

D. Barzdžiūtė

LINĄ KOJELĮ, laimėjusį Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimui skirtą premiją, sveikina VIDA JONUŠIENĖ-KRIAUČELIŪNAITĖ š. m. balandžio 13 d. Jaunimo centre Čikagoje

SPORTAS

GOLFO ŽINIOS

Pirmajame šio sezono Toronto lietuvių golfo klubo turnyre Hornby Towers golfo laukuose balandžio 27 d. dalyvavo 59 žaidėjai. Jų tarpe buvo gausus būrys naujų narių ir jaunučiai, pradedą pirmuosius žingsnius šioje sporto šakoje.

Turnyro laimėtoju su 78 smūgiais tapo Algis Simanavičius, II v. palikdamas brolį Augustiną, kurio pasekmė skyrėsi tik vienu tašku (79). Trečiuoju liko Antanas Stauskas su 80. Išlyginamųjų smūgių klasėje Petras Augaitis tapo pirmuoju 68 (91), antruoju — Aloyzas Kuolas — 68 (82). Moterų klasėje E. Kėkštienė pirmoje ir išlyginamųjų grupėje tapo pirmąja su 93 ir 76 (93). Sviedinį arčiausiai vėliavų primetė Petras Čiurlys, Mikas Slapšys ir Rimas Strimaitis, o nepasisekusios skylės laimėtoja tapo Danutė Dargienė.

Turnyrą gerai tvarkė klubo pirm. J. Rusinavičius ir varžybų vadovas A. Stauskas.

Sekantis turnyras įvyks gegužės 11 d. Pine Ridge golfo laukuose 10 v.r. Čia bus pradedamas dviejų minusų tarpusavio turnyras, kuriame dalyvauti yra užsiregistravę 32 golfininkai. Lentelės jau yra paruoštos, ir žaidėjai suskirstyti burtų keliu — kas su kuo pradeda pirmuosius žaidimus.

Š. m. gegužės 18 d. Golf Haven Golfo laukuose įvyks sezono atidarymo turnyras. Pagal nusistovėjusią tvarką, pagrinde bus varžomasi dėl pereinamųjų taurių išlyginamųjų smūgių sistemoje. Valdybos nutarimu, senjorų klasė suskirstoma į dvi grupes: 55-65 m. amžiaus ir vyresni — pensininkų grupė. Pastarajai pereinamąją taurę pažadėjo Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama".

Š. m. rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 d.d. Čikagos lietuvių golfo klubas rengia XX-sias Š. A. lietuvių golfo pirmenybes St. Joseph, Mich., maždaug 100 mylių nuo Čikagos, netoli lietuviškų vasarviečių Beverly Shores ir Union Pier. Torontiškiams tikrai patogu, nes ši vietovė sutaupys 100 mylių kelionės. Viešbutis — "Holiday Inn". Golfo kursas — 2 mylių atstume vienas nuo kito. Sąlygos bus labai prieinamos. Šių žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas yra Edvardas Lapas. Sig. K.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8¼% už 90 dienų term. indėl.	
8½% už 6 mėn. term. indėlius	
8¾% už 1 m. term. indėlius	
9 % už 2 m. term. indėlius	
9½% už 3 m. term. indėlius	
10 % už pensijų planą	
9½% už namų planą	
7½% už specialią taup. s-tą	
7 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	11½%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	10¾%
2 metų	11¼%
3 metų (fixed rate)	11¾%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	10½%

AKTYVAI virš 43 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

AL GARBENS REALTOR

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
Įstaiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

Alfonsas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgičių. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investacijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st, west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999 232-2322

HIGH-PARK – BLOOR, puikus 3 aukštų, 14 kambarių namas; privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Labai gražiai prižiūrėtas, $275,000.

ISLINGTON-DUNDAS — visas naujai atremontuotas namas, $179,000.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — $32.50 arba $1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
*Savininkai: **Tom Thompson ir J. Tamošiūnas***

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.

1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus Antanas Bliūdžius

realtor

Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai

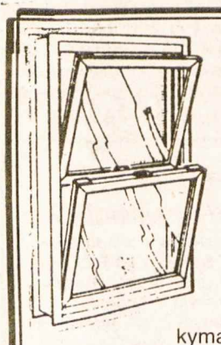

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***

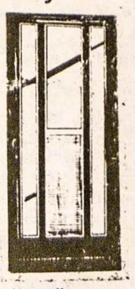

Lietuviams 10% nuolaida. **Skambinti telefonu (416) 545-6556** Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

Lietuvių ir vokiečių koncertas

Anapilio salėje, Toronte-Mississaugoje, gegužės 5 d. įvyko naujo pobūdžio renginys — lietuvių vyrų choro "Aras" ir vokiečių vyrų choro "Harmonie" koncertas. Publikos susidomėjimas buvo gana didelis — susirinko apie 400 klausovų iš Toronto-Mississaugos ir kitų vietovių. Atsilankė Mississaugos burmistrė H. McCallion, V. Vokietijos konsulas su žmona ir gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas su p. H. Žmuidziniene.

Dėl burmistrės vėlavimo koncertas prasidėjo su 20 min. pavėlavimu. Visus pasveikino "Aro" vardu V. Zadurskis. Pirmiausia scenoje pasirodė vokiečių "Harmonie" — 33 vyrai su savo dirigentu G. Zadubanu. Jų pranešėjas anglų kalba paaiškino dainuosimų dainų turinį ir tuo būdu paruošė klausovus vokiškai dainai. Pirmoje dalyje choras atliko šešias vokiškas ir vieną lietuvišką, būtent "Už aukštų kalnų" (A. Mikulskio). Už tai jie susilaukė daug katučių. Antroje dalyje vokiečių choras atliko taip pat šešias dainas. Dainavo be pianino palydos, naudodamiesi tiktai dirigento kamertonu. Tuo būdu choro dainavimas labiau išryškėjo, ypač niuansuose.

Lietuvių "Aras" — 52 vyrai išsirikiavo scenoje, imponuodami savo uniformomis ir drausmingumu. Diriguojami sol. V. Verikaičio ir akompanuojami muz. J. Govėdo, jie taip pat dviejose dalyse padainavo po šešias dainas, daugiausia lietuvių kompozitorių. Vieną dainą ("Mano kaimas") atliko sol. V. Verikaitis su choru, diriguojant ir akompanuojant J. Govėdui. Sužavėta šia daina Mississaugos burmistrė pirmoji pašoko nuo kėdės, ėmė ploti, o ja pasekė ir visi koncerto dalyviai.

Pabaigai abu chorai padainavo "Eisim broliukai" lietuviškai. Skambėjo stipriai ir įspūdingai. Sužavėta publika sustojusi ilgai plojo. Pranešėjas T. Stanulis padėkojo svečiams ir saviesiems, pažymėdamas, kad abiejų chorų bendradarbiavimas, sėkmingai pradėtas, bus tęsiamas ir toliau. Išreiškė viltį, kad 1986 m. pavasarį toje pačioje salėje įvyks kitas abiejų chorų koncertas. "Aro" choristai prisegė po rožę dirigentams bei akompaniatoriui ir tuo užbaigė koncertą.

Tai buvo graži pradžia. Tokio pobūdžio koncertai turėtų būti platesnio masto — jin reikėtų kviesti ne tik lietuvišką, bet ir kitataučių publiką per vietinę spaudą. Abu chorai verti tokio dėmesio. Kiekvienas jų turi savo veidą. "Harmonie" choras yra labiau subtilus, lyriškas, ypač tokiose dainose kaip "Heimat" (Tėviškė) E. Hauseno. Retai jis pereina į pilną jėgos panaudojimą, stengiasi išreikšti dainos grožį. "Aras" pasižymi dainininkų gausumu, lengvu, smagiu ritmu ir per dažnu visos jėgos naudojimu. Jo repertuaras lengvas, keliantis ir visuomenės mėgstamas. **Stb.**

• **Viltis maitina mane, kaip ir pusę pasaulio. Visą gyvenimą ji buvo mano kaimynė. Ir kas be jos būtų buvę iš manęs? (Beethovenas)**

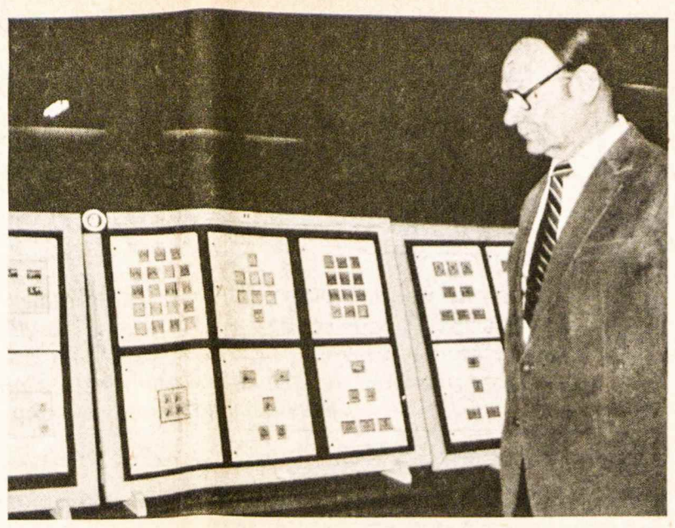

ANTANAS LAURINAITIS, laimėjęs aukščiausią premiją "Baltpex VIII" parodoje Toronte. Parodą aplankė daug lietuvių ir kitataučių

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$100: L. Baltrėnas, M. E. Bumeisteriai; **$52:** Ona Girdauskienė; **$35:** Pranas Basys; **$30:** Liucija Puskepalaitienė, Vytautas Aušrotas; **$27:** Vincas Ignatavičius, Povilas Rožaitis; **$25:** kun. P. Dilys, dr. J. Sungaila, Juozas Vizgirda; **$24:** LŠST Maironio kuopa Sudburyje; **$22:** Dalius Brazdžionis, Juozas Liaugminas.

$20: Mykolas Januška, Vincas Januška, Mrs. Rose Jatulis, Jonas Arštikaitis, Stasys Kiršinas; **$17:** P. Pargauskas, Pr. Mickus, A. Kanapka, V. Puodžiūnas; **$15:** K. Ražauskas; **$14:** J. Adomaitis; **$12:** Dresher Insurance Broker Ltd., B. Rutkauskas, Albinas Melvydas.

$10: Vida Duliūnienė, J. Žalys, Balys Čižikas, Petras Pajaujis, P. Jucevičius, Irena Šatrienė, A. Suvaizdis, Leonas Stosiūnas, A. Klemkienė; **$9:** S. Jankauskas.

$7: Juozas Rovas, Stasys Santvaras, Pijus Lapinskas, K. Ražauskas, L. V. Petrušaitis, J. Baliūnas, S. Markus, J. Naruševičius, H. V. Vaitaitis, Petras Šukys, L. Garbačauskas, Aleksas Laikūnas, Ig. Girdzevičius, Balys Vileita, P. Viščinis, S. Dačkus, Jonas Juodgudis, Vladas Zauka.

$6: T. Gaižauskas; **$5:** Kostas Dūda, Petras Mikšys, M. Misullis, Jonas Keleris, Vytas Pelda, Vladas Armalis, A. Janušonis, A. Vaičiulaitis, S. Olekienė; **$4:** P. Mazaitis; **$3:** Jonas Stasiulis, J. Dagilienė, E. Sventickas, **$2:** Juzė Tomas, B. J. Kaslas, L. Spokas, V. Buteikis, J. Baltrušaitis, T. Subačius, Irena Turūta, M. Žemaitienė, M. Zigaitienė, Mrs. E. Kincius, L. Kerulis, Liuda Samuolis, T. Vainauskas, Adomas Viliušis, F. Mackevičius, J. Lukoševičius, J. Grikavičius, A. Jonelis, T. Janukėnas, A. Ubeikienė, J. Jurėnas, V. Kutkevičius, S. Bončkus, A. Ramanauskas, Romas Bulovas, C. Gutauskas, P. Kažemėkas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

$70: V. Juodelis; **$50:** H. Gelažnikas, R. Stepulaitis, Jonas Čialka; **$45:** A. Pilipavičius; **$40:** Kipras Bagdonavičius; **$37:** Leonardas Kirkilis, A. Kubilinskas; **$32:** M. Kudirka; **$30:** A. Laugalys, A. Batvinis, Jonas Mickevičius, V. Kuprevičius, Antanas Banaitis, Juozas Nevulis.

$27: kun. Jonas Znotinas, Jonas Aukštaitis, V. Jukna, Jurgis Gylys, J. Driaunevičius, J. Girulis, A. Raščius, R. Strikauskas, Petras Žemaitis, J. Žaldokas, Povilas Dunderas, Juozas Cibulskas, kun. P. Kairiūnas, Leonas Klevas, Kęstutis Kudirka, R. Kazlauskas, Vytautas Krasauskas, Stasė Prekerienė.

$25: L. Pliura, Raimundas Paškauskas, Juozas ir Aida Rickai, Mrs. V. Renyi, Stasys Rukša, Vytas Siminkevičius, Juozas Valiulis, Mrs. Ona Yurka, Jonas Zabieliauskas, Dalius Brazdžionis, I. Bubnys, V. Birštonas, V. Goldas, Ona Girdauskienė, A. Gudžiauskas, Eug. Jasin, E. Kersnauskas, K. Sinkevičius, A. Šeibienė, A. Vizgirda, J. Vingelienė, D. Vidžiūnienė, Vytautas ir Antonija Petruliai, P. Grušas, A. Dapkus, Liudas Dovydėnas, Anatolijus Lakas, V. Lackus, Mrs. I. Moore, P. Spukas, P. Spėtyla, B. Simonaitienė, dr. H. Solys, H. Zitikas, V. Augėnas, V. Levišauskas, L. Ringienė, G. Smolskis, Milda Žemeckienė, M. Trumpauskas, P. V. Urbutis, P. Volungė, V. Plečkaitis, J. Petronis, M. Gudjurgienė, Vl. Mockus, J. H. Marčiukaitienė, Liuda Stulginskienė, S. Sinkienė, V. Keršys, A. Grubis, J. Butkus, Kazys Rašytinis, Feliksas Barzdžius, Vytas Pelda, Jonas Lukša, M. Ilmonienė, Mrs. A. Gedris, E. Jokubilius, Ona Jurskienė, Algis Zubrickas, J. Zoštautas, A. Samušis, H. Steponaitis, V. Stanislovaitis, Pranas Basys, E. Docienė, kun. P. Dilys, Angelė Kulnienė, L. Kriaučiūnienė, Vytautas Kaveckas, Tony Janel, Elzė Jankutė, Jurgis Kaleinikas, A. Bartkus, Petras Balsas, A. Bielskus, Z. Pulianauskas, V. Pečiulis, I. Pužas, Algis Čiužas, A. Vaičiūnas, Jonas Macijauskas, Stasys Kiršinas, J. Riauka, V. Meilus, Juozas Morkūnas, Gus Radke, N. P. Puškorius, A. Bušma, A. Ankus, L. Adomavičius, A. Augūnas, Algis Dūda, Juozas Liaugminas, Mary-Anne Kušlikienė, Jonas Kareckas, G. Lingaitis, A. Mingėla, P. Zaranka.

Rėmėjo prenumeratą po $25 už septynerius metus atsiuntė K. Slyžys, už trejus metus — Dan Martinkus, už dvejus metus — Jurgis Šleinius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame visiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

Šypsenos

Vedybinė dovana

Jaunas vyras ilgai rausėsi po lentynas dovanų krautuvėje, kažko ieškodamas.

— Ar galiu kuo nors padėti? — paklausė krautuvės savininkas.

— Aš jieškau kokio nors dalyko, tinkamo vestuvių dovanai.

— Aš jums patarčiau paimti šį gražų paveikslą. Jis pavadintas — "Artėjanti audra".

Pas gydytoją

— Sunku pasakyti, kokia liga tamsta sergi. Gali būti, kad čia kaltas alkoholis.

— Gerai, daktare, aš ateisiu, kai tamsta būsi blaivus.

Vyriška filosofija

— Jūs, moterys, daugiau priklausote nuo gyvulių pasaulio, — sako vyras žmonai. — Audinė, pavyzdžiui, atiduoda savo kailį jūsų apsiaustams, krokodilas savo odą — jūsų rankinukams, gyvatė — jūsų batukams, ir galų gale atsiranda asilas, kuris už visa tai užmoka . . .

Lietuvis ir vokietis

Kartą pietavo restorane lietuvis ir vokietis. Lietuvis valgė silkę, o vokietis — lašinius. Pavalgęs lietuvis kreipėsi į padavėją:

— Panele, atneškite vandens — silkė gerti nori.

Vokiečiui atrodė tai labai išmintinga, ir jis pavalgęs kreipėsi į padavėją:

— Panele, atneškite vandens, kiaulė gerti nori . . .

Parinko **Pr. Alš.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

KUR KANADOS LIETUVIAI?

Jau senokai PLB valdyba ir PLB fondo taryba paskelbė spaudoje, kad nutarta 1985 metus paskelbti lituanistikos katedros metais ir kad lėšoms telkti kai kuriose valstybėse sudaryti komitetai. Tarp jų minima ir Kanada. Jau iš kai kurių Lietuvių Bendruomenių tų komitetų dėka lituanistikos katedrai pinigai plaukia, kaip pvz. Australijos, V. Vokietijos. Australijos LB krašto valdyba lituanistikos katedrai paaukojo $1,000. Apie Kanados komiteto veiklą nieko negirdėti.

Kanadoje yra nemažai pasiturinčių pavienių asmenų, yra bankeliai, turtingi Toronto Lietuvių namai, Lietuvių fondas. Spaudoje teko skaityti, kad Kanados lietuvių fondas paskyrė $15,000 statyti paminklui viename mažame Toronto miesto parkelyje, kuris pavadintas "Lithuania". Teko patirti, kad tai paprasta aikštelė, kokių kiekviename mieste yra šimtai. Kokia gi Lietuvai nauda, jei vienoje iš tokių labai nežymių aikštelių galės vaikai laipioti ant paminklo? Mums reikia žmonių, kurie pažintų Lietuvą, reikia mokslinės institucijos, kuri sudarytų sąlygas lietuvybei skleisti, jei KL fondas to paminklo dar nepastatė, turėtų tą klaidą atitaisyti ir tuos pinigus paskirti mokslinei mūsų institucijai — lituanistikos katedrai, nes jai dar daug reikia p i n i g ų, nors ir pradėjo veikti. **P. K.**

SIELOVADA IR MES

Su dideliu džiaugsmu perskaičiau mane pasiekusį "Vyskupo informacijos" biuletenio 1 nr. ir staiga pajutau naują ryšį su lietuviškąja išeivijos sielovada, kurią iki šiol, kaip ir mūsų daugumą, sekiau tik iš tolo bendroje spaudoje, skaitydama žinutes ir pripuolamus reportažus. Simboliška 1985 m. vasario 16 data savotiškai jaudina, taip darniai jungianti religinį ir tautinį elementus.

Pirmasis numeris gausus informacija, atsakantis į ištisą eilę klausimų, kurie buvo keliami nuo vysk. P. Baltakio paskyrimo dienos. Jame paaiškėja gyvenamoji vyskupo vieta, pareigos, fondo klausimas, specialūs komitetai, vyskupo teisės ir jo pareigų apimtis. Įspūdingas vysk. P. Baltakio vizitų ir kelionių sąrašas nuo Havajų iki Australijos. Tai didžiulė našta, kuriai palengvinti turėtume kiekvienas jausti pareigą.

Džiugu skaityti apie vysk. P. Baltakio vizitus Vatikane, lankymąsi pas įtakingus asmenis konkrečiai prisidedant prie Lietuvos laisvės šauksmo. Esu įsitikinusi, kad bet kuris asmuo, dvasiškis ar pasaulietis, kuris yra gyvas mūsų išeivijos visuomenės narys, gyvai jaučiantis tautinį įsipareigojimą, privalo išnaudoti kiekvieną progą, kad pasitarnautų lietuviškam reikalui. Tik visų laisvojo pasaulio lietuvių vieningas balsas pasauliui ir vieninga malda Viešpačiui atneš mums tą stebuklą, kurio šaukiasi mūsų širdys — Lietuvos laisvės.

Aurelija Balašaitienė

PATIKSLINIMAS

"TŽ" 1985 m. 13 nr. pažymėta, kad Petras Pautienis, 89 m. teisininkas, mirė 1985.III.20, lietuviškoje veikloje nedalyvavo. Jaučiu pareigą patikslinti: velionis lietuviškoje veikloje reiškėsi Petro Paulenio pavarde. Jis nuo 1949 m. priklausė Lietuvos atgimimo sąjūdžio Toronto skyriui ir aktyviai jame dalyvavo, keletą kadencijų buvo LAS Kanados vietininkijos valdybos atsakingose pareigose.

Stepas Jakubickas,
LAS Kanados vietininkijos pirmininkas

GERBKIME TAUTOS HIMNĄ

Įvairiomis progomis yra giedamas Lietuvos himnas išeivijoje, bet dažnai jis atliekamas nedarniai: iškreipiama melodija, neišlaikomas muzikinis taktas. Pageidautina geresnio žodžių tarimo ir kirčiavimo. Suprantama, kad himno giedojimas priklauso nuo dalyvių skaičiaus, jų amžiaus, balsingumo ir kt. aplinkybių. Ypač blogai, net nepagarbiai Lietuvos himnas giedamas Naujųjų metų sutikime ir panašiomis progomis, kai veikia baras su alkoholiniais gėrimais.

Vertėtų pasinaudoti kanadiečių tradicija — himną gieda solistas profesionalas. Kai programoje dalyvauja solistai arba chorai, reikia pasinauditi jų paslaugomis.

Ta pati problema yra ir su patriotinių dainų, "Lietuva brangi", "Lietuviais esame mes gimę" ir kt. atlikimu. Siūlyčiau plačiau pasinaudoti moderniąja technika — Lietuvos himną, patriotines ir kitas populiarias lietuviškas dainas įrašyti į magnetofono juostą arba plokštelę. Manau, kad daugelis tautiečių su malonumu įsigys mėgstamų solistų arba chorų įdainuotą plokštelę ar juostelę, kurios namuose bus jaunimui mokomoja priemone. Šiuos įrašus galima panaudoti įvairių švenčių ir minėjimų metu salėse, ypač kur yra negausios lietuvių grupės. Geras himno giedojimas ir didingas skambėjimas pakeltų jo vertę, stiprintų žodžių prasmę. **B.B.**

Paramą daugiakultūrėm organizacijom padidino Ontario vyriausybė vienu milijonu dolerių. Prašymų datos: 1985 m. birželio 1 d. iki 1986 m. gegužės 31 d. Prašymai rašomi: Ministry of Citizenship and Culture, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Prašymų blankai gaunami šios ministerijos skyriuose, veikiančiuose įvairiuose miestuose. Telefonas informacijai — (416) 965-0615.

Mums rūpi tokie, kuriem reikia pradinės pagalbos

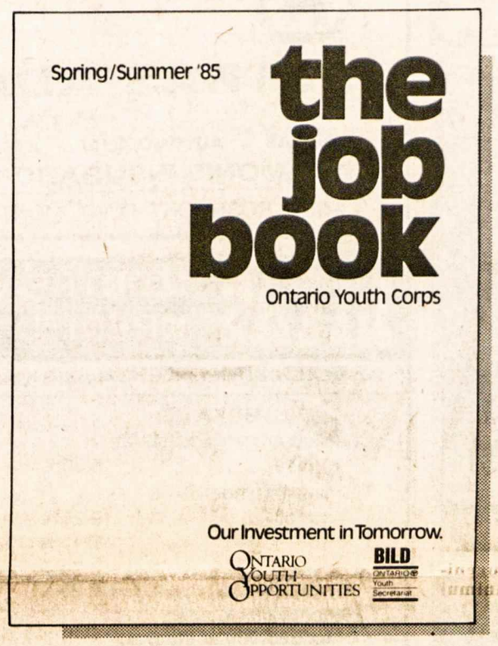

Mes turime gerų darbų. Darbų jauniem vyram ir moterim su maža patirtimi; darbų luošiem asmenim; darbų čiabuvių jaunimui.

Į tuos darbus turite teisę, jeigu esate 15-24 metų amžiaus, nebaigę dvylikos skyrių, neinate mokyklon ir esate be darbo per pastarąsias 12 savaičių.

Jei norite apie juos daugiau sužinoti, įsigykite leidinį "The Job Book" vietiniame jaunimo įdarbinimo patarimų centre (Youth Employment Counselling Centre), savo apylinkės informacijos centre (Community Information Centre) arba YM/YWCA.

Taip pat galite paskambinti specialiu telefonu (Youth Hotline) **1-800-263-7777.** Nesigailėsite.

Skambinkite karštąja jaunimo linija 1-800-263-7777.

Ontario Youth Opportunities

BILD ONTARIO Youth Secretariat

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St.W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos **(416)231-4138**
namų **848-0234**

Juozas (Joseph) **Norkus**
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

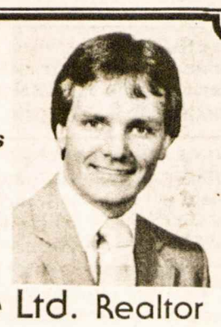

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)
Telefonas 535-2331, namų 532-5893

1985 metų ekskursijos
į VILNIŲ ir į kitus Europos miestus

3. Liepos	11 - 24	$1912.25
4. Rugpjūčio	21 - 29	$1739.25
5. Rugsėjo	4 - 13	$1612.25
Rugsėjo	4 - 19	$1912.25
6. Spalio	3 - 11	$1421.25

Visos kainos – kanadiškais doleriais. Į šias kainas įskaityta: lėktuvas, viešbučiai, maistas, pervežimai, ekskursija į Kauną, mokesčiai ir drauda.

Grupes 1, 3 ir 5 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius.

Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui. ***Kelionėms dokumentai sutvarkomi pavieniams ar grupėms į visus pasaulio kraštus.*** *Šiais metais dirbsime 3 žmonės. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ar telefonu.*

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 10 v.r. - 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Greitas ir tikslus patarnavimas!
533-1121 (416)822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

TORONTO

Anapilio žinios

— Tradicinės gegužinės pamaldos laikomos sekmadieniais po 11 v.r. Mišių.

— Motinos dienos pietūs — gegužės 12, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Anapilio salėje. Pietus su menine programa rengia parapijos tarybos jaunų šeimų sekcija, valgius su vynu ruošia J. Bubulienė.

— Pamaldos Sudburyje — gegužės 12, sekmadienį, 10.30 v.r., Kristaus karaliaus šventovėje. Išpažintys — nuo 9.30 v.r.

— Pavasarinis lietuvių kapinių lankymas — gegužės 26, sekmadienį. Mišios kapinėse — 3 v.p.p.

— Paaukojo kapinėms $50 — F. Pawelko; $25 — G. Lastauskaitė, V. Anysienė; religinei Lietuvos šalpai $50 — F. Pawelko; parapijai $300 — S. Baltrušaitis; $100 — F. Pawelko.

— Mišios gegužės 12, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Gatautį, 11 v.r. — už a.a. Janiną Kaknevičienę, Burdulių ir Navickų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Gegužės 12 d., 9.45 v.r., iškilmingos pamaldos motinoms pagerbti. Giedos parapijos choras.

— Valerija Anysienė sveiksta po operacijos Toronto Western ligoninėje. Tel. 369-5388.

— Moterų draugija ruošia bazarą ir pyragų išpardavimą gegužės 11, per visą dieną. Bazarui skirtus daiktus prašoma atgabenti gegužės 10 d. nuo 6-9 v.v. arba šeštadienį iš ryto į šventovės salę.

Lietuvių namų žinios

— Buvo aplankyti šie ligoniai: J. Stanaitis, V. Stočkus, M. Pečiulienė, R. Medelis, M. Antanaitis, R. Pakalniškis, S. Miniotienė, E. Jankutė, J. Vaitkus, A. Baltrušaitytė. Lankė — J. Dambaras, L. Balsienė, A. Borkertas, A. Bričkus, A. Gačionis.

— LN poilsio stovykla — rugpjūčio 10-18 d.d. Registruoja ir informuoja V. Kulnys 769-1266.

A.a. generolas Stasys Raštikis, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas, mirė š. m. gegužės 3 d. Los Angeles mieste. Palaidotas gegužės 7 d. Ši žinia gauta telefonu. Smulkesnių žinių, ruošiant šį "TŽ" nr., dar nebuvo.

A. a. Adomas Kuniutis, 80 m. amžiaus, mirė gegužės 6 d., 10 v.r. Pašarvotas Turnerio-Porterio laidotuvių namuose, Roncesvalles gt. Laidojamas gegužės 9, ketvirtadienį, 10 v.r., iš Lietuvos kankinių šventovės. Maldos prie karsto — antradienį ir trečiadienį 8 v.v.

A. a. Julijos Plikaitienės atminimui, užjausdami dukrą Julę su šeima, O. Žvirbliai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

Laima ir Justas Kriaučiūnai iš Stoney Creek, Ont., pagerbdami a.a. Juliją Plikaitienę, paaukojo "Tėviškės žiburiams" $25.

Staigiai mirusių a.a. Juozo ir Jadvygos Sakalų atminimui, užjausdami brolį Praną Sakalą, jo šeimą ir artimuosius, Marija ir Antanas Garkūnai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

A. a. Broniaus Norkaus atminimui, užjausdami jo žmoną Mortą, dukrą Genutę ir jos šeimą, Elena ir Steponas Pusvaškiai paaukojo klierikų fondui Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje $25.

Nepaprastas talentas. "Gino Empry" agentūros pakviesti, Toronte lankėsi Zigmas Brazauskas ir Clarence Asham, aklas muzikas, iš Portage la Prairie, Man. Ši agentūra yra susidomėjusi pastarojo gabumais muzikoje. Clarence Asham, kuris yra metisų kilmės, gabumus pirmas pastebėjo Zigmas Brazauskas, bedirbdamas atsilikusių žmonių institucijoje. Jis pradėjo su šiuo berniuku dirbti nuo 1964 m. ir už dvejų metų Zigmas su juo pradėjo jau viešus pasirodymus. Dabartiniu metu jis tik iš atminties gali atlikti įvairius kūrinius.

Lankydamiesi Toronte, jiedu turėjo progą pasirodyti Toronto lietuvių namuose pietų metu gegužės 5 d. Ten jiedu atliko įvairius kūrinius akordeonu bei pianinu, solo ir duetų.

Gegužės 3 d. jiedu atliko programą "Jingles" restorane, o gegužės 6 d. turėjo pokalbį su "Medical Post", "Toronto Sun", be to įrašė programą CBC radijo stotyje su P. Gzowskiu, CITY TV — su D. Petty. **V.A.**

Prisikėlimo parapijos žinios

— Pirmąją Komuniją gegužės 5, sekmadienį, priėmė 10 vaikų. Pamaldų metu giedojo Maironio mokyklos choras, vadovaujamas D. Viskontienės. Vaikučius paruošė N. Pr. Marijos seserys.

— Gegužinės pamaldos: sekmadieniais — po 11.30 v. Mišių, šiokiadieniais — 7 v.v., šeštadieniais — po 9 v.r. Mišių.

— Susituokė Rasa Saulėnaitė su Frank Aiello.

— Pakrikštyti: Rimas-Lukas, Rimo ir Lyse Raubų sūnus; Paulius-Aidas, Jono ir Danielės Didžbalių sūnus; Kristina-Ona, Jono ir Julijos Yčų dukrelė.

— Par. tarybos labdaros sekcijos pirmininkei L. Kunnapuu pasitraukus, pirmininkės vietą užėmė dr. J. Čuplinskienė. Drabužių ir daiktų išpardavimas — gegužės 14, 16 ir 18 d. Daiktus pristatyti tiesiai į salę geg. 13, 15 ir 17 d.d. po 9 v.r.

— Mišios vaikams — gegužės 25, šeštadienį, 5 v.p.p, šventovėje. Dalyvaus ir jaunos šeimos iš Klivlando. Informacijos — pas N. Simanavičienę 239-7226.

— Parapijai aukojo: B. A. Rickevičiai $500, J. Duobaitis $300, O. Skėrienė $150, V. Žemaitis $110, R. Jokūbaitienė $100; po $50 — R. V. K. Šiaučiuliai, T. A. Žiliai, P. P. Remeikos, A. Lukošienė, M. Vilčiauskaitė; novenai — V. N. Liačai $200, A. Domeika $100, J. Juodikaitienė $100, a.a. Louis Macys (testamentu) $100, E. A. $100, R. O. Rimkai $80, M. K. Juzumai $60, A. Kairienė $60; po $50 — I. Stasiulienė, S. Rakštienė, V. Mastis, B. Vilkus, M. Zabulionis, B. Narbutas, H. Butkevičius, A. Trumpickas, O. Tačiliauskienė, S. M. Jakubauskai, V. Demikis, A. J. Ramonai, J. J. Avižiai, O. Skėrienė; pranciškonų klierikų fondui — J. Juodikaitienė $50, R. Prociw $50; relig. Lietuvos šalpai — M. Vilčiauskaitė $20.

— Mišios gegužės 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Elzbietą ir Kazimierą Ašoklius, 9.30 v.r. — už Liuciją ir Juozą, 10.15 v.r. — už Mišių novenai pavestas motinas, Vincentiną Švelnienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — Padėkos intencija.

Buvę Kauno "Aušros" gimnazijos auklėtiniai-ės kviečiami į pasitarimą dėl suvažiavimo Toronte, kuris numatomas 1986 metais gegužės mėn. Pasitarimas įvyks š. m. gegužės 14 d., 7 v.v., Lietuvių namuose. Visi dalyvaukime ir atnaujinkime jaunystės pažintis.

Iniciatorių būrelis

KLK moterų dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius rengia išvyką į Montrealio Šv. Juozapo šventovę gegužės 18-19 d.d. Montrealio katalikių moterų dr-jos skyrius mielai sutiko mums šioje išvykoje padėti. Mūsų dvasios vadovas kun. J. Staškaus pastangomis pasisekė gegužės 18 d., 2 v.p.p., Šv. Juozapo šventovėje turėti lietuviškas pamaldas ir Kryžiaus kelius. Maldas skiriame už kenčiančią Lietuvą. Kviečiame Montrealio tautiečius įsijungti į mūsų grupę ir kartu pasimelsti už mūsų persekiojamus brolius bei seses tėvynėje. Be to, aplankysime ir kitas Montrealio žymesnes vietoves, pabendrausime su ten gyvenančiais lietuviais, ypač su katalikių moterų dr-jos narėmis ir jų šeimomis. **Valdyba**

Anapilio moterų būrelis kapinių lankymo proga gegužės 25 ir 26 d.d. rengia dail. Reginos Žiūraitienės meno parodą. Atidarymas — gegužės 25, šeštadienį, 4 v.p.p.

Prel. J. Tadarauskas padovanojo N. Pr. Marijos vienuolijos seserų koplyčiai auksinę taurę savo tėvų atminimui. Toronto skyriaus seserys jam reiškia nuoširdžią padėką.

Inž. Kostas Astravas, gyvenęs Toronte, pastaruoju metu Kalgaryje, išvyko profesiniam darbui į Libiją. Ten pasiliks ilgesnį laiką, aplankys Iraną, Iraką ir parašys savo įspūdžius "Tėviškės žiburiams".

Kanados lietuvių fondo narių suvažiavimas įvyko gegužės 5, sekmadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose. Buvo išklausyti pareigūnų pranešimai, apsvarstyti einamieji reikalai ir išrinkta nauja taryba: P. Augaitis 205 balsais, H. Stepaitis 243, K. Lukošius 239, E. Čuplinskas 166, dr. A. Pacevičius 226, J. Bersėnas 232, L. Girinis-Norvaiša 218, V. Pacevičius 218, H. Lapas 199, V. Dargis 259, E. Bersėnas 247, V. Dauginis 236. Revizijos komisija: J. Dambaras, V. Skrebutėnas, L. Skripkutė.

Toronto Lietuvių namai rengia tradicinius

MOTINOS DIENOS PIETUS

gegužės 12, sekmadienį, 12 - 4 v.p.p., karaliaus Mindaugo menėje.

Motinos bus apdovanotos gėlėmis ir pavaišintos vynu. Ankstyvosios 75 gaus dovaną — Vandos Ivaškevičiūtės knygelę "Motinai ir tėvui". Veiks gėrimų bufetas. Kviečiame mamytes, jų šeimas ir visuomenę atsilankyti.

Lietuvių namai ir Lietuvių namų vyrai

Toronto "GINTARO" ansamblio sukaktuvinėje trisdešimtmečio šventėje

1985 metų gegužės 25, šeštadienį.

Koncertas:

6 v.v. Metro Toronto Convention Centre
(The Theatre) **255 Front St. W., Toronto**

Pokylis:

9 v.v. Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto

Bilietų kreiptis į J. Vingelienę **tel. 233-8108.** ***"Gintaro" tėvų komitetas***

"TĖVIŠKĖS PASTOGĖJ"

Petro Vaičiūno

keturių veiksmų drama

Prisikėlimo parapijos salėje 1985 metų gegužės 12, sekmadienį, 4 v.p.p.

Vaidins Hamiltono "Aukuras", vadovaujamas režisierės ***E. Kudabienės.***

Prisikėlimo parapijos tarybos visuomeninė sekcija kviečia visus, ypač motinas, kurioms Motinos Dienos proga įėjimas tik $3, kitiems — $5.

Bilietai bus parduodami prie įėjimo.

Š. m. birželio 20, sekmadienį, 3 valandą po pietų, Toronto Lietuvių namuose bus rodomas filmas

"LIETUVOS TRAGEDIJA"

filme rodoma Neringa, Nemunas, Kaunas, Vilnius, pamaldos Aušros Vartų koplyčioje, Lietuvos kariuomenė, valdžios atstovai, 1941 m. birželio mėnesio kankiniai. Kviečiame visus dalyvauti.

Įėjimas — $4.00, studentams ir moksleiviams — $2.00.

Rengia Lietuvių namų kultūrinė komisija

Loretai Žilinskaitei, ištekančiai už Andriaus Dalindos, buvo surengtas mergvakaris gegužės 5 d. Toronto Lietuvių namuose. Dalyvavo per 400 viešnių, kurios sudėjo jai puikų kraitį. Rengėjos paruošė labai gražų vaišių stalą. Visas pobūvis buvo lietuviškas savo nuotaika ir kalba.

Lietuvių šeima, nupirkusi namus iš kitataučio savininko Toronte-Mississaugoje, rado paslėptą stambią pinigų sumą ir pranešė policijai. Pastaroji nustatė, kad tie pinigai priklauso buvusiam savininkui. Kadangi šis buvo miręs, pinigai buvo perduoti velionies žmonai. Pastaroji per advokatą atsiuntė $1000 radybų. Šis atvejis primena, kad pavojinga tokiu būdu slėpti pinigus — jie gali pražūti arba patekti į svetimas rankas.

Maironio mokykla bei lituanistiniai kursai ir šiais metais išleisdino savo metraštį. Tai sukaktuvinis 35-rių metų leidinys. Jame prisimenamas aukštesniųjų lituanistinių kursų vedėjas a.a. Antanas Rinkūnas, išspausdinti rašiniai apie praeitį, įdėta daug nuotraukų iš mokyklos ir kursų gyvenimo, nemažai vietos skirta mokinių rašiniams. Leidinyje yra 104 didelio formato puslapiai. Dailus spalvotas viršelis — dail. Snaigės Šileikienės, nuotraukos — Rimo Pranaičio. Rinko — "Typemaster Graphics", spausdino "Time Press Litho Ltd." Redagavo — Giedrė Paulionienė, Ramūnė Jonaitienė, Stefa Bubelienė, Irena Ehlers, Vaida Jay.

Aldona ir Petras Šimonėliai džiaugiasi sulaukę dukrytės, Justinukui — sesytės.

"The Toronto Star" 1985. IV. 26 išspausdino informacinį straipsnį, parašytą Leslie Freeman, apie Indrės Paškauskaitės ir jos brolio žmonos Ilonos Paškauskienės įsteigtą bendrovę "Energetics Inc." Indrė yra šokio bei gimnastikos specialistė, o Ilona — maisto dietos. Jos abi teikia patarimus savo klienčių namuose, nustato gimnastikos pobūdį bei dietą ir padeda vykdyti nustatytą programą. Už vienos valandos darbą ima $25, už 12-kos savaičių kursą — $400. Prie straipsnio pridėta ir abiejų lietuvaičių nuotrauka.

Ontario ombudsmano įstaigoje Toronte dirba įvairių tautybių tarnautojai, galintys susikalbėti 24 kalbomis. Lietuvių kalba nepažymėta. Iš baltiečių yra tiktai estų kalba. Centrinės įstaigos adresas: Office of the Ombudsman, 125 Queen's Park, Toronto, Ont. M5S 2C7. Tel. (416) 596-3300 (24 valandos).

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už man surengtą staigmeną belaukiant naujagimio. Tai buvo įvykis, kurio nesitikėjau. Didelis ačiū visoms, kurios prisidėjo ir atsilankė į šį pagerbimą. Ypatinga padėka rengėjoms ir jų padėjėjoms už suruošimą ir pravedimą vaišių. Jūsų visų nuoširdumą labai vertinu ir jo niekad neužmiršiu. Dar kartą iš visos širdies dėkoju. Ačiū!

Irena Pečiulienė

PADĖKA

Nuoširdus ačiū visoms rengėjoms už man suruoštą puikų ir įspūdingą mergvakarį, mieloms viešnioms — už gausų dalyvavimą, gražų bei vertingą dovanų kraitį.

Ypatinga mano padėka vyriausiai rengėjai – mano tetai Vandai Vaitkienei, kuri įdėjo tiek daug darbo į šį mano mergvakario paruošimą. Nuoširdus ačiū Laimai Jagėlai-
tei-Macienei už šio vakaro pravedimą ir sveikinimus, pamergėms — Kristinai Garbaliauskaitei, Maureen Buckenan už vaikystės prisiminimus.

Ačiū poniai Staselei Jokūbinienei už svečių knygos įrašus, poniai Valei Siminkevičienei už gėles ir stalų papuošimą, Donatui Karosui — už nuotraukų darymą, Algiui Jagėlai — už filmavimą.

Už Jūsų nuoširdumą, laiką, darbą ir tokias vertingas dovanas aš ir Tim liekame labai dėkingi.

Lina Morkūnaitė

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms rengėjoms ir viešnioms už taip gražų man suruoštą mergvakarį, už vertingas dovanas — bendras ir asmeniškas. Ypatingą padėką reiškiu vyriausiai rengėjai Lionei Venslovaitienei, kuri tiek daug darbo ir rūpesčio įdėjo, ir kitoms ponioms už taip gražiai paruoštą vaišių stalą. Dėkoju savo sesutei Birutei Gaigalienei už pravedimą mano mergvakario ir gražius linkėjimus, man žengiant į naują gyvenimą. Taip pat dėkoju krikšto mamai Onai Dementavičienei, visoms tetoms, puseserėms, pamergėms ir jauniausiai palydovei Ramunei Gaižutytei už dovanas. Jūsų dovanotas kraitis ilgai primins jūsų visų meilę man.

Telaimina Dievas jus visas ir jūsų šeimas.

Su meile ir dėkingumu –

Vilija Gataveckaitė

MONTREALQUE

Vyrų oktetas, vadovaujamas muz. A. Stankevičiaus, balandžio 27 d. atliko meninę programą Hartfordo, Conn., lietuviams.

Irenos Lukoševičienės paskaitos pasiklausyti balandžio 24 d. "Rūtos" klube susirinko per 50 asmenų. Paskaita visų buvo su įdomumu išklausyta, nes lietė visiems rūpimus klausimus. Socialinės globos specialistės patarimus buvo galima lengvai prisitaikyti kiekvienam klausytojui. Po kelių atsakymų į klausimus buvo pasivaišinta kava ir pyragais.

Joanos Kuraitės-Lasienės pranešimas AV parapijos salėje balandžio 28 d. buvo gyvai įvertintas klausytojų, kurių susirinko per 70. Pranešėja, būdama KLB visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė, vaizdžiai išaiškino savo veiklos apimtį. Ji ragino visus lietuvius aktyviai įsijungti į politinę krašto, provincinę bei savivaldybinę veiklą. Vėliau kalbėjo apie Otavoje vykstančią Helsinkio akto ekspertų konferenciją ir apie komisiją karo nusikaltėliams jieškoti. Pabaigoje visi buvo pavaišinti kava ir pyragaičiais.

Gailei Naruševičiūtei, birželio 1 d. ištekančiai už muz. A. Stankevičiaus, balandžio 28 d. Sesėlių namuose buvo suruošta priešvestuvinė staigmena. Būsimoji jaunamartė buvo apdovanota praktiškomis dovanomis bei gražiai pasivaišinta. Staigmeną rengė dėdienės Regina ir Silvija Piečaitienės.

Kun. P. Daugintis, SJ, atvyko iš Čikagos padėti AV parapijoje.

Sol. Gina Čapkauskienė gegužės 18 d. Čikagoje atliks dalį programos "Draugo" 75 m. sukakties minėjime. Jai akompanuos muz. J. Govėdas. Programoje taip pat dalyvaus sol. J. Vaznelis ir Toronto "Volungės" choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės. **B.S.**

Šv. Kazimiero parapijoje. — Ketvirtą sekmadienį po Velykų Mišios buvo aukojamos už dvasinius pašaukimus. Gražų pamokslą apie tai pasakė klebonas kun. St. Šileika. — Kartą į savaitę parapijos moterys renkasi klebonijon ir ruošiasi parapijos bazarui, kuris įvyks rudenį. Rankdarbiai labiausiai perkami, todėl juos pradeda ruošti iš anksto. — Danos ir Petro Astrauskų namuose, St. Hillaire, Que., Aldonai Tušaitei-Holland, laukiančiai kūdikio, suruoštas pobūvis. Dalyvavo per 30 parapijos moterų, kurios būsimą motiną apdovanojo vertingomis dovanomis. **Sk.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Certifikatus: min. $1,000.00		Nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju draudžiamos iki $10,000
1 metų	9.50%	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	9.25%	
180 – 364 d.	9 %	
120 – 179 d.	8.75%	
30 – 119 d.	8.25%	
Trumpalaikius indėlius už $20,000 ar daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	6.50%	
su draudimu	6.25%	
kasdieninis %	6 %	
Čekių sąsk.	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00	4.00 – 8.00
Penktadieniais	10.00 – 6.00	2.00 – 6.00

Supažindinkite savo draugus bei pažįstamus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS", pranešdami jų adresus "TŽ" administracijai. Keletą numerių jie gaus nemokamai.

PAGEIDAUJAMAS nuomoti visai vasarai vasarnamis arba kabina Springhurst vasarvietėje Wasagoje. Skambinti tel. 252-4998 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronte.

MYKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

BE ŠEIMOS PROBLEMŲ ir švelnaus būdo moteris reikalinga dienos metu prižiūrėti senyvą moterį, aptvarkyti nedidelį butą, pasigaminti sau ir dviem senjoram maistą. Norinčiai yra kambarys gyventi. Tel. 763-6498 Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

DĖMESIO, Toronto ir apylinkių tautiečiai! Jei turite kilimus savo kambariuose ir norite juos turėti švarius, kreipkitės į "All Season's Carpet Cleaning". Susitarus, atvažiuoja į Jūsų namus, sąžiningai išvalo Jūsų kilimus, sofas, minkštas kėdes su "steam cleaning" mašinom už prieinamą kainą. Informacijų teirautis pas Juozą Baliūną tel. 532-3410 Toronte.

JONAS KRIPAS suplanuoja, parūpina leidimus, įdeda langus lubose ar stoguose, stato namų priestatus, garažus, prie namo grįstas aikšteles (patio) ir atlieka kitokius statybos darbus. Skambinti tel. (416) 537-8140 Toronte.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėms langų užuolaidoms. "The Stepping Stone", 2465 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 767-4286. Oakvillės apylinkėje ir vakarais tel. 827-3446.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ.
MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.